

የዝንጀሮዎቹ አዳዲስ ቤቶች

አንድ ጊዜ ውብ አዳዲስ ቤቶችን ለመሥራት የወሰኑ ሦስት ዝንጀሮዎች ነበሩ። እንዴት ያሉ ውብ ቤቶች እንደሚሠሩ ለሌሎች እንስሳት ጉራ ይነዙ ነበር። እያንዳንዱም፤ «ከቶ አይታችሁ የማታውቁትን፤ ተወዳዳሪ የሌለውንና ለዘላለም የሚሆን ቤት ልሠራ ነው፤ እስከ ዕድሜ ልኬም እኖርበታለሁ» እያለ ይናገር ነበር።

ሌሎቹ እንስሶች ነገሩን ሲሰሙ ቆዩ። ሽረሪት ከምስጦች አጠገብ ቤታቸውን እንዳይሠሩ ዝንጀሮዎችን

አስጠነቀቀች፤ ምክንያቱም ምስጦች ቤትን ያወድማሉ።

የመጀመሪያው ዝንጀሮ ለቤቱ መሥሪያ የሚሆን ጥሩ ቦታ አገኘ፤ ነገር ግን ከምስጥ ቊልል ዐፈር አጠገብ ነበር። እርሱም «ስለ ምስጥ ደንታ የለኝም፤ ምክንያቱም እነርሱ ውጫዊ ነገሮች ናቸው፤ ወደ ቤቴ ቢመጡ እንኳ ሰብዙ ጊዜ የሚቆይ ጉዳት አያደርሱም» አለ። ስለዚህ በዚያው ቦታ ያማረ ቤቱን ሠራ። ሌሎች እንስሶች ቤቱን ለማየት መጥተው፤ «በጣም ጥሩ ቤት ሠርተሃል፤ አንተ በጣም ጎበዝ ዝንጀሮ ነህ» አሉ። ሽረሪት ቤቱን ለማየት በመጣች ጊዜ ግን ዝም አለች።

ሁለተኛው ዝንጀሮ ለቤቱ የሚሆን ጥሩ ቦታ አገኘ፤ ነገር ግን የእርሱም ቦታ ከምስጥ አጠገብ ነበር። እንዲህም አለ፤ «እኔ ከወንድሜ ይልቅ ጥበበኛ ነኝ። ከምስጦቹ አጠገብ ቤቴን እሠራለሁ፤ ወደ ቤቴ ቢመጡ ግን ከቤቴ የሚያባርራቸውን መድኃኒት አልፈጋለሁ።» ስለዚህ ቤቱን

ከምስጥ አጠገብ ሠራ። ሌሎቹ እንስሶች ቤቱን ለማየት መጡ እንዲህም አሉ፤ «በጣም ጥሩ ቤት ሠርተሃል፤ አንተ በጣም ጎበዝ

ዝንጀሮ ነህ።» ሸረሪት ቤቱን ለማየት በመጣች ጊዜ ግን ዝም አለች።

ሦስተኛው ዝንጀሮም ቤቱን ለመሥራት ከምስጦቹ አጠገብ ያለውን ያንኑ ቦታ መረጠ። ቤታቸውን በዚያ ቦታ ላይ ከሠሩት ባልንጀሮቹ አጠገብ ለመሆን ፈለጉ። ነገር ግን ስለ ሸረሪቱ ምክር ብዙ ጊዜ አሰበ። እንዲህም አለ፤ «ወንድሞቹ ጥበበኞች አይደሉም፤ ምስጦቹ ቤቱን አንድ ቀን እንደሚያወድሙት ዐውቃለሁ። ስለዚህ ቤቱን ከምስጦቹ አርቁ መሥራት አለብኝ። በተጨማሪም ምስጦቹ ለመብላት አስቸጋሪ የሚሆንባቸውን ውድ ዕንጨት እጠቀማለሁ። ዕንጨቱ ብዙ ወጭ ስለሚያስወጣኝ፤ ቤቴ መለስተኛ ቤት ይሆናል፤ ነገር ግን ለረጅም ጊዜ ይቆያል። ስለዚህ ከምስጦቹ ርቆ በጠንካራ ዕንጨት መለስተኛ ቤት ሠራ። ሌሎች እንስሶች ቤቱን ለማየት መጥተው፤ ጥሩ ቤት ሠርተዋል፤ አንተ በጣም ብልህ ዝንጀሮ ነህ አሉ። በዚህ ጊዜ ሸረሪቷም፤ «አበጀህ ጥሩ ቤት ሠርተዋል» አለች።

ከጥቂት ወሮች በኋላ ምስጦቹ በመጀመሪያው ዝንጀሮ ቤት ተደስተው ይኖሩ ነበር። እርሱም ጉዳይ አላላቸውም፤ «ቀላጫጮች ናቸው፤ ብዙም አይደሉም፤ አልፎ አልፎ ጥቂቱ ይታያል፤ በቤቴ ላይ ጉዳት እያደረሱ አለመሆናቸውን ርግጠኛ ነኝ» አለ። ሸረሪቷ፤ «ምስጦቹ ቤትህን እየበሉት ነው፤ ተጠንቀቅ!» በማለት ነገረችው። ነገር ግን ዝንጀሮው የተሰጠውን ምክር ከቁም ነገር አልቈጠ ረውም። ከሁለት ዓመት በኋላ ቤቱ በሌሊት በላዩ ላይ ወደቀበትና ሞተ።

ምስጦቹ ወደ ሁለተኛው ዝንጀሮ ቤትም መጡ። ትንሽ የዐፈር ቀልል አየ፤ ስለዚህም ጉዳይ ሸረሪቷን ጠየቀ፤ እርሷም፤ «ምስጦቹ ቤትህን እየበሉት ነው፤ ተጠንቀቅ» አለችው።

«ምን ማድረግ እችላለሁ? በማለት ሁለተኛው

ዝንጀሮ ጠየቀ።

በቀጥታው ውስጥ ልዩ ልዩ ቅጠላ ቅጠሎች እንዴት ማግኘት እንደሚችልና አንድ ላይ አድርጎ በመቀጥታም የቤቱን ዕንጨት እንዴት መቀባት እንዳለበት

ሽሪሪቷ ነገረችው። ደግሞም በየሌሊቱ ሌሎች ቅጠላቅጠሎችን በቤቱ ውስጥ እንዴት ማጨስ እንዳለበት ለዝንጀሮው ነገረችው፤ «ጭሱ አንዳንዶቹን ምስጦች ያባርፋቸዋል፤ እንድትስል ስለሚያደርግህ ጭሱን ላትወደው ትችላለህ፤ ነገር ግን ምስጦቹ እንዳይደርሱ ይረዳሃል።»

ሽሪሪቷ ሁለተኛውን ዝንጀሮ እንዲህ በማለት አስጠነቀቀችው፤ «መድኃኒቱ ምስጦቹን ሁሉ አይገድላቸውም፤ ምንም ዐይነት መድኃኒት ይህን ማድረግ አይችልም፤ ምክንያቱም ምስጦቹ ብልጦች ናቸው፤ በዕንጨቱና በመሬቱ ውስጥ ሠርሥረው ይደበቃሉ። አንድ

ቀን ቤትህ ይወድቃል፤ አስብበት!»

ዝንጀሮው ሽሪሪቷ የነገረችውን ሁሉ አዳመጠ፤ እንዳለችውም ፈጸመ፤ ከቀጥታው መድኃኒት ፈልጎ በማምጣት የቤቱን ዕንጨት ቀባ። ሌሊቱን ሙሉ ሳልየለቀቀበት ቢሆንም እንኳ፤ መድኃኒት የሆነውን ጭስ በቤት ውስጥ አጨሰ። ምስጦቹ ለጊዜው ለቀው የሄዱ ወይም በዕንጨቱ ውስጥ ሠርሥረው በመግባት የተደበቁ ይመስል ነበር። ይሁን እንጂ ቤቱን ቀስ በቀስ እንዳልነበረ አደረጉት። ከሰባት ዓመት በኋላ ቤቱ በሌሊት ፈረሰ፤ ሁለተኛውም ዝንጀሮ ሞተ።

ሦስተኛው ዝንጀሮ ከሽሪሪቷና ከሌሎቹ እንስሶች ጋር ሆኖ በሁለተኛው ዝንጀሮ የቀብር ሥርዐት ላይ ለመገኘት ሄደ። እንስሶቹ

ሦስተኛውን ዝንጀሮ

ቤቱ ይፈርሳል ብሎ

ይሠጋ እንደ ሆነ

ጠየቁት። «ጨርሶ

አልሠጋም፤ ቤቱ

አይፈርስም።

የተሠራበት ቦታ ከምስጦቹ ሩቅ ነው፤ ዕንጨቱም ለእነርሱ አይበገርም። ምስጦቹ ወደ ቤቱ አጠገብ መጥተው አያውቁም።»

ሦስተኛው ዝንጀሮ ዕድሜ ጠግቦ በመልካም ሽምግልና ኖረ። ልጆቹና የልጅ ልጆቹ፤ እንዲሁም የእነርሱ

ልጆች (የልጅ ልጆቹ ልጆች) ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ የሚኖሩበትን ያማረ ቤት እንዴት እንደ ሠራው ሲተርክ መስማትን ስለሚፈልጉ፤ ወደ ቤቱ ለመምጣት ይናፍቁ ነበር።

በታሪኩ ውስጥ የሚገኙት ምስጢች የኤች አይ ቪ ምሳሌ ናቸው። ምስጢቹ የመጀመሪያውን ዝንጀሮ ቤት ያፈረሱት ከሁለት ዓመት በኋላ ብቻ ነው። እንደዚሁም ሁሉ ኤች አይ ቪ/ኤድስ በበሽታው የተያዙትን ብዙ ሰዎች የሚገድለው ከጥቂት ዓመት በኋላ ነው።

ሁለተኛው ዝንጀሮ፤ በበሽታው እንደ ተያዘ ግን የዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒቶችን በመውሰድ ላይ እንዳለ ሰው ነው። መድኃኒቶቹ በሽታው ወደ ኤድስ ደረጃ እንዳይደርስ ያዘገዩታል። ሰውየው ሳይታመም ምናልባት ረዘም ላሉ ዓመታት ሊኖር ይችላል። አምስት ዓመት ብቻ ከመኖር ዐሥር ወይም ሃያ ዓመት ሙሉ ሊኖር ይችላል። የምስጢ-

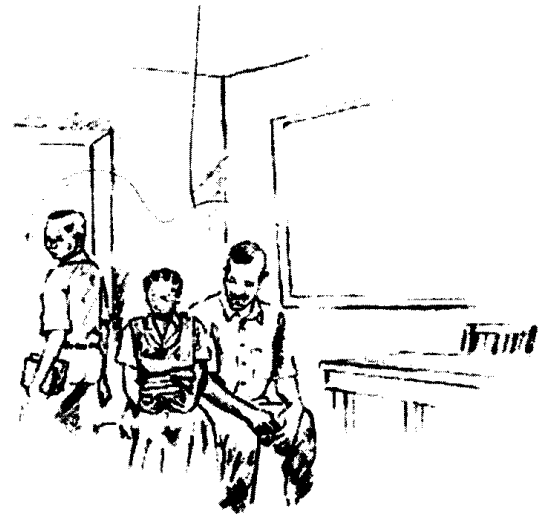
መድኃኒት አንዳንድ ችግር እንደ ፈጠረ ሁሉ ሰውየው የሚወስዳቸው መድኃኒቶችም አንዳንድ ችግሮችን ሳያስከትሉበት አይቀርም፤ ችግሮቹን ታግሦ መድኃኒቶቹን መውሰድ ይጠቅማል። ሆኖም ግን በመጨረሻ ሰውየው በኤድስ ምክንያት መሞቱ አይቀርም።

ሦስተኛው ዝንጀሮ በጭራሽ በበሽታው እንዳይያዝ ጥንቃቄ እንደሚያደርግ ሰው ዐይነት ነው። በበሽታው ከተያዙ ከሕመሙ ለመፈወስ ከቶ እንደማይቻል ያውቀዋል። ቫይረሱ እንደ ምስጢቹ ቢደበቅም እንኳ፤ ምንጊዜም በአካል ውስጥ ይኖራል። ይህ ሰው በበሽታው እንዳይያዝ ስለሚጠነቀቅ፤ ጤነኛና ጠንካራ እንደ ሆነ ይኖራል።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. ሁለተኛው ዝንጀሮ ከመጀመሪያው፤ «የምስጢ መድኃኒት» ምስጢቹን እንደሚያጠፋቸው የሚያውቅ ይመስላችኋልን?
2. የመጀመሪያው ዝንጀሮ ስለ ምስጢ መድኃኒቱ ቢያውቅ ኖሮ፤ መድኃኒቱን ይጠቀማል ብላችሁ ታስባላችሁ?
3. የመጀመሪያውና ሁለተኛው ዝንጀሮዎች የላቀ ግንዛቤ የሚሰጥ ነገር ቢሰሙ ኖሮ፤ ይበልጥ ጥንቁቆች የሚሆኑ ይመስላችኋልን?

4. «በሰላ ኤች አይ ቪ/ኤድስ መጨነቅ ምን ያስፈልጋል? ኤች አይ ቪ ከያዘኝ፣ ከመድኃኒት ቤት ወይም ከሐኪሙ የሚገኙትን አዳዲስ መድኃኒቶች እወስዳለሁ» ለሚለው ባልንጀራችሁ እንዴት ትመልሳላችሁ?

የአስቴር ወላጆች ልጃቸውን አስቴርን ሊረዷት አለመቻላቸው

የዐሥራ ስድስት ዓመት ልጅ የነበረችው አስቴር በወንዶች ዐይን ውብ ሆና እንደምትታይ ታውቃለች። ክርስቲያን እንደ መሆኗ መጠን ደግሞ የወሲባዊ ንጢአትን ፈተና መቋቋም እንዳለባት ትረዳለች፤ በርግጥም ከዚህ አቅጣጫ የሚደርስባትን ፈተና እየተቋቋመች ነበር። የሚያሳዝነው ግን ወላጆቿ እርሷን የሚረዱ ዐይነቶች አልነበሩም። የምታደርገውን ትግል አልተረዱም፤ እያደገች

ስትሄድ ስለሚያጋጥማት ፈተናም ከእርሷ ጋር ከቶ ተነጋግረው አያውቁም። ስለ ሌላው ሕይወቷ ጉዳይ ከእርሷ ጋር የሚነጋገሩትም ከሰንት አንድ ቀን ነው። አንዳንድ ጊዜ ከእናቷ የምትሰማቸው ቃላቶች የሰድብና የንቀት ቃላቶች ብቻ ነበሩ። በዚህም ሆነ በዚያ የቱንም ያህል ጥረት ብታደርግ ወላጆቿን ደስ ማለኘት ከቶ አልቻለችም። የሚወዷት ስለ መሆናቸው ጥርጣሬ ገባት፤ ትወደድም ዘንድ ናፈቀች።

ከዕለታት አንድ ቀን የአስቴር የእንግሊዝኛ መምህር ከትምህርት በኋላ ወደ ኋላ ቀርታ እንድታነጋግረው አደረገ። ከሃያ ደቂቃ ንግግር በኋላ፤ መምህሩ የጠራት ስለ እንግሊዝኛ ትምህርት ለመወያየት ሳይሆን፤ ከእርሷ ጋር የወሲብ ግንኙነት ለመፈጸም የፈለጋት መሆኑን አስቴር ተገነዘበች። በውስጧ በጉዳዩ ደስ ሊላት እንደሚገባ ተሰማት፤ ሌላ ብርቱ ድምፅ ግን እግዚአብሔር እንደማይደሰትበት ነገራት። የሚያስቸኩል ነገር በቤቷ ውስጥ እንዳላት ምክንያት በመስጠት የትምህርት ክፍሉን በተቻላት ፍጥነት ለቅቃ ወጣች።

ያን መልካም ውሳኔ በመወሰኗ ነጻነት ተሰማት። ወደ ቤቷም በመሄድ ላይ እያለች የወንድ ጓደኛዋ ያዕቆብ መንገድ ላይ አገኘችው። ጥሩ ጓደኛዎች ነበሩ፤ ነገር ግን የያዕቆብም ሁኔታ አስቸጋሪ እየሆነባት በመምጣት ላይ ነበር። አስተማሪው በግልጽ እስከሚታወቅ ድረስ አስቴርን በመውደዱ ያዕቆብ ቅናት አድርጎት ነበር፤ ስለዚህ እርሱም

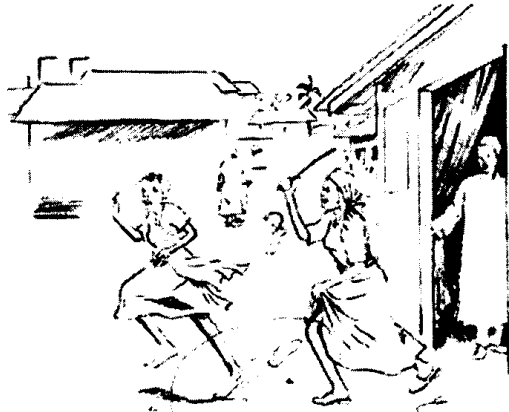
ወደፊት ሊደፍራት አለበት። እንደሚወዳትና ውብ እንደሆነችም ነገራት። አስቴርም ያዕቆብን እንደምትወደው ትረዳለች፤ እግዚአብሔር ግን ለያዕቆብ ፍላጎት እሺ ትል ዘንድ እንደማይፈልግ ታውቃለች። ያዕቆብ ለአስቴር የቱን ያህል እንደሚወዳት ገለጸላት። እርሱ ወንድ መሆኑን ሊያረጋግጥላት ፈለገ፤ በእውነት የምትወደው ከሆነ፤ የወሲብ ጥያቄውን በአዎንታ መቀበል እንዳለባት ነገራት። አሁንም በድጋሚ አስቴር አይሆንም አለች። እግዚአብሔር መልካም ውሳኔ እንድትወስን ስለረዳት ከልቧ ተደሰተች።

ያዕቆብ ትቷት ሄደ፤ እርሷም በጥድፊያ ወደ ቤቷ ሄደች። ከፊቷ የተደቀነባትን ፈተና አሸንፋ በመውጣቷ በራሷ ተደስታ ነበር። ሆኖም በአንድ ሰው ትወደድ ዘንድ ናፍቆት ነበራት። ቤቷ ከምትደርስበት ከተለመደው ሰዓት አንድ ሰዓት ሙሉ ዘግይታ ነበር። እናቷ ምን ይሉ ይሆን?

ገና ከከተማው ውጭ እያለች ወደ ቤቷ የሚወስደውን መንገድ ይዛ ስትጣደፍ፤ የቤተ ሰብ ጓደኛ የሆነ ሰው በምታበራና ውብ በሆነች ቀይ መርቸዲስ መኪና መጣ። ስሙ ማቴዎስ ሲሆን፤ ታዋቂ ነጋዴ ነበር። ጥቁር ሙሉ ልብስ ለብሶ ፍንትው ባለው ነጭ ሽሚዝ ላይ ማራኪ ክራባት አድርጎ ውብ መስሎ ይታይ ነበር። ስሜት ቀስቃሽ ሙዚቃ ከመኪናው ውስጥ ያስተጋባ ነበር። ማቴዎስ አስቴርን በጓጓና በጠያቂ ዐይን ተመለከታት። በጣም ቆንጆ እንደ ሆነች በጥሞና በመንገር ወደ ቤቷ በመኪና እንዲያደርሳት ጠየቃት። ይሁን እንጂ አስቴር

የዐይኑ መቁለጭ ለጭ እንደሚያመለክተው ከቤቷ ማድረስ በተጨማሪ በልቡ ውስጥ ሌላ ሐሳብ እንዳለ ተገነዘበች። በዚህ ጊዜ ቤቷ ከምትደርስበት ሰዓት በጣም የዘገየች ብትሆንም ከማቴዎስ ጋር በመኪና ለመሄድ አልፈለገችም። ማቴዎስ አረፈውን በማቡንን እየከነፈ ሲሄድ አስቴር መልካም ውሳኔ እንዳደረገች ተረዳች። ለራሷም «ዛሬ ሦስት ከባድ፣ ነገር ግን መልካም ውሳኔዎችን ወስኛለሁ» አለች።

አስቴር እናቷ ዘግይታ መምጣቷን እንዳያውቁባት በማሰብ፣ ጸጥ ብላ ወደ ክፍሏ ለመግባት የመግቢያውን በር ቀስ አድርጋ ከፈተች። ይሁን እንጂ እንዳሰበችው አልሆነም፤ እናቷ ተዘጋጅተውላት ነበር። የአስቴርን የትምህርት ቤት ልቅ ሽሚዝ በመያዝ በጎይል ጭምድድ አድርገው ስለወዘወዙት፣ ልብሱን ቀደዱት። አስቴርን

በዱላ መቷት። እንዲህ በማለትም ጮኹባት፤ «አንች የማትረቢ! የት እንደ ነበርሽ ይገባኛል። ከወንድ ጓደኞቼ ጋር እንደ ነበርሽ ዐውቃለሁ። አንች ክፉ፤ ከእንግዲህ በቤቴ ውስጥ አትኖሪም፤ ከዚህ ውጪ፤ ደግሞም ተመልሰሽ እንዳትመጪ!» አስቴር ለምን እንደ ዘገየች ለመግለጽ ጥረት አደረገች፤ እናቷ ግን የሚሰሙ አልነበሩም።

አስቴር ቤቱን ለቅቃ ወጣች፤ ለጥቂት ጊዜ ከግቢው ውጭ ሆና ነገሩን ታወጣ ታወርድ ነበር። ከዚያም ቀስ ብላ ወደ ከተማው ተመለሰች። የተተወች፣ ሰዎች ያልተረዷትና ያልተወደደች መሆኗ ከውስጥ ተሰማት። ራሷን ደፍታ አለቀሰች። በዚህ ጊዜ ጥሩ የሆነ ሕይወት ለመኖር ከፍተኛ ጥረት አድርጋ ነበር። ይሁን እንጂ እናቷ ሊያዳምጧት ወይም ሊረዷት እንኳን ጥረት አላደረጉም። አስቴር ያዕቆብን አሰበች፤ ሌላው ቢቀር ይወዳታል። እርሷም ከአንድ አጎቷ ጋር በከተማው ቆየች፤ ወደ ቤትም አልተመለሰችም።

የአስቴር እናት ስለ ልጃቸው እንደ ገና ማፈላለግ ሲጀምሩ ብዙ ሳምንታት አሰፉ። አስቴር ቅሪት ነበረች። ከዚህም በላይ ያዕቆብ ነፍሰ ጡር መሆኗን ሲያውቅ እርሷን ዘወር ብሎ ለማየት አልፈለገም። አስቴር ከቤቷ ወጥታ ሕፃን ልጇን ተንከባክባ ለማሳደግ ስትል ፈታኝ የሆነ ሕይወት መኖር ጀመረች። በመጨረሻም አስቴር ኤች አይ ቪ ያዛት፤ ልጇን ወላጅ አልባ በማድረግና ለጎዳና ሕይወት ሳትወድ በግድ በመዳረግ ከዓመታት በኋላ በኤድስ ሞተች።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. የአስቴር እናት በልጃቸው ሕይወት ላይ እየደረሰ የነበረውን ነገር ለመስማትና ለመረዳት ፈቃደኛ ቢሆኑ ኖሮ፣ ታሪኩ እንዴት የተለየ በሆነ ነበር?
2. አስቴር የገጠማትን እያንዳንዱን የፈተና ዐይነት የደረሰባት ሌላ ሴት ልጅ እንዴት መወጣት እንዳለባት የሚያመለክተውን የሕይወት ስልት (ቃላትና ሁኔታ) ተወያዩበት።
3. አስቴር በቤት ውስጥ ገጥሟት የነበረውን የሕይወት ፈተና ለመወጣት ምን ዐይነት ስልት ብትጠቀም ያዋጣት ነበር?

ምዕራፍ ዐሥራ ሦስት

በኮንዶም የመጠቀሙ ጉዳይ እንዴት ይታያል?

ኮንዶም በአግባቡና ሳይቋረጥ ጥቅም ላይ ከዋለ፣ የኤች አይ ቪ/ኤድስን ሥርጭት በአብዛኛው እንደሚቀንስ ምንም ጥርጥር የለውም። ነገር ግን ይህን አደጋ ጨርሶ አያስወግድም። ኮንዶም ከመጠቀም አንጻር ብዙ ጊዜ የሚታየው ችግር በአግባቡ አዘውትሮ ያለመጠቀም ጉዳይ ነው። አንዳንድ ሰዎች ከጋብቻ በፊትና ከጋብቻ በኋላም ከሌላ ሰው ጋር ወሲባዊ ግንኙነት መፈጸም አለብን ይላሉ፤ የቤተ ሰብ አባላትንና የባልንጀሮችን ፍቅር የተላበሰ ወቀሳንም አይቀበሉም። ያለጥርጥር እንደነዚህ ያሉ ቂል ሰዎች ሕይወታቸውን ለማዳን ሲሉ ወሲባዊ ግንኙነት ባደረጉ ቊጥር ኮንዶምን መጠቀም አለባቸው።

ከጋብቻ በፊት መታቀብ ይገባል የሚለውንና ለጋብቻም ታማኝ መሆን ያስፈልጋል የሚለውን ክርስቲያናዊ መልእክት በአፍሪካ የሚኖር እያንዳንዱ ሰው ፈቃደኛ ሆኖ አያዳምጠውም። አንድ ሰው ኮንዶምን በመጠቀም ከጋብቻ ውጭ ወሲብ መፈጸም አለብኝ ብሎ በግትርነቱ ከፀና ኮንዶም ኢግብረገባዊ ባሕርዩ የሚያስከትለውን አደጋ ሊቀንስለት ይችላል።

ኮንዶም በተወሰነ ደረጃ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ይከላከላል። ኮንዶም መጠቀም በወሲባዊ ግንኙነት የተነሣ

የሚፈጸመውን ኅጢአት በእግዚአብሔር ፊት ቀላል ወይም ከባድ አያደርግም፤ ነገር ግን አንድ ሰው ኤድስ እንዳይዘው ሊከላከልለት ይችላል። የሚያሳዝነው ግን መታቀብና ታማኝነት ትኩረት እየተነፈጋቸው፤ ኮንዶም የመጠቀሙ ነገር ብዙ ጊዜ አጽንዖት ይሰጠዋል። አንዳንድ ጊዜ፤ ርዳታን የሚለግሱ የውጭ ድርጅቶች አፍሪካውያን ከጋብቻ በፊትና ከጋብቻ ውጭ ከወሲብ መታቀብ ይችላሉ ብለው የማያምኑ ይመስላል፤ ስለዚህ እነዚህ ድርጅቶች በመታቀብ ላይ ሳይሆን፤ ኮንዶምን በማቅረብ ረገድ ገንዘባቸውን ሁሉ ያውላሉ።

ስለ ኮንዶም አጠቃቀም የምንጽፈው በኤች አይ ቪ የመያዝን አደጋ ይቀንሳል ብለን ስለምናምን መሆኑን አንባቢዎቻችን ይረዱልን ዘንድ እንወዳለን። በተለይ ከባልና ሚስት አንደኛው በበሽታው የተያዘ ከሆነ፤ ሌላው እንዳይያዝ ሊከላከል ይችላል። ይሁን እንጂ ማስታወቂያዎች እንደሚያውጁት፤ ኮንዶም ሙሉ በሙሉ አስተማማኝ የሆነ የችግሩ መፍትሔ አይደለም። ጥሩ ግምት ነው ተብሎ ተቀባይነት ያገኘው ሐሳብ ኮንዶም ሰማኒያ እጁን ያህል የኤች አይ ቪን መተላለፍ እንደሚያስቀር ነው። ይህ መልካም ነው፤¹⁰³ ሆኖም

ከመቶው ውስጥ ሃያው እጅ በበሽታው የመያዝ አደጋ ያለ መሆኑ መዘንጋት የለብንም።

ኮንዶም በጋብቻ ውስጥ

አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ስለ ኮንዶም አሉታዊ አመለካከት ስላላቸው፤ የተጋቡት እንኳ ሕይወታቸውን ለማቆየት ወይም ሕይወታቸውን ለማዳን ሊሉ ኮንዶምን መጠቀም የማይችሉ ይመስላቸዋል። ይሁን እንጂ አንድ የትዳር ጓደኛ ኤች አይ ቪ ሲኖርበት ወይም ከጋብቻ ውጭ በተፈጠረ ታማኝ ያለመሆን ሌላው ወገን በበሽታው ልያዝ እችላለሁ የሚል ሥጋት ሲያድርበት በጋብቻ ውስጥ ኮንዶምን መጠቀም አስፈላጊ ነው። የትዳር ጓደኛዎች አራርቀው ለመውለድ ሲያስቡ ወይም ልጅ መውለድን ማቆም ሲፈልጉ፤ ኮንዶም ጠቃሚ ሊሆን ይችላል። ከጋብቻ በፊት ይልቅ በዚህ ጊዜ በተለይም የጥንዶቹ በኤች አይ ቪ የመያዝና ያለመያዝ ሁኔታ ከታወቀ በኋላ፤ የትዳር ጓደኛ ሞቹ ኮንዶምን ዘወትርና በትክክል መጠቀማቸው አስፈላጊ ነው።

ሰዎቹ በጋብቻ የተጣመሩ እንደ መሆናቸው መጠን፤ ወሲባዊ ግንኙነታቸው በእግዚአብሔር ፊት ሕጋዊ ቢሆንም ኤች አይ ቪ በትዳራቸው ካንዣበበ ውሎ አድሮም ዐደጋው ለሞት የሚያደርሳቸው ከሆነ፤ ይህ ጥምረት ለዐደጋ የተጋለጠ መሆኑ አጠያያቂ አይደለም። አዘውትሮና በትክክል ኮንዶምን መጠቀም አደጋውን በከፍተኛ ደረጃ ይቀንሰዋል። ጥንዶቹ ሌሎች የፍቅርና

¹⁰³Weller, S. and K. Davis., Condom Effectiveness in Reducing Heterosexual HIV Transmission. *Cochrane Database Syst Rev* (1): CD003255, 2002.

የወሲብ ስሜት መግለጫዎችን ማወቃቸውም አስፈላጊ ነው (ገጽ 399 ይመልከቱ)።

የትዳር ጓደኛዎች ሁለቱም በበሽታው ቢያዙ እንኳ፤ በኮንዶም መጠቀም ያለባቸው በሁለት ምክንያት ነው። የመጀመሪያው ምክንያት እርግዝናን ለመከላከል ነው። ከዚህ ዐይነቱ የጋብቻ ጥምረት የሚወለድ ሕፃን፤ በኤች አይ ቪ/ኤድስ ይሞታል፤ ወይም ገና ሕፃን እያለ ወላጅ አልባ ይሆናል።

ሁለተኛው ምክንያት አንዱ የትዳር ጓደኛ ከሌላው የትዳር ጓደኛ ይልቅ በጣም አደገኛ የሆነ ቫይረስ ይዞት ሊሆን ይችላል፤ ይህንን ወደ ትዳር ጓደኛው ያስተላልፋል። ለምሳሌ የሚስቲቱ በሽታን የመቋቋም ሥርዐት በአካሏ ውስጥ ያለውን ኤች አይ ቪ ለጊዜው የሚቋቋም ሊሆን ሲችል፤ በባሏ ውስጥ ያለው ቫይረስ ግን በጣም አደገኛ ሊሆን ይችላል። ሚስቲቱ በጣም አደገኛ የሆነው ቫይረስ ከባሏ ቢተላለፍባት በሽታ የመከላከል ሥርዐቷን ሽባ ሊያደርገው ይችላል።

ኮንዶም በጋብቻ ውስጥ ያለውን ወሲባዊ ግንኙነት በሽታ እንዳያስከትል ሥጋትን ሊቀንስ ይችላል፤ አደጋውን ግን ሙሉ በሙሉ ማስወገድ አይቻልም። ከጋብቻ በፊት የተደረገው ምርመራ እጮኛ የሆነው አንዱ ሰው በኤች አይ ቪ በሽታ የተያዘ መሆኑን የሚያሳይ ከሆነ፤ ጥንዶቹ ጥንቃቄ የተሞላበት ምክክር ካደረጉ በኋላ የሚደረስበት የግል ውሳኔ ቢሆንም፤ ጋብቻውን መሰረዙ የላቀ ጥበብ ሳይሆን አይቀርም።

ትክክለኛ የኮንዶም አጠቃቀም

በኮንዶም የሚጠቀም ማንም ሰው በትክክል መጠቀም አለበት፤ ያለበለዚያ ዋጋቢስ ይሆናል። ኮንዶም የተሠራው ከጎማ ዛፍ ወተት (Latex) ነው፤ ይህ ከጎማ ዛፍ የሚገኘው ውጤት የሐኪሞችን የእጅ ጓንት ለመሥራትም ያገለግላል። ለሙቀት፤ ለብርሃንና ለእርጅና ተጋላጭ ስለሆነ፤ በጥሩ ሁኔታ የሚገኝ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በመጀመሪያ እሽጉ ያልተጉዳ ወይም ያልተቀደደ ሆኖ በሥርዐት መታሸጉን አረጋግጥ። ኩባንያዎቹ ኮንዶሙ እንዳይጉዳ በማሰብ በውስጡ የአየር ኳስ ያስቀምጣሉ። የአየር ኳስ ከሌለው ኮንዶሙ ይጉዳል። እሽጉን ተጫነው። ስትጫነው ጉደል ብሎ መልሶ የሚነፋ መሆን አለበት። በእሽጉ ላይ ያለውን ጥቅም የሚሰጥበትን ትክክለኛ የጊዜ ገደብ ተመልከት። ኮንዶሙ እንዳይጉዳ እሽጉን በጥንቃቄ ክፈት። ኮንዶሙ ራሱን በጥንቃቄ ተመልከተው፤ በቀላሉ የሚተረተር (የሚሰነጠቅ) ወይም የወበ መሆን የለበትም።

በባልና በሚስት መካከል ሩካቤ ሥጋ ከመደረጉ በፊት፤ ኮንዶሙ በቆመው የባል ብልት ላይ መከተት አለበት። ይህም ከመጀመሪያውኑ ከባልየው ብልትና ከሚስቲቱ ብልት በሚወጣው ፈሳሽ ነገር መካከል ግንኙነት እንዳይኖር ይረዳል። ኮንዶሙ የመጣው በጥንቃቄ ተጠቅልሎ ስለሆነ፤ ከተጠቀለለበት የሚፈታውም በአንድ

መንገድ ብቻ ነው። በመጀመሪያ የወንዱ ዘር ከወጣ በኋላ የሚቋትበትን ቦታ በመተው፣ ከመጨረሻው ጡት መሰል ጫፍ ላይ ያለውን አየር ጭብጥ አድርገህ አስወጣ። አንዱ እጅህ ጡት መሰሉን ጫፍ በመያዝ ሌላውን እጅህን ደግሞ በቆመው ብልት ላይ ኮንዶሙን ለማስገባት ተጠቀም። ኮንዶሙን በጣት ጥፍር ወይም ባደረግኸው ጌጣጌጥ እንዳትበሳው ተጠንቀቅ። እንደ ኬዋይ ጂሊ ያለውን ውሃ አዘል ማለስለሻ ተጠቀም እንጂ እንደ ቫክሊን ወይም የፔትሮሊየም ቅባት ያለው ኮንዶሙን ስለሚያበላሽው ጨርሶ አትጠቀም።

ሩካቤ ሥጋ ከተደረገ በኋላ ባልየው ከሚስቱ ዕቅፍ ወዲውኑ መውጣት አለበት፤ ኮንዶሙ እንዳይሸልክም በጥንቃቄ መያዝ ይገባል። ከዚያም ምንም ዐይነት የወንድ ፈሳሽ ዘር እንዳይፈስ በመጠንቀቅ ኮንዶሙን ማስወገድ አለበት፤ በሽንት ቤት ውስጥ መጣል፣ ማቃጠል፣ ወይም ልጆች አግኝተው መጫወቻ ከማያደርጉበት ቦታ መጣል አለበት። ባለትዳሮቹ ሩካቤ ሥጋ ባደረጉ ቊጥር፣ በአንድ ሌሊት ደጋግመው እንኳ ቢፈጽሙ በሌላ አዲስ ኮንዶሞ መጠቀም ያስፈልጋል። አንዳንድ ሰዎች በአንድ ኮንዶሞ ከአንድ ጊዜ በላይ ለመጠቀም ሙከራ ያደርጉ ይሆናል፤ ይሁን እንጂ ሕይወታቸውን ለአደጋ እያጋለጡ ነው።

በኮንዶሞ በመጠቀም አደጋ የማያስከትል ወሲባዊ ግንኙነት መፈጸም ይቻላል?

ድርጅቶችና አምራቾች በኮንዶሞ በመጠቀም፣ «አደጋ የለሽ» ወሲብ መፈጸም ይቻላል ሲሉ፣ የተረት ተረት ጨዋታን እያራመዱ ነው። ወጣቶቻችንንም ወደ ጥፋት ጉዳና እየመሯቸው ነው። አደጋ የለሽ አስተማማኝ የሆነው ወሲብ በበሽታው ባልተያዙ ሁለት ጤነኞች ሰዎች መካከል የሚደረገው ወሲባዊ ግንኙነት ብቻ ነው። የሱፐር ኢግልስ እግር ኳስ ቡድን ኮከብ ተጫዋች፣ «አደጋ እንዳይደርስ አድርገህ ተጫወት፤ በኮንዶሞ ተጠቀም» ይላል «አደጋ እንዳይደርስ አድርገህ ተጫወት» ከሚል ይልቅ «በተሻለ ሁኔታ ተጫወት» ወይም «ወሲብ አደጋ እንዳያስከትልብህ ተጠንቀቅ» ወይም «ወሲብ ስትፈጽም አደጋውን ቀንስ» ማለት ይችላል ነበር፤ እንዲህ ቢል ኖሮ ወደ እውነቱ ይጠጋ ነበር። በእኛ አመለካከት ሁኔታዎችን ሳይመርጡ እንዲሁ በደፈናው ኮንዶምን ተጠቀሙ ማለት «ወሲባዊ ንጢአት እንድትፈጽሙ እናሳስባለን፤ አሁንም ምንም ጉዳት ሳይከተል ወሲባዊ ንጢአት መፈጸም ትችላላችሁ» እንደ ማለት ነው።

ኮንዶሞ አደጋን ሊቀንስ የሚችለው ከመቶ ሰማኒያ እጅ መሆኑን አስታውስ፤ ግን በሃያ እጅ አደጋ ሊከተል እንደሚችል ልብ ማለት ያስፈልጋል። ኮንዶሞ የወሲብ ግንኙነት አደጋ እንዳያስከትል ይረዳል፤ አደጋ የማያስከትለው ግን መቶ በመቶ አስተማማኝ በመሆን አይደለም። ሙሉ በሙሉ ኮንዶምን ታምነን ሕይወታችንን

ለአደጋ ማጋለጥ የሰብንም፡፡

ኮንዶም ከኤች አይ ቪ ፍጹም የሆነ የመከላከል ዋስትናን መስጠት በፍጹም አይችልም፡፡ ስልቶች በበሽታ የመያዝ አደጋን መቀነስ እንጂ ፈጽሞ መከላከል የማይችሉ መሆኑ እየታወቀ፤ «ምንም ችግር አይኖርም» ብሎ ማውራቱ እውነትን ማጣመም ነው፡፡ በሕይወትና በሞት ጥያቄ ውስጥ አደጋን በተወሰነ ደረጃ ይቀንሳል ማለትና ምንም ጉዳት አያስከትልም ማለት ሁለቱ በጣም የተለያዩ ጉዳዮች ናቸው፡፡

«ግብረገባዊ ግን ሙሉ በሙሉ አስተማማኝ አይደለም» የሚለው «ኢግብረገባዊ ግን አስተማማኝ»

ከሚለው ጋር ንጽጽር በማድረግ ኮንዶም

እንደሚጠቅም የሚገልጽ ታሪክ፡፡

በጋብቻ ውስጥ ያለ ወሲባዊ ግንኙነት ሁልጊዜ ጤናማ ግንኙነት ላይሆን ስለሚችል ኮንዶምን መጠቀም ሕይወትን የሚያድን ሊሆን ይችላል የሚለውን እውነት ለመግለጽ የቀረበ ታሪክ

ሁለት ሰዎች በአንድ መንደር ውስጥ በጉርብትና ይኖሩ ነበር፡፡ የአንዱ ስም ዮሐንስ ሲሆን፤ ሌላው ስምዖን ይባላል፡፡

የመጀመሪያው ሰውዬ ዮሐንስ ከእርሻ ውሎ ወደ ቤቱ መጣ፡፡ ሰውነቱ ሞቆትና ውሃ ጠምቶት ነበር፤

ስለዚህ ወደ ቤቱ ጓሮ በመሄድ ሚስቱ ከወንዝ ቀድታ ያመጣችውን የራሱን ውሃ ጠጣ፡፡ ውሃው ያልተፈላና ቄሻሻ ነበር፡፡ በዚያኑ ምሽት ትውከትና ተቅማጥ ይዞት በጣም ታመመ፡፡ የጠጣው የራሱን ውሃ ነበር፤ ነገር ግን ጉዳት አስከተለበት፡፡ ውሃው ሠርቆ ያመጣው አልነበረም፤ ይህንም በመጠጣቱ የሠራው ስሕተት ወይም የፈጸመው ኢግብረገባዊ ነገር የለም፡፡ ነገር ግን ውሃውን አፍልቶ ይጠጣ ዘንድ ቅድመ ጥንቃቄ ስላደረገ፤ በበሽታ ተሠቃየ፡፡

ጎረቤቱ ስምዖንም ከእርሻ ውሎ መጣ፤ እርሱም ውሃ ጠምቶት ነበር፡፡ ወደ ጓሮ ሄዶ የሚጠጣ ውሃ ሲፈልግ ምንም አላገኘም፡፡ ከዚያም ወደ ጎረቤቱ ቤት ሄደ፡፡ ዮሐንስ በቤት ውስጥ አልነበረም፤ ስለዚህ ስምዖን በጓሮ በኩል ባለው በር ሄዶ የዮሐንስ ሚስት ካመጣችው የወንዝ ውሃ ሰረቀ፡፡ ውሃውን ወደ ቤቱ ይዞ ሄደ፡፡ የወንዝ ውሃ አደጋ እንዳያስከትል ከተፈለገ፤ ከመጠጣቱ በፊት መፈላት እንዳለበት ትምህርት ቤት ሳለ ተምሮአል፡፡ ስለዚህ ውሃ እጅግ ጠምቶት የነበረ ቢሆንም ታግሦ ውሃውን አፈላ፤ እንዲቀዘቅዝ አደረገ፤ ከዚያም ጠጣው፡፡ ውሃው የሰረቀው እንጂ የራሱ አልነበረም፡፡ የፈጸመው ነገር ስሕተት ወይም ኢግብረገባዊ ነበር፡፡ ይሁን እንጂ ውሃውን በማፍላት ጉዳት እንዳያስከትልበት አደረገ፤ ከጠጣም በኋላ ምንም ችግር አልገጠመውም፡፡

ይህ ታሪክ በጋብቻ ውስጥ ኮንዶምን መጠቀም አስፈላጊ እንደ ሆነ ለማሳየት ሊጠቅም ይችላል። ለዮሐንስ የራሱን ውሃ መጠጣት ሕጋዊና ግብረገባዊ ነበር፤ ይህም ከራሱ ሚስት ጋር ወሲብ መፈጸሙ ሕጋዊና ግብረገባዊ እንደ ሆነው ዐይነት ነው። ይሁን እንጂ የጠጣው የራሱ ውሃ ቢሆንም ጉዳት አስከተለበት። ሚስቱ በኤች አይ ቪ የተያዘች ብትሆንስ? ከእርሷ ጋር ወሲብ ለመፈጸም በኮንዶም ካልተጠቀመ፤ የራሱ ሚስት ብትሆንም እንኳ ጉዳት ልታመጣበት ትችላለች። ስለዚህ ልናውቀው የሚገባን ነገር በጋብቻ ውስጥ ያለ ወሲባዊ ግንኙነት ሁልጊዜ አስተማማኝ የሆነ ግንኙነት ያለመሆኑ ነው።

ስምዖን ወደ ዮሐንስ ቤት ገብቶ የዮሐንስን ውሃ ሰረቀ። ከዮሐንስ ሚስት ጋር ወሲብ መፈጸሙ ሕጋዊነት የሌለውና በጣም ስሕተት እንደሆነ ሁሉ፤ የዮሐንስን ውሃ መስረቱም ሕጋዊነት የሌለው ወይም ግብረገባዊነት የጉደለው ነበር። ይሁን እንጂ ስምዖን ውሃውን በማፍላት ጥንቃቄ አደረገ፤ ስለዚህም ሕመም አላስከተለበትም። ከዮሐንስ ሚስት ጋር ወሲብ ፈጽሞ ቢሆን ኖሮ፤ ሕጋዊነት የሌለውና ትልቅ በደል መሆኑ የማይካድ ነው። ይሁን እንጂ በኮንዶም የመጠቀም ጥንቃቄ ካደረገ፤ ከዮሐንስ ሚስት ሊተላለፍበት ከሚችለው የኤች አይ ቪ በሽታ ወይም ከሌላ በወሲባዊ ግንኙነት ከሚመጣ በሽታ ሊድን ይችላል።

ለኤድስ በሽታ ችግር ኮንዶም በብዛት በየትኛውም ቦታ እንዲሠራጭ ማድረግ ሙሉ በሙሉ መፍትሔ አለመሆኑ

የኤድስን ወረርሽኝ ለመግታት፤ ኮንዶምን መጠቀም ብቻ መፍትሄ ላለመሆኑ ከብዙው ጥቂቱ ምክንያቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

ትክክል ያልሆነ ዋስትና

በኮንዶም ሰዎች ይጠቀሙ ዘንድ ማደፋፈሩ፤ ምናልባት ዋና ችግር የሆነው ሰዎች ላይ አስተማማኝ ያልሆነ የዋስትና ስሜት ማሳደሩ ነው። ሰዎች በኮንዶም በመጠቀማቸው ከማንኛውም ዐይነት የወሲብ መዘዝ ነጻ የሆኑ ይመስላቸዋል። ከዚህም የተነሣ ቀደም ሲል ከሚያደርጉት ይልቅ በባሰ ወሲባዊ ግንኙነት ሊጠመዱ ይችላሉ። ኮንዶም ፍጹም ባለመሆኑና ዘወትር በትክክል ጥቅም ላይ ባለመዋሉ፤ ሰዎችም በዚህ ጊዜ ልቅ የሆነ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመፈጸም ስለሚደፍሩ እንደ እውነቱ ከሆነ ይህ ሁኔታ የኤች አይ ቪ ችግር አየባሰ እንዲሄድ ሊያደርግ ይችላል።

ኤድስን ለመዋጋት ዓለም አቀፍ ፈንድ ውስጥ የቲቢና የወባ ከፍተኛ የጤና አማካሪና ቀደም ሲልም የዩጋንዳው ፕሬዚዳንት የዩወሪ ሙሰቬኒ ዋና አማካሪ የነበሩት ቪናንድ ኤም ናንቱሲያ እንዲህ አሉ፤ «ለወጣቱ በኮንዶም ከተጠቀምክ ምንም ጉዳት አይደርስብህም ብለን ብንነግረው እንደ እውነቱ ከሆነ በወረርሽኝ ላይ ቤንዚን

እያርከፈከፍን ነው ማለት ነው።¹⁰⁴

በተጨማሪም እርግዝናን መከላከል ባለመቻልና ኤች አይ ቪን መከላከል ባለመቻል መከላከል ያለውን ልዩነት ልብ በል። ኮንዶም አንዳንድ ጊዜ እርግዝናን ሳይከላከል ቢቀር፣ ውጤቱ ያልታሰበ ልጅ ማግኘት ነው፤ ኮንዶም አንዳንድ ጊዜ ኤች አይ ቪን ሳይከላከል ቢቀር ግን፣ ለቤተሰቡ የሚያስከትለው መዘዝ ሥቃይና ሞት ነው።

ጉዳዩን በሚከተለው ታሪክ ይበልጥ ግልጽ እናድርገው፤

ሦስት አውቶቡሶች በመኪና መናኸሪያ ውስጥ

አንድ ቀን ወደ ዋናው ከተማ የሚወስድህን ታክሲ ወይም አውቶቡስ ለመፈለግ ወደ መኪና መናኸሪያ ሄደሃል እንበል። ወደ ዋናው ከተማ ተሳፍረህ ስትሄድም ምንም ዐይነት አደጋ ሳይደርስብህ መጓዝ ትፈልጋለህ።

አውቶቡስ ቍጥር 1

ባለ ዐሥር መቀመጫ ወደ ሆነው ወደ መጀመሪያው አውቶቡስ ስትቀርብ፣ ሾፌሩ በመልካም

ሁኔታ ተቀበለህ፤ ነገር ግን በሚያሳዝን ሁኔታ እንዲህ በማለት ቢገልጽልህ፣ «ተሳፋሪዎቹ በመንገድ ላይ አደጋ የሚገጥማቸው መሆኑ የማይቀር ነው፤ ከዐሥሩ ተጓዦችም ስምንቱ ይሞታሉ!» ይህን ስትሰማ ትደነግጣለህ፤ በዚያ አውቶቡስም ላይ ተሳፍሬ አልሄድም ብለህ ትወስናለህ።

አውቶቡስ ቍጥር 2

ወደሚቀጥለው አውቶቡስ ቀረብክ፤ ሾፌሩም በደህና ተቀበለህ። አውቶቡሱ በመንገድ ላይ አደጋ ስለሚያጋጥመው ተጓዦች በመቀመጫው ላይ የሚገኙትን መታጠቂያ ቀበቶዎችን እንዲታጠቁ የሚጠበቅባቸው መሆኑን ይገልጽልሃል። ከመታጠቂያ ቀበቶች የተነሣም ከዐሥሩ ተጓዦች መካከል ሁለት ወይም ሦስት ተጓዦች ብቻ ይሞታሉ። በመንገድ ላይ ከሞት ከሚተርፉት ሰባት ወይም ስምንት ሰዎች መካከል አንተ አንዱ ልትሆን ትችላለህና ተሳፈር! ብሎ ያበረታታሃል። በሁኔታው ትደነግጣለህ፤ አሁንም ለአደጋ የመጋለጡ ዕድል ከፍተኛ ነው ብለህ ታስባለህ። በመንገድ ላይ ከሚሞቱት ከሁለቱ ወይም ከሦስቱ መካከል አንተ አንዱ ልትሆን ስለምትችል፣ ይሁን ብለህ ራስህን ለአደጋ አታጋልጥም።

አውቶቡስ ቍጥር 3

ወደ ሦስተኛው አውቶቡስ ቀረብክ። ሾፌሩም

¹⁰⁴Donnelly, J., "UN Report Adds to a Condom Debate." *Boston globe*, 22 June 2003

በጥንቃቄ የሚነጻ መሆኑን፣ የፍጥነቱን ልክና የመንገድ ምልክቶችን እንደሚጠብቅ፣ እስከ አሁን አደጋ ገጥሞት እንደማያውቅና በደህና ሁኔታም አዲስ አበባ እንደምትደርስ ገለጻ አደረገልሁ። በዚህን ጊዜ የእጩይታ ትንፋሽ በመተንፈስ በአውቶቡሱ ላይ ትሳፈራለህ፤ መንገዱንም በሰላም ተጉዞህ ወደ አዲስ አበባ ትደርሳለህ።

በዚህ ማስረጃ ላይ የመጀመሪያው አውቶቡስ ያለጥንቃቄ ከዚህም ከዚያም የሚደረገውን ድንገተኛ ወሲባዊ ግንኙነትን ያመለክታል። በዚህ በአሁኑ ዘመን የኤድስ ወረርሽኝ በከፋበት ሁኔታ ምንም ዐይነት ጥንቃቄ ሳታደርግ ድንገተኛ ወሲብ የምትፈጽም ከሆነ፣ ከ80-90 በመቶ ለሚገመት በኤድስ የመሞት አደጋ ልትጋለጥ ትችላለህ።

የሁለተኛው አውቶቡስ ጉዞ በኮንዶም ተጠቅሞም ሊከሠት የሚችለውን የወሲባዊ ግንኙነት አደጋን ያመለክታል፤ በታሪኩ ላይ የተጠቀሰው በመቀመጫ ላይ የሚገኘው መታጠቂያ ይህን የመከላከያ እርምጃን ያሳያል፤ በመቀመጫው ላይ ያለው ቀበቶ መታጠቁ ጉዞውን በተሻለ ሁኔታ የሰላም ያደርገዋል፤ ሆኖም ለአደጋ የመጋለጡ ዕድል ከፍተኛ መሆኑ ስለሚሰማህ፣ ይሁንበኝ ብለህ አትሳፈርም። ለአደጋ የመጋለጡ ዕድል በመጀመሪያው አውቶቡስ ከሚደርሰው ጋር ሲነጻጸር ዝቅተኛ ነው። ነገር ግን በመንገድ ከሚሞቱት ሁለት ወይም ሦስት ሰዎች መካከል አንተ አንዱ ልትሆን

እንደምትችል ታውቃለህ። እንደዚሁም በኮንዶም መጠቀም በድንገተኛ ወሲባዊ ግንኙነት አደገኛ «ጉዞ» ውስጥ የሚያጋጥመውን ለአደጋ የመጋለጥን ዕድል ይቀንሳል።

ሦስተኛው አውቶቡስ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የሚያከብርንና ፈጽሞ ድንገተኛ ወሲብ የማይፈጽምን ሰው የሕይወት ዘይቤ ያሳያል። እንደዚህ ያለው ሰው ለኤድስ ቫይረስ የመጋለጥ አጋጣሚ አይደርስበትም።

ኮንዶምን ብቻ ይበጅ ብሎ ማስታወቅና ማቅረብ ተግባራዊ የማይሆን መልእክት ነው

ኮንዶም መቶ በመቶ አስተማማኝ ነው ብለን ብናምን እንኳ፣ አንዱ ወይም ሁለቱ የትዳር ጓደኛዎች ከሌላ ሰው ጋር ወሲብ በሚፈጽሙበት አደጋ ሊያስከትል በሚችለው ወሲብ ሁሉ በኮንዶም መጠቀም አስፈላጊ ነው ማለት ከማኅበራዊ ዐቅም አንጻር ተግባራዊ ሊሆን የማይችል ነው።

ብዙዎች የአፍሪካ አገሮች በዓመት ጤናን ለመንከባከብ የሚመድቡት በጀት እያንዳንዱ ሰው በሦስት ቀን ሥራ ውስጥ ከሚያገኘው ገቢ ያነሰ ነው። ይህ የመንግሥት ገንዘብ የሐኪም ቤት ሠራተኞችንና መሣሪያዎችን፣ የክሊኒክ ሕክምናንና የክትባት ፕሮግራምን ወጭ ጨምሮ የተለያዩ የሕክምና ወጭዎችን መሸፈን አለበት። ለአንድ ሰው የተመደበው ጠቅላላ በጀት ከሦስት ወር ባነሰ ጊዜ ውስጥ በኮንዶም ብቻ ተሟጦ ያልቃል።

ዶክተር ዲክሰን በራሳቸው አገላለጽ እንዳስቀመጡት በአፍሪካ ውስጥ ወሲባዊ ግንኙነትን «በላስቲክ ለመሸፈን» ቢያንስ ቢያንስ በያመቱ የ250 ሚሊዮን ፓውንድ ወጭን ይጠይቃል።

የአጋንዳው ፕሬዚዳንት ሙሰቨኒ ይፋ እንዳደረጉት፤ «በእኛና በአህጉር ሞት መካከል ያለው ስብ የላስቲክ ዕቃ ብቻ ነው ማለቱ ትክክል አይደለም።»¹⁰⁵

ወጣቶች በኮንዶም አዘውትረው ለመጠቀም ዕውቀትና ሥርዐት የሚገባቸው መሆኑ

ብዙዎቻችን በተለይ ደግሞ ወጣቶች የሆንን በብዙው የሕይወት ፈርጅ ረገድ፤ ሐሳብ ጽኑዎች አይደሉም። ይህንንም ጥቃቅን ነገሮችን ማለትም ጥርሳችንን መፋቅ አለመፋቅንና ክፍላችንን ማጽዳት አለማጽዳትን ብቻ ብንመለከት ሐሳብ ጽኑዎች አለመሆናችንን እናስተውላለን። ሐሳብ ጽኑ አለመሆን በኮንዶም በመጠቀም ረገድ እንኳ ስናየው ምን ያህል የባሰ እደገኛ ነው! ብዙ ጊዜ ወጣቶች በዕድሜ የገፉትም ጭምር በጎ ዐላማ አላቸው። ወሲባዊ ግንኙነት ሲጀምሩ በኮንዶም ይጠቀማሉ፤ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ግን በኮንዶም የመጠቀሙ ሥርዐት እየቀነሰ ይመጣል። አስፈላጊነቱ ይህን ያህል አይመስልም።

¹⁰⁵ quoted by his wife at Prescription for Hope conference, Washington, DC, 2002

ወጣቶች ራሳቸው ወሲባዊ ግንኙነት በሚፈጽሙበት መጀመሪያ አካባቢ ላይ በኮንዶም ይጠቀሙ ነበር፤ ጊዜ እያለፈ ሲሄድና መተማመንም እያደገ ሲመጣ (ወይም የኮንዶም አቅርቦት እየቀነሰ ሲመጣ)፤ በኮንዶም መጠቀም አቆሙ። ይህም ያለ ጥርጥር የኤድስ ቫይረስን የማስተላለፍ ወይም በቫይረሱ የመያዝን ዕጣ ፈንታ እውን እያደረገው ነው ማለት ነው።

ወጣቶች ኮንዶምን በቀላሉ ማግኘታቸው በወጣት ወንዶችና በወጣት ልጃገረዶች መካከል ባለው ኅብረት፤ ወሲባዊ ግንኙነት መፈጸም ጤነኛ የሕይወት አካሄድ ነው የሚለውን የሕይወት ዘይቤ ሆን ብለው ይይዙት ዘንድ እንደሚያደፋፍራቸው ይናገራሉ። ከዚያም አንዳንድ ጊዜ ኮንዶም በማይገኝበት ሁኔታ መከላከያ ለሌለበት የወሲባዊ ግንኙነት አደጋ ይጋፈጣሉ፤ ብሎም የዘሩትን ለማጨድ ይኖራሉ።

የኮንዶም አጠቃቀም በኅብረት ውስጥ ዕቅድ እንደሚያስፈልገው ወጣቶች ይነግሩናል። አንዲት ልጃገረድ ኮንዶም ከያዘች፤ ለማንም «እሺ ባይ» መስላ ትታየዋለች። ወንዶች በኮንዶም መጠቀሙ አስቸጋሪ ከመሆኑም በላይ ርካታችንን ይቀንሳል ስለሚሉ ብዙ ጊዜ በኮንዶም መጠቀም አይወዱም፤ አንድ ሰውዬ ጓንትን አድርጎ ሰውን እንደ መጨበጥ ያህል ነው በማለት ከቶ እንደማይሞክረው ነግረናል። በማንኛውም ማኅበራዊ ግንኙነት ብዙ ጊዜ

ወንዶች የበላይ በሆኑበት በአፍሪካ ዐውድ ውስጥ በኮንዶም መጠቀም ወይም ያለመጠቀም ጉዳይ ብዙ ጊዜ ውሳኔ የሚሰጡት እነርሱ ናቸው። አንዲት ሴት በኮንዶም ስለ መጠቀም ሐሳብ ለመሰንዘር፣ ጥቂት ልጃገረዶች ብቻ ገንዘብ አድርገው የያዙት ድፍረትና እኔነት ያስፈልጋታል። ማንኛውም ሴት ሚስት እንኳ ሳትቀር ስለ ኮንዶም ወይም ስለ ወሲብ ከትዳር ጓደኛዋ ጋር መነጋገሩ አስቸጋሪ ሆኖ ታገኘዋለች።

ኮንዶምን ብቻ ማስተዋወቅና ማቅረብ ሰዎችን የእግዚአብሔርን ሕግ ይተላለፉ ዘንድ ሊያደፋፍር እንደሚችል

የአፍሪካ አብያተ ክርስቲያናት እንዲሁም በካምፕላ - ኡጋንዳ ውስጥ የኤድስ ምክክር መግለጫ የሚከተለውን ሐሳብ የያዘ ነው፤

ኤድስን የመከላከል ጉዳይ በጥሩ ሁኔታ ሊራመድ የሚችለው በእግዚአብሔር ፍጹም ሕግ ማለትም ትክክለኛና ታማኝ ሆኖ በአንድ ለአንድ ጋብቻ ውስጥ በመጣመርና ከጋብቻ በፊት ወሲብን ከመፈጸም በመታቀብ መሆኑን እናምናለን። የእግዚአብሔርን ፍጹም ሕግ ሳንፈጽም ስንቀር ሥቃይን ልንቀበል እንደምንችል እናምናለን። አጉል ባሕርይ በሚያስከትላቸው ችግሮች መካከል ራሳችንን

በጤንነት መጠበቅ በሚያስፈልግበት ጊዜ፣ ኮንዶም አደጋውን እንደሚቀንስ እንገነዘባለን፤ ይሁን እንጂ ለኤድስ ዋነኛ መከላከያ በማድረግ ኮንዶምን ብቻ ማስተዋወቅና አመች አድርጎ ማቅረብ በቅድስና ለመኖርና በጋብቻ ውስጥ ከሚፈጸመው ሩካቤ ሥጋ እርካታን ለማግኘት እግዚአብሔር ከሰጠው ፍጹም ሕግ የራቀ መሆኑን እናምናለን። ዋናው ጉዳይ ኮንዶም አለመሆኑን እንገነዘባለን፤ ይልቁን የወሲባዊ ግንኙነትን ቅዱስነት የሚያረክሰው፣ ከዚያም ኅጢአት ከሚያስከትለው መዘዝ ለማምለጥ በኮንዶም የሚጠቀመው የሴሰኝነት ባሕርይ መሆኑን እናምናለን።¹⁰⁶

በኮንዶም መጠቀም ሊያስከትል ከሚችለው አደጋና ከአሉታዊ ጉኑ ሌላ፣ ሆን ብሎ ኮንዶምን ማስተዋወቅና እንዲጠቀሙ አመቻችቶ ማቅረብ የሴሰኝነትን የሕይወት ዘይቤ የማራመድን ያህል ሊታሰብ ይችላል፤ ይህም ወጣቶች እግዚአብሔር በንጽሕና መኖርን አስመልክቶ ከሰጠው ትምህርት በተቃራኒው እንዲኖሩ ማደፋፈር ይመስላል። በመጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለሕይወታችን የሚሆን መመሪያን ሰጥቶአል፤ ይህን ያደረገውም እርሱ ለሕይወታችን የሚበጀውን ስለሚያውቅ ነው። በኮንዶም

¹⁰⁶Kampala Declaration. MAP International AIDS Brief, 3rd and 4th quarter 1994.

መጠቀም በአንዳንድ ሁኔታ ችግርን የሚቀንስ ቢሆንም፤
ከእግዚአብሔር እይታ አንጻር ግን መፍትሄ አይደለም።

ከዐሥር ዓመት በፊት በብዙ አገሮች ኮንዶም
ማስተዋወቁ አራርቆ ከመውለድና ቤተ ሰብን የመመጠን
ፕሮግራም ተግባራዊ ከማድረግ ጋር የተያያዘ ነበር።
በክሊኒካችን ውስጥ አራርቆ ስለ መውለድ ፖስተሮችን
እንድንለጥፍ እንበረታታ ነበር። በዛሬው ጊዜ ግን የኮንዶም
ማስታወቂያ «አደጋ በማያስከትል ሁኔታ ስለ መጫወት»

ነው እንጂ ስለ ቤተ ሰብ ዕቅድ የሚያወሳው ከስንት አንድ
ነው። በሚያሳዝን ሁኔታ የአጽንዖት ለውጥ እየተደረገ
ይገኛል።

የዓለም ጤና ጥበቃ ድርጅትና ሌሎች መሪ አካላት
ከጋብቻ በፊት መታቀብ ይህን በሽታ ለመቁጣጠር በጣም
ውጤታማ መንገድ መሆኑን በመስማማት የሚከተለውን
ተናግረዋል።

በወሲባዊ ግንኙነት የሚከሰተውን የኤች አይ
ቪን መተላለፍ ለመከላከል በጣም ውጤታማና
አስተማማኝ የሆነው መንገድ መታቀብ ነው፤
ወይም ደግሞ በሽታው የሌለባቸው ሁለት በጋብቻ
የተጣመሩ ሰዎች አንዳቸው ለአንዳቸው ታማኝ
ሆኖ መገኘት ነው። በአማራጭ ደግሞ በኮንዶም
በትክክል መጠቀሙ አደጋውን በከፍተኛ ደረጃ
ይቀንሳል።¹⁰⁷

ኡጋንዳ በተሳካ መልኩ የ«መ»ዎችን መፈክር
ተጠቅማለች፤ በሌላውም ቦታ እንዲታወቅ አድርጋለች።
ይህም ከጋብቻ በፊት መታቀብ፤ በጋብቻ ውስጥ ታማኝ
መሆን፤ ሁለቱን መፈጸም ካልቻልክ ደግሞ በኮንዶም
መጠቀም የሚል ነው። ሦስቱ መልእክቶች አስፈላጊዎች
ናቸው።

ሴፕተምበር 2003 ዩ.ኤስ.ኤይድ «ኤች አይ ቪን
ለመከላከል የእምነት ተቋማት አስተዋፅኦ» በሚል ርእስ
ያቀረበው ዘገባ በመታቀብና ታማኝ በመሆን አጽንዖት
በመደረጉና ኮንዶምን ስለ መጠቀም ተገቢ ምክር በመስጠቱ
አዲስ ኤች አይ ቪ የሚተላለፍባቸው ሰዎች ቊጥር እጅግ
የቀነሰ መሆኑን ያመለክታል።¹⁰⁸

በ2003 በናይሮቢ የተሰበሰበው ዘ ፓን አፍሪካን
ክርስቲያን ኤድስ ኔትዎርክ የሚከተለውን ውሳኔ
አስተላልፎአል፡-

ኤድስን የመከላከል ስልቶች በሚመለከት
በቤተ እምነቶች መካከል ያለው የአስተሳሰብ
ልዩነት እንዳለ ሆኖ ሰፊ የመከላከል ፕሮግራም
ለመዘርጋት ጥረት ማድረግ አስፈላጊ መሆኑን
እንገነዘባለን። ከዚህም አንጻር የሚከተሉትን
ለመፈጸም እንተጋለን።

¹⁰⁸Dr Edward Green, Harvard Center for Population and Development Studies, Faith-Based Organizations: Contributions to HIV Prevention, USAID, September 2003.

¹⁰⁷World Health Organization on World AIDS Day, 1992.

ሀ) «በሚገባ ታቀብ»፤ «ታማኝ ሁን»፤ የሚሉትን ፕሮግራሞች ለማስተማር ዐቅምን መገንባት፤ ጸረ ኮንዶም አቋም ከመያዝ ይልቅ በየግላችን እምነት ዐውድ ውስጥ ስለ ኮንዶም ተገቢና ትክክለኛ ግንዛቤ መስጠት።

ለ) መከላከልን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ግልጽ ውይይት የሚካሄድበትን ሁኔታ መፍጠር።

ሐ) የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮችና ምእመናን ከጋብቻ በፊት በመታቀብ አርአያ እንዲሆኑና ከጋብቻ በኋላም ለትዳር ጓደኛቸው ታማኝ እንዲሆኑ ጥሪ ማድረግ።

ለኤድስ በሽታ ቀላሉ መልስ፤ «የታማኝነት መንፈስ መስፈን» ነው በቃለ እግዚአብሔር አንባቢያን ማሳበር በሚሠሩት በዴቪድ ካኒንግሃም ቃል መሠረትም እግዚአብሔር ለሕይወትና ለማሳበራዊ ግንኙነት የሰጠውን መመሪያ በሚቀጥሉት ዐሥራ ሁለት ዓመታት ውስጥ እያንዳንዱ ሰው ቢያከብር ኤድስ ይጠፋል።»¹⁰⁹ በአፍሪካ ውስጥ ከፊታችን ተደቅኖ የሚገኘው አደጋ ሊቆም ይችላል። ይህን ለማሳካት ጥረት እናድርግ።

ለኤድስ በሽታ ቀላሉ መልስ፤ «የታማኝነት መንፈስ መስፈን ነው።»

¹⁰⁹ Towards and AIDS Free Generation, Fellowship of Christian Students, Nigeria.

የጸረ ኤድስ ዘመቻ ከማካሄድ ይልቅ «ጸረ ኮንዶም» ዘመቻ የማካሄድ አደጋ

ኮንዶም ኤች አይ ቪ እንዳይተላለፍብን ፍጹም የሆነ መከላከል እንደማያደርግ እውነት ነው። ለኤች አይ ቪ በሽታ ሙሉ በሙሉ የሆነ መፍትሄ ነው በማለት ኮንዶምን እንዲጠቀሙ ማበረታታትና አቅርቦቱን አመች ማድረግም ስሕተት መሆኑ እውነት ነው። ይሁን እንጂ አንዳንድ ክርስቲያኖች በቅን መንፈስ ጸረ ኮንዶም አቋም በመያዝ፤ በኮንዶም መጠቀምን ሙሉ በሙሉ ማውገዛቸው አደጋ ያለበት መሆኑን እንገነዘባለን። ሌላኛ የሆኑት ሰዎች በኮንዶም መጠቀማቸውን ወይም ሌሎች ሰዎች የትዳር ጓደኛቸውን ወይም ራሳቸውን ለመጠበቅ ሲሉ በኮንዶም መጠቀማቸውን ሳይቀር እንኳን ያወግዛሉ። የሚያሳዝነው ነገር እነዚህ ሰዎች ዋነኛ ትኩረት የሚያስፈልገውን ነገር ችላ ብለው ኮንዶምን አስመልክቶ እርስ በርስ እየተለያዩ ነው። «ክፉው ነገር» ከጋብቻ ትስስር ውጭ የሚፈጸም የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከመሆኑ ይልቅ ኮንዶም ራሱ «ክፉ ነገር» ተደርጎ ተቈጥሮአል። ስለ ኮንዶም እሰጥ አገባ በማለት ጎይላችንን ወይም ጊዜያችንን ማጥፋት የለብንም።

ጸረ ኮንዶም ዘመቻ የሚያካሄዱት አንዳንድ ሰዎች በጣም አነስተኛ የሆነችው ቫይረስ በኮንዶሙ ቀዳዳ ሊያልፍ ይችላል ብለው ይከራከራሉ። ክርክራቸው ትክክል አይደለም፤ አያሌ ጥናቶች ኤች አይ ቪ ጉዳት

ባልደረሰበትና ባልተበላሽ የላስቲክ ኮንዶም እንደማያልፍ በግልጽ አሳይተዋል።¹¹⁰ ኮንዶም ፍጹም ባይሆንም ከፍተኛ መከላከል እንደሚያደርግ መገንዘብ አስፈላጊ ነው።

ኮንዶም በአንዳንድ ሁኔታ ሲታይ ጥቅም ያለው ቢሆንም ከሕክምና፣ ከማኅበራዊ ወይም ከክርስቲያናዊ ዕይታ አንጻር ኤድስ ላመጣው ሕዝባዊ የጤና ችግር ብቸኛ መፍትሔ አይደለም። ብዙ ጊዜ በአፍሪካ ውስጥ ቡድኖች ኮንዶምን በሰፊው ያስተዋውቃሉ፤ አመቻችተውም ያቀርባሉ፤ ይህን ሲያደርጉ ከወሲብ መታቀብ ግን በፍጹም እማይደረስበት ዐላማ አድርገው ያስባሉ። ስለዚህ መታቀብ እንደሚቻል በማስተማር ወረርሽኙን ለመዋጋት በሚደረገው ጥረት እገዛ አይሰጡም። ከጋብቻ በፊት መታቀብና ለጋብቻ ታማኝ መሆን ኤድስን ለመከላከልና ለማስወገድ የእግዚአብሔር መንገድ ነው።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. በእናንተ ባህልና ማኅበረሰብ ውስጥ ባልና ሚስት ራሳቸውን ከኤች አይ ቪ ኤድስ ለመከላከል በኮንዶም የመጠቀሙ ሁኔታ ምን ያህል ውጤታማ እንደሆነና እንዳልሆነ ተወያዩበት።

¹¹⁰Laboratory studies have demonstrated that latex condoms provide an essentially impermeable barrier to particles the size of STD pathogens." CDC. Male Latex Condoms and Sexually Transmitted Disease: Fact Sheet for Public Health Personnel, 2003. <http://www.cdc.gov/hiv/pubs/facts/condoms.htm>

2. ሴቶች ባሉቻቸው ለትዳራቸው ታማኞች አለመሆናቸውን ሲገነዘቡ፣ እነርሱን ከኤች አይ ቪ በሽታ ለመጠበቅ፣ ምን ሊደረግ የሚቻል ይመስልሃል?

ሴት አባባዮችን (ሹገር ዳዲዎችን) በተመለከተ የሎሬን የግል ምክር

«ለኤድስ ምክንያት የሆነ ሌላ ነገር ደግሞ አለ፤ ያም ሴት አባባዮች የሚፈጽሙት ነገር ነው። የሞባይል ስልክ፣ መኪናና ጥሩ ልብሶችን ይዘው ወደ አንቺ ይመጣሉ። ምናልባት በቤተሰብሽ ትልቅ ችግር ሊኖርብሽ ይችላል፤ ከዚህም የተነሣ እነዚህ ሹገር ዳዲዎች ሚስት እንድትሆኑ ቸው ሊጠይቁሽ፣ በተለይም ወጣት ልጃገረድ ከሆንሽ ወዲያውኑ ፈቃደኛነትሽን ልትገልጫላቸው ትችላላች። እንዲህ ዐይነት ውሳኔ ከማድረግሽ በፊት በደምብ አድርገሽ እንድታስቢበት እመክርሻለሁ። ስታረግገር ወይም በኤች አይ ቪ/ኤድስ ስትታመሚ ትተውሽ ይሄላሉ።

ሎሬን፣ ቡላዋዮ ዚምባብዌ¹¹¹

¹¹¹UNAIDS Case Study. Investing in Our Future. Psychosocial Support for Children Affected by HIV/AIDS, July 2001

ምዕራፍ ዐሥራ አራት ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች የሚሰጥ መጽሐፍ ቅዱሳዊና መጋቢያዊ ምክር

የዚህ መጋቢያዊ ምክር ዐላማ ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ሙላት ወደሚያደርስ ትልቅ መንፈሳዊ ብስለት ደረጃ ለመምራት ነው። እውነተኛ መጋቢ እያንዳንዱ ሰው የተለየ እንደሆነ በመቀጠር፣ በጸሎት የሚያማክረውን ሰው ፍላጎት ያሟላል። መጋቢው የደከሙትን ይደግፋል፤ የፈሩትንና የዛሉትን ያበረታታል፤ ያዘነትንም ያፅናናል።

አንዳንድ ሰዎች መጋቢው ምንጊዜም ቢሆን ከክርስትና እውነትና ከግብረገባዊ ሕይወት ዘወር ሳይሆን፣ እረኛ መሆኑን ነው ሳይሉ አይቀሩም።

መጋቢው ምንጊዜም ቢሆን ማሰብ ያለበት ፈራጅ ሳይሆን፣ እረኛ መሆኑን ነው

መጋቢያዊ ምክር መስጠት እንደዚህ ዐይነት ሰዎችን እግዚአብሔር ወዳዘጋጀላቸው ሕይወት እንዲመጡ ያደርጋል። መጋቢያዊ ምክርና ኤች አይ ቪ/ኤድስ የሚለው ርእስ ሰፊ ከመሆኑ የተነሣ ትልቅ መጽሐፍ ሊጻፍበት የሚገባው ነው፤ ይሁን እንጂ መመሪያ ሊሆኑ የሚችሉ አጠር ያሉ ሐሳቦችን እናቀርባለን።

የምክር አገልግሎት ዋነኛ ትኩረት ሊሆን የሚገባው

ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ለማቅረብ ብሎም እግዚአብሔርን በይበልጥ እንዲያውቁት ለመርዳት ነው። ሰዎችን ለማሳፈር ወይም ለማዋረድ የሚፈልግ መጋቢ፤ እነርሱን ወደ እግዚአብሔር ከማቅረብ ይልቅ ጨርሶ ያሸሻቸዋል። ይህንንም የሚያደርገው የእግዚአብሔርን መንገድ በመከተል ሳይሆን፤ ከራሱ ንጢአት ከተሞላው መሻቱ የተነሣ ነው። በእርግጥ ንጢአትን ፊት ለፊት የመጋፈጥና የሥነ ሥርዐት እርምጃን የመውሰድ እውነታ ይኖራል። ይሁን እንጂ ዐላማው መሆን ያለበት ሰው ንስሐ እንዲገባና በፊት ወደነበረበት መንፈሳዊ ንብረት እንዲመለስ እንጂ እንዲያፍር፤ እንዲዋረድ ወይም እንዲወገድ መሆን የለበትም (2ቆሮ 2÷3-11፤ 7÷9፤ 2ጢሞ 2÷25፤ ዕብ 5÷2፤ 1ዮሐ 5÷16)።

ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች በተለይም ይህ የደረሰባቸው ከመጥፎ ባሕርያቸው የተነሣ ከሆነ በእኛ አይቪ ዙሪያ የሚሰጥ ጥሩ ምክር ለፈጸሙት ድርጊትና ላደረጉት ውሳኔ የግል ኅላፊነታቸውን እንዲወስዱ ያደፋፍራቸዋል። መጋቢው ወይም ምክር ሰጪው የሚያማከራቸው ሰዎች የባሕርይ ለውጥ እንዲያመጡና መረዳታቸው ከፍ እንዲል በርኅራኄና በፍቅር የሚያገለግላቸው መሆን አለበት (ማቴ 18÷15፤ ሮሜ 15÷4፤ ገላ 6÷1-2፤ መዝ 19÷7-14፤ 2ጢሞ 3÷16-17፤ ዕብ 4÷12፤ 2ጴጥ 1÷3-4)።

ከኢግብረገባዊ ባሕርይ የተነሣ ከቫይረሱ ጋር

የሚኖሩ አያሌ ሰዎች ይህን ሐቅ ለመቀበል ትልቅ ችግር ያጋጥማቸዋል። ብዙውን ጊዜ ቫይረሱ ሊተላለፍባቸው የቻለው ጠጉራቸውን ሲስተካከሉ ወይም በሌላ ምክንያት እንደ ሆነ በመግለጽ የማይመስል ነገር ይናገራሉ። አንድ ሰው ከጋብቻ በፊት ወይም በጋብቻ ውስጥ ሆኖ ከሌላ ሌት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት መፈጸሙ ከታወቀ፤ አማካሪው ይህን ሰው አስቀድሞ ወደ እግዚአብሔር በመምራት ስለ ንጢአቱ በእግዚአብሔር ፊት ንስሐ እንዲገባና ምሕረትን እንዲቀበል ማበረታታት ይኖርበታል። እንዲሁም ያ ሰው ምናልባት ሚስቱን ወይም እጮቹውን ይቅርታ መጠየቅ

ጥሩ አማካሪዎች ይኖርበታል፤ በድርጊቱ የማይጸጸትና ባለማቋረጥ ያንኑ የሚፈጽም ከሆነ የእግዚአብሔርን ይቅርታና ሰላም ጨርሶ ሊያውቅ አይችልም።

መጋቢአዊ የሆነ የምክር አገልግሎት ሰዎች ራሳቸው ርዳታን እንዳገኙ ሁሉ ሌሎችን ለመርዳት የሚያስችል ብቃት እንዲያገኙ ያደርጋል። አንድ መጋቢ በራሱ ቤተ ክርስቲያን ላለው ሰው ሁሉ ተገቢ የሆነን የምክር አገልግሎት መስጠት አይችልም፤ የሰው ፍላጎት እንደ ሰው ብዛት ከፍተኛ ሊሆን ስለሚችል ማዳረሱ ከዐቅሙ በላይ ይሆናል። ነገር ግን እርሱን ሊያግዙ የሚችሉ ሰዎችን ቢያሠለጥን የምዕመናኑን ፍላጎት ሁሉ ሊያሟላ ይችላል። ምዕመናንም የእግዚአብሔር ቃል ማንኛ ውንም ችግር የመፍታት ጎይል እንዳለው ይማራሉ።

ስለዚህ በማንኛውም ዐይነት የምክር አገልግሎት፣ ምክር ሰጪዎች ምስጢርን ከመጠበቅ አንጻር መቶ በመቶ ታማኞች መሆን አለባቸው (2ጴጥ 1÷2-11፤ ገላ 6÷6፤ 2ጢሞ 3÷16:17፤ 2ቆሮ 1÷3-5)።

መጋቢዎች፣ አማካሪዎች፣ የሕክምና ባለሙያዎች፣ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለብን ሰዎች ወይም በቫይረሱ ቤተሰቦቻችን የተጉዳብን ሆንም አልሆንም፣ የኤች አይ ቪ/ኤድስ ችግር ሁላችንንም የሚነካ ነው። ችግሩ ሲገጥመን በእግዚአብሔር መንገድ ምላሽ ከመስጠት ይልቅ በሰው መንገድ ምላሽ መስጠቱ ይቀለናል። ችግሩን እግዚአብሔር እንደሚያየው ልናየው ይገባናል። አብዛኛውን ጊዜ ችግሩን ለመፍታት የተለመደው መንገድ ራሳችንን ነጻ በማድረግ የችግሩ ሰበብ፣ ሁኔታዎች ወይም ሌሎች እንደ ሆኑ ማሰብ ነው። ራሳችንን የምናሳምነውና የምንናገረው አስገዳጅ ሁኔታዎች ወይም ሰዎች ለዚህ ችግር እንደዳረጉን ነው። ብዙውን ጊዜ ሰይጣንን ተወቃሽ እናደርጋለን። «ሰይጣን ይህን እንድፈጽም አደረገኝ» እንላለን። ሆኖም የእግዚአብሔር መንገድ ስለ ድርጊታችን ጎላፊነት እንድንወስድ ነው። አስፈላጊም ከሆነ ፈውስን ከማግኘት ወይም ባለንበት ሁኔታ ተቀባይነትን ለማግኘት ከመሞከራችን በፊት ንስሐ መግባትና ምሕረትን መቀበል ነው።

በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጉዳ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ተስፋ ያስፈልጋቸዋል። ከዐቅም በላይ በሆነ ችግር

ማንንም ላለመፈተን እግዚአብሔር ተስፋ ሰጥቶአል። በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ የሚገጥመንን ማንኛውንም ችግር በእርሱ መንገድ ለመፍታት ብንሞክር እግዚአብሔር እንደሚረዳንና ምሪትን እንደሚሰጠን ቃል ገብቶልናል (1ቆሮ 10÷13፤ ሮሜ 8÷28፤ ዕብ 13÷5)።

በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጉዳ ሰዎች እግዚአብሔር ምን ያደርጉ ዘንድ እንደሚፈልግና እንዴት ችግሩን መፍታት እንደሚገባቸው እንደሚሻ ማወቅ ይኖርባቸዋል። እድሜያቸው እያጠረ በመሄድ ላይ እንኳ ቢሆን የሕይወታቸው ፍጻሜ ላይ ገና አልደረሱም። መካሪም ሆነ ተመካሪ ማንኛችንም ብንሆን የሕይወት ፍጻሜ የሚሆንበትን ቀን የምናውቅ አይደለንም፤ እግዚአብሔር ብቻ ነው የሕይወታችንን ፍጻሜ የሚያውቀው። በምድር ላይ የቀረን ቀን የቱንም ያህል ቢሆን፣ እያንዳንዳቱን ቀን ለእግዚአብሔር ክብር ልንኖርበት ይገባናል።

ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸውን ሰዎች የሚረዳ መንፈሳዊ አማካሪ፣ ለሚያማክራቸው ሰዎች እግዚአብሔር የራሱ ዕቅድ፣ በረከትና ጥሪ እንዳለው በማሰብ ሊያገለግል ያስፈልጋል። ለምሳሌ መጋቢው ወይም አማካሪው በእያንዳንዳቱ ቀን ለሚያጋጥማቸው ሁኔታ የእግዚአብሔርን ቃል መፍትሔ አድርገው እንዲጠቀሙ ይረዳቸዋል። ይህም አሉታዊ ወይም የጥፋት ሐሳቦችን፣ ፍርሃትንና ጭንቀትን መቋቋም የሚያካትት ነው። በተጨማሪም እንድንገዳ ምክንያት የሆኑትን ሰዎች ይቅር

ማለትን ወይም ስለገባቸው ሰዎች ይቅርታ መለመንን የሚያካትት ነው። ሁላችንም እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ኑሮ ለመኖር የሚያስችለንን መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ሐሳብ፣ ቃልና ድርጊት ማወቅና መረዳት ይኖርብናል (ኤፌ 4÷22-23፤ ያዕ 1÷22-25፤ 1ጴጥ 3÷8-12)።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩና ሁኔታውን አዎንታዊ በሆነ መንገድ መቀበል እንደሚገባቸው የተማሩ ሰዎች፣ እንደነርሱ ተመሳሳይ ችግር ላለባቸው ሰዎች እጅግ ጠቃሚ የሆነ ምክርን ከመለገስ አኳያ ብዙ ሊያግዙ ይችላሉ። የእግዚአብሔርን ኃይልና የማጽናናት ጸጋ ያገኙትን ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸውን ሰዎች ቤተ ክርስቲያን ተመሳሳይ ችግር ገጥሞአቸው በፍርሃትና በጥያቄ ውስጥ ያሉትን ሰዎች ለመገባቸውና ለመምከር ልትጠቀሙባቸው ትችላላች። ይህ ሁኔታ ቫይረሱ እንዳለባቸው የተቀበሉትንም ሆነ ያልተቀበሉትን ሰዎች እምነት የሚያጠነክር ነው። ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ሰዎች ሕክምናቸውን በሚገባ እንዲከታተሉና ቫይረሱን ወደ ሌሎች እንዳያስተላልፉ አንዱ ሌላውን ይቈጣጠር ዘንድ በማሰብ «ሁለት ሆኖ አብሮ የመኖርን ዘዴ» ይጠቀማሉ።

ለመጋባት ላቀዱ ሰዎች የሚደረግ የኤች አይ ቪ ምርመራ

እጮኛዎች ከመጋባታቸው በፊት የኤች አይ ቪ ምርመራ ለማድረግ የሚያስገድዱአቸው ብዙ ምክንያቶች

አሉ። በአፍሪካ ያሉ አያሌ ቤተ እምነቶች በየቤተ ክርስቲያናቸው ላሉት መጋቢዎች ኤች አይ ቪን በተመለከተ ሊከተሉት የሚገባቸውን ደንብ ሰጥተዋል፤ ይኸውም በየቤተ ክርስቲያናቸው ያሉ ምእመናን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጋብቻን ከመፈጸማቸው በፊት የኤች አይ ቪ ምርመራ ማድረግ እንደሚገባቸው የሚያመለክት ነው። የዚህ ደንብ ዓላማ ሰዎችን ለመቅጣት አይደለም፤ ነገር ግን የኤድስን ስርጭት ለመከላከል፣ ሰዎች የክርስቶስን መንገድ እንዲከተሉ ለማድረግና ቫይረሱ ላለባቸው ሰዎች ልዩ እንክብካቤ ለማድረግ ነው።

መጋቢ ወይም ሽማግሌ እንደ መሆን መጠን ሊጋቡ የተጫጩ ሁለት ወጣቶችን በምታማክርበት ጊዜ የሚከተሉትን ነጥቦች ማካተት ይኖርብሃል፡-

- ኤች አይ ቪ ምን እንደሆነና ወደ ሰዎች እንዴት ሊተላለፍ እንደሚችል
- የኤች አይ ቪ ምርመራ ማድረግ የተጫጩትን እንዴት እንደሚረዳ
- ሰውየው ወይም ቤተየዋ ባላለፉት ሕይወት ያደረጉት ጥንቃቄ የሚያስፈልገው አደገኛ ነገር ሊኖር እንደሚችል
- ለወደፊቱ ሕይወት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ገጽሕና አስፈላጊነት፣ ይህም ባለትዳሮችንና ልጆቻቸውን የቱን ያህል በበሽታ ከመያዝ

ሊጠብቅ እንደሚችል

➤ የአጮኛዎቹ የምርመራ ውጤት ምንም ይሁን ምን የአግዚአብሔርን ፍቅር፣ ጸጋና ምሕረት የማገልገል እርግጠኝነት።

እጅግ በጣም አሳዛኝ የሆነው ነገር የመጋቢዎችን፣ የሽማግሌዎችንና የቤተ ክርስቲያን አባሎችን ምክር ለመጠየቅ የመጡት ሰዎች ከኤች አይ ቪ ኤድስ ጋር የሚኖሩ መሆናቸው ሲታወቅ የሚቀበሉት መልእክት ብዙውን ጊዜ የፍርድና የውግዘት መሆኑ ነው። እነዚህ ምላሾች የሚመነጩት ከፍርሃት፣ ካለማወቅና ራስን ጻድቅ አድርጎ ከመቀጠር የተነሣ ቢሆንም ኤድስ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ብቻ እንደሚተላለፍ ማሰብ የለብንም። በኤድስ መያዝ ኅጢአት አይደለም። ኤች አይ ቪ ያለበት ሰው፣ ቫይረሱ የተላለፈበት በኅጢአት ምክንያት ቢሆንም ላይሆንም ይችላል። ከአጮኛዎቹ ውስጥ አንዱ ወይም ሁለቱ ግብረ ሥጋ ግንኙነት በማድረግ ኅጢአት ሠርተው ቢሆን በእውነተኛ ርኅራኄና በክርስቲያናዊ ፍቅር ምክር ሊሰጣቸው ይገባል።

ሰዎች ኤች አይ ቪ እንዳለባቸው ሊያውቁ፣ «የሞት ጥላ ሸለቆ» በሆነ ከፍተኛ መንፈሳዊ ቀውስ ውስጥ ይገባሉ። በዚህ ጊዜ የሚንከባከብ እረኛ በእጅጉ ያስፈልጋቸዋል። ሊጋቡ ያቀዱትን እጮኛዎች መጋቢው ርኅራኄ በተሞላበትና መጽሐፍ ቅዱሳዊ በሆነ መንገድ ምክር ካልሰጣቸው በቀር መልካም ነገር ከጠበቁበት ስፍራ

ጉዳት ደርሶባቸው ሊሄዱ ይችላል።

በኤድስ መያዝ
ኅጢአት
አይደለም

ከጋብቻ በፊት የኤች አይ ቪ ምርመራ የሚደረግበት የጊዜ ገደብ ማበጀቱ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው። ምርመራው ከጋብቻው ዝግጅት በፊት ይኸውም ቢያንስ ቢያንስ ከስድስት ወር በፊት መደረግ አለበት። እንዲሁም የሰርጉ ቀን ከመነገሩና ምንም ዓይነት ዝግጅት ሳይጀምሩ በፊት መሆን አለበት። የጥሪ ካርዳቸውን ካላተሙ በኋላ፣ እንዲሁም የጋብቻ ስጦታዎችን ከተቀበሉና ለሰርጉ ድግስ የሚያስፈልገውን ሁሉ ከገዙ በኋላ የተጫጩትን ሰዎች ከመጋባት መመለስ እጅግ የሚያስቸግር ነገር ነው። ምንም ዓይነት ነገር ወደ አደባባይ ከመውጣቱ በፊት ጋብቻን መሰረዝ በጣም ቀላል ነው።

ብዙ መጋቢዎች ይህን ጉዳይ ከባድ ችግር ሆኖ አግኝተውታል። አብዛኛውን ጊዜ ተጋቢዎቹ ወደ መጋቢዎች የሚቀርቡት ማንኛውንም የሰርግ ወጪ ካወጡና ቤተሰቦቻቸውም ርስ በርስ ከተሰማሙ በኋላ ነው። እንዲያውም አንዳንዶቹ ተጋቢዎች ወደ መጋቢው የሚቀርቡት ከጋብቻቸው ቀን ጥቂት ሳምንታት በፊት ሊሆን ይችላል። ስለዚህም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ማንኛውም ሰርግ በትንሹ የስድስት ወር ዝግጅት እንደሚያስፈልገው በቅድሚያ ለአባሎቻቸው ማሳወቅ ያስፈልጋቸዋል። ቀስ በቀስ ጉባኤው ይህንን ሊቀበል ይችላል።

ሊጋቡ የተዘጋጁትን እጮኛዎች ለኤች አይ ቪ ምርመራ ማዘጋጀት

(ከምርመራ በፊት የሚሰጥ ምክር)

እጮኛዎቹን ወደ ኤች አይ ቪ ምርመራ ማስከል ከመላኩ በፊት መጋቢው ምክር በመስጠት አእምሮአቸውን ማዘጋጀት አለበት። ይህም የምርመራው ውጤት ቫይረሱ እንዳለባቸው የሚያሳይ ቢሆን እንዳይደነግጡ ይረዳቸዋል። እንዲያውም ለቀጣይ ውይይትና ምክር በር ይከፍታል።

ወደ ርእሰ ጉዳዩ ለመግባት ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ምን እንደሚያውቁ በመጠየቅ ሊጀምር ይችላል። ከዚያም ኤች አይ ቪ የሚተላለፍበትን መንገድ በመንገር ከተጠቀሱት በአንዱ ከዚህ አደገኛ በሽታ ተጋልጮ ይሆናል ብለው እንደሚያስቡና እንደሚሰጉ ጥያቄ መጠየቅ ይችላል። መጋቢው እንደ መርማሪ ፖሊስ ሳይሆን፤ ጤናማ ግንኙነት ይኖራቸው ዘንድ ሊረዳቸው እንደሚፈልግ በግልጽ ነግሯቸው ከሆነ፤ ጥንዶቹም ማንኛውም ነገር በግልጽነት ለመመለስ ፈቃደኞች ይሆናሉ። ከዚህም በላይ መጋቢው የኤች አይ ቪ ምርመራ ማድረግ የቱን ያህል እንደሚጠቅማቸው መግለጽ አለበት።

በዚህ ጊዜ ጥንዶቹ ወሲባዊ ግንኙነት መፈጸማቸውን መጋቢው ሊያውቅ ይችላል ይሆናል። ንስሐ ስንገባ እግዚአብሔር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ኀጢአት ጨምሮ ላደረግነው ኀጢአት ሁሉ ይቅር እንደሚለን

በአጽንዖት በመናገር፤ እግዚአብሔር ግንኙነታቸውን በተመለከተ ዐላማ እንዳለው መጋቢው ለጥንዶቹ መግለጽ ይኖርበታል። ስለ እነዚህ ጉዳዮች መናገር አስቸጋሪ ሆኖ ሊያገኘው ቢችልም እንኳ መጋቢው በዚህ ደረጃ ላይ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምክርን መስጠቱ ጤናማ ትዳርን ለመመሥረትና ወደፊት የሚያጋጥመውን ችግር ለማቅለል ጥሩ መሠረትን ይጥላል።

ከጥንዶቹ አንዳቸው ወይም ሌላቸው ኤች አይ ቪ ያለባቸው ሆነው ቢገኙ ምን እንደሚያስቡ በመጠየቅ መጋቢው ምክር ሊሰጣቸው ይችላል። ይህም የምርመራው ውጤት ከታወቀ በኋላ ሊረዳ የሚችል ጠቃሚ ቅድመ ዝጅግት ነው።

በምክር አገልግሎቱ ሂደት ውስጥ ሁሉ የኤች አይ ቪ ምርመራን እውነተኛ ዐላማ ጥንዶቹ ይረዱ ዘንድ መጋቢው ትልቅ ሥራ መሥራት አለበት። የዚህም ዋና ዐላማ የትዳር ጓደኛቸው እንዲሆን ያቀዱትን ሰው እንዳይጉዳ ለመከላከልና ስለ ወደፊት ሕይወታቸውም ባላወቁት ነገር ላይ እንዳይወስኑ ለመርዳት ነው። ይኸውም በቫይረሱ የተጉዳውን ሰው ለመቅጣት፤ ለማውገዝ ወይም ለማስወገድ አይደለም። መጋቢው ለጥንዶቹ ሊያረጋግጥላቸው የሚገባው ነገር የምርመራ ውጤታቸው ምንም ይሁን ምን ባለማቋረጥ የእግዚአብሔርን ፍቅር፤ ጸጋና ምሕረት በማካፈል እንደሚያገለግላቸው ነው።

የኤች አይ ቪ ምርመራ አድርገው ከቫይረሱ ነጻ መሆናቸውን ያረጋገጡ ወንድና ሴት እጮኛዎችን ማማከር

ብዙ ሰው ከኤች አይ ቪ ጋር እየኖረ በሚገኝበት በአሁኑ ጊዜ፣ ሁለቱም ጥንዶች ከቫይረሱ ነጻ ሆኖ መገኘታቸው እጅግ ደስ የሚያስኛቸው ይሆናል። አስተዋይ የሆነ መጋቢ ይህንን ሁኔታ ተጠቅሞ ጥንዶችን ያጽናናበታል። ከግብረ ሥጋ ግንኙነት ታቅበው የቆዩ ከሆነም፣ ስላላቸው ንጽሕና በማመስገን እስከ ጋብቻቸውም ቀን ድረስ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት እንዲታቀቡ ሊመክራቸው ይገባል። ባለፈው ሕይወታቸው የግብረ ሥጋ ግንኙነት ልምምድ የነበራቸው ወይም አሁንም እየፈጸሙ እንደ ሆነ ከተረዳ፣ ይህን አጋጣሚ በመጠቀም ንስሐ እንዲገቡና ምሕረትን እንዲቀበሉ መርዳት አለበት።

ጥንዶቹ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢታቀቡም ባይታቀቡም በባልና በሚስት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ውስጥ የእግዚአብሔር ዐላማ ምን እንደ ሆነ ለመግለጽና ለማስተማር መጋቢው መጽሐፍ ቅዱስን መጠቀም አለበት። ይህም ዐላማ የሚያመለክተው እስከ ሞት ድረስ አንዳቸው ለአንዳቸው ታማኝ በመሆን ጸንተው እንዲኖሩ ነው (1ቆሮ 7÷1-3:5)። በተጨማሪም መጋቢው ከጋብቻ ውጭ የሚደረግን የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደጋ በግልጽ ሊያሳያቸው ይገባል (ምሳ 5 ÷3-5:18፣ 6÷28፣ 6÷32፤

5÷23፤ 6÷25፤ ኢፌ 5÷3-5፤ 1ተሰ 4÷3:7:8፤ 1ቆሮ 6÷9፤ ዕብ 13÷4፤ 12÷16)።

በኤች አይ ቪ ምርመራ ውጤታቸው ቫይረሱ ከሁለቱ ባንዳቸው እንደሚገኝ የተረዱ ወንድና ሴት እጮኛዎችን ማማከር

ወንዱ ወይም ሴቷ ኤች አይ ቪ ያለባቸው ሆነው ቢያገኛቸው ለመጋቢው ፈራጅ ለመሆን ቀላል ነው። ይሁን እንጂ ማሰብ ያለበት ኤች አይ ቪ የሚተላለፈው በግብረ ሥጋ ግንኙነት ብቻ አለመሆኑን ነው። በተጨማሪም ሁልጊዜ ልብ ማለት ያለበት በኤድስ መያዝ ንጢአት አለመሆኑን ነው። በጭንቀት ተውጦ ፊት ለፊት የቆመው ሰው ስለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት ፈጽሞ የማያውቅ ሊሆን ይችላል። የግብረ ሥጋ ግንኙነትን በተመለከተ ያላግባብ የተጐዱ ወይም ተገድደው የተደፈሩ ሊሆኑ ይችላሉ። ምናልባት የግብረ ሥጋ ግንኙነት የፈጸሙት በጌታ በኢየሱስ አምነው ከመዳናቸው በፊት ይሆናል፤ ስላደረጉትም ወሲባዊ ንጢአት ንስሐ ገብተው ይቅርታን ካገኙ ቆይቶ ሊሆን ይችላል። ኤች አይ ቪ ያለበት ሰው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካሉት ምእመናን ሁሉ የባለ ንጢአተኛ አይደለም፤ ስለዚህ መጋቢው በተገቢው ሁኔታ ሊያማክረው ይገባል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ርኅሩኅ እንደሆነ ሁሉ መጋቢውም ርኅሩኅ መሆን አለበት። ኢየሱስ ንጢአትን ፊት ለፊት

በግልጽ ተቃውሞአል፤ ነገር ግን ኅጢተኞችን በፍቅር ወደ ንስሐ ጠርቶአል፤ ደስታ ወደተሞላበትም ኅብረት

ኤድስ በሽታ እንጂ ኅጢአት አይደለም

መልሶአቸዋል። ዋነኛው ዐላማ ይህ ከሆነ፤ መጋቢው ሰዎችን ወደ ንስሐ፤ ወደ ይቅርታና ወደ ሕይወት የሚመልስበት ምቹ ጊዜ

እንዲህ ዐይነቱ ወቅት ነው። ይህ አጋጣሚ የመጽናናትና የተስፋ ቃል የሚተላለፍበትም ጊዜ ነው።

ብዙ መጋቢዎች በቫይረሱ ላልተጉዳው ሰው ጉዳቱ እጅግ ከፍተኛ ስለሚሆን፤ የጋብቻ ሥርዐት እንዳይፈጽሙ ማድረግ ትልቅ የርኅራኄ ውሳኔ ነው ብለው ያስባሉ። ምናልባት ሁኔታውን ስትገምቱት በመንገድ ላይ ያለ ጓደኛ ችሁ በታጠቁ ወንበዴዎች ተከቦ ሕይወቱን በሚያጣበት አደገኛ ሁኔታ ላይ እንዳለ ልትቁጥሩት ትችላላችሁ። ምንም ዐይነት አደጋ እንደሌለ በማስመሰል፤ «ወዳጄ እንዲሸበር አላደርገውም፤ ስለዚህም ሁኔታውን አልነግረውም» በማለት በውስጣችሁ ታሰላስላላችሁ። ይህ ታዲያ ርኅራኄን ማሳየት ነውን? ትክክለኛው ነገር ለወዳጃችሁ ከፊት ለፊቱ ያለውን አደገኛ ነገር መናገር ነው። ፍቅርንና ርኅራኄን ማሳየት ማለት ይሄ ነው።

መጋቢው ጥንዶቹ የሚከተሉትን ጉዳዮች ማወቅ አለማወቃቸውን እርግጠኛ መሆን አለበት፤

➤ ጋብቻውን ቢፈጽሙ፤ ቫይረሱ ያለበት ወገን

ሌላውን ወገን ወዲያውኑ እንዲያዝ ያደርገዋል፤ ሁለቱም በኤድስ ይሞታሉ።

➤ ጋብቻቸውን ከፈጸሙ በኋላ በኮንዶም መጠቀሙ በቫይረሱ ያልተያዘውን ወገን እድሜ ሊያራዝም ይችላል።

➤ ልጅ ሊወልዱ ፈልገው ማለትም በተደጋጋሚ ያለ ኮንዶም የግብረ ሥጋ ግንኙነት ቢፈጽሙ፤ በቫይረሱ ያልተያዘው ወገን በፍጥነት ይያዛል።

➤ ከእነርሱ የሚወለዱ ሕፃናት ከእናት ወደ ልጅ በሚተላለፈው የቫይረሱ ሥርጭት 30 በመቶ ያህሉ የመያዙ እድል ያጋጥማቸዋል፤ ቫይረሱ እንዳይተላለፍ የሚያደርግ የዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒት ወይም የእናትን ጡት የሚተካ አማራጭ ከልተገኘ፤ የተወለዱት ሕፃናት በቫይረሱ የመያዛቸው እድል በእጅጉ ሰፊ ይሆናል።

➤ ሕፃናቱ ቫይረሱ ባይተላለፍባቸው እንኳ ውሉ አድሮ ወላጆቻቸውን ያጣሉ።

ይሁን እንጂ አንዳንድ ጥንዶች እጅግ ከመዋደዳቸው የተነሣ አንዳቸው ያለአንዳቸው መኖር እንደማይችሉ ያስባሉ። ውጤቱ ምንም ይሁን ምን በጋብቻው መቀጠል ይሻሉ። መጋቢው በዚህ ጊዜ ቸኩለው ከመወሰን ይልቅ ቀስ ብለው በእርጋታ ሁኔታውን እንዲያስቡበት ማድረግ አለበት። እርሱም ከእነርሱ ጋር መጸለይ እንዲሁም

ለእነርሱ መጸለይ ይኖርበታል። አንዳቸው ለአንዳቸው ታማኝ እንዲሆኑ ማበረታታት ይገባዋል። የተሻለ እንዲሆንላቸው በእግዚአብሔር ምሪት ውሳኔያቸውን ማድረግ አለባቸው። እግዚአብሔር ለልጆቹ የተሻለን ነገር ማድረግ ይፈልጋል።

በቫይረሱ ያልተያዘው ወገን የሚያደርገው ውሳኔ ከባድ ነው። አንዳንድ ጊዜ ያ ሰው ራሱን ለአደጋ እስኪያልጥ ድረስ እንዲህ ዐይነት ውሳኔ የሚያደርገው ስለ ፍቅር ብሎ ነው። እርሱ ወይም እርሷ የሕይወት ዘመናቸው አጭር ቢሆንም እንኳ ያልተያዘው በቫይረሱ ለተያዘው ወገን እንክብካቤ ማድረግን ምርጫው ያደርጋል።

አንዳንድ ጊዜ በቫይረሱ የተያዘው ወገን ከእውነተኛ የፍቅር ስሜትና እንክብካቤ አንጻር ከፍቅረኛው ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ላለመፈጸም ይወስናል። ይህንን ፍቅሩን የሚገልጸው ጋብቻን በመመሥረት ሳይሆን፤ ዘላቂ ጓደኛ በመሆን ነው።

መጋቢው እንዲህ ዐይነት ጥንዶችን ከመጋባት ሊከለክላቸው አይችልም፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት የጋብቻውን ሥነ ሥርዐት የመፈጸምና ያለመፈጸም ውሳኔ የግሉ ነው። ጥንዶቹ የራሳቸውን ውሳኔ አድርገው ሊያሳውቁት ይችሉ ይሆናል፤ መጋቢውም ይህንን ውሳኔያቸውን በምስጢር ይጠብቀዋል። ይህ ጉዳይ ለሌሎች መናገር ወይም አለመናገር መጋቢውን የሚፈትነው ሊሆን ይችላል፤ ይሁን እንጂ ማንም ማወቅ

የለበትም። ጥንዶቹ ኤች አይ ቪን በተመለከተ ያላቸውን ውጤት መጋቢው ለሽማግሌዎች እንኳ የሚያሳውቅበት ምክንያት ሊኖረው አይገባም። በማኅበራዊ ግንኙነት ረገድ ማንም በቫይረሱ በተያዘው ሰው ምክንያት ችግር አይገጥመውም። ጥንዶቹ ምስጢራቸውን ለሌሎች መናገር ከፈለጉ፤ ራሳቸው ሊያደርጉት ይችላሉ።

መጋቢው ወይም አማካሪው ምስጢርን ሁሉ መጠበቅ አለባቸው

በቅርቡ ስለ አንድ ወጣት ሰማሁ፤ ወጣቱ ኤች አይ ቪ ያለበት መሆኑን አያውቅም ነበር፤ እርሱም ሆነ እጮኛው ከምርመራቸው በኋላ መጋቢውን ለማነጋገር አልተመለሱም። ነገር ግን አንድ ቀን ይህ ወጣት በመንገድ ላይ ሌላ ሰው አግኝቶ፤ ያ ሰው ስለ እርሱ የሰማው ወሬ እጅግ እንዳላዘነው ነገረው። መጋቢው ስለዚህ ወጣት የሚያውቀውን ምስጢር አልጠበቀም ነበር፤ ከዚህ የተነሣም የጉባኤውን ድጋፍ አጣ። ለእንዲህ ዐይነት ጥፋት ምንም ዐይነት ይቅርታ የለም።

መጋቢው ሊጋቡ ያቀዱ እጮኛዎችን በውሳኔአቸው እንዲቀጥሉ ወይም እንዳይቀጥሉ በሚያደርግበት ጊዜ ከሰርጉ በፊት ከወላጆቻቸው ጋር መመካከር አለበት። ጠርቶ ለማነጋገር መጋቢው የጥንዶቹን ፈቃድ መጠየቅ አለበት። ወላጆቻቸው ጣልቃ እንዲገቡ ሳያደርግ ጋብቻው እንዲፈጸም ከወሰነ፤ ችግር ውስጥ ይገባል። በቫይረሱ

ያልተያዘው ወገን ወላጆች መጋቢው ይህን እያወቀ ጋብቻ እንዲፈጸም በመፍቀዱ ተናደው በእርሱና በቤተ ክርስቲያኑ ላይ ችግር ሊፈጥሩ ይችላሉ። ከኤች አይ ቪ ነጻ የሆነች ሴት ልጃቸውን ኤች አይ ቪ ካለበት ሰው ጋር ባለማስተዋል የጋብቻ ሥነ ሥርዐትን በፈጸመ አንድ መጋቢ ላይ የልጅቱ ወላጆች አደጋ ማድረሳቸውን ሰምቻለሁ።

ወላጆች የልጆቻቸውን ጥያቄ በልዩ ጥንቃቄና ጥበብ በመመልከት ሊረዷቸው ይገባል። አንዳንድ ጊዜ ወጣት ፍቅረኞች፣ ያላቸው ጠንካራ ፍቅር ኤች አይ ቪ ሊያመጣባቸው ያለውን ችግር ሁሉ መቋቋም የሚችል ይመስላቸዋል። ወይም ቫይረሱ ያለበት ወገን እግዚአብሔር ሊፈውሰው እንደሚችል ያምናሉ። ወላጆቹ ግን ከልጆቹ ይልቅ ሊመጣ ላለው ነገር የሚኖራቸው እይታ ተጨባጭ ነው። ወጣቶቹ ፍቅረኞች ያላቸው ዐይነት ስሜት ፈጽሞ አይኖራቸውም። ወላጆች ጣልቃ እንዲገቡ የሚያስገድዱ አያሌ አሳማኝ ምክንያቶች አሉ፤ ይሁን እንጂ መጋቢው በመጀመሪያ የጥንዶቹን መስማማት በእርግጠኝነት ማወቅ አለበት። ከሕክምና ጋር በተያያዘ ምክር ለመስጠት የሚያስችል በቂ ዕውቀት እንደሌለው መጋቢው ከተረዳ፣ የጥንዶቹን ፈቃደኝነት በመጠየቅ፣ በነጻነት ጉዳዩን በጥልቀት ወደሚያውቅ የሕክምና ባለሙያ አስተላልፎ የበለጠ ርዳታ እንዲያገኙ ማድረግ ይችላል።

ጋብቻቸውን ለመፈጸም ከወሰኑ፣ ብዙ ጉዳት

ሊደርስባቸው በማይችል መንገድ አንዳቸው ለሌላኛቸው ያላቸውን ወሲባዊ ፍቅር ሊገልጹ የሚችሉበትን ዘዴ ለማወቅ ምክር ማግኘት ይኖርባቸዋል። በምዕራፍ ዐሥራ ሦስት ላይ ስለ ኮንዶም አጠቃቀም በተመለከተ የተሰጠውን መመሪያ ማወቅ አለባቸው። የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሳይፈጽሙ በመነካትና በመሳሳም ብቻ ወደ ከፍተኛው ወሲባዊ ደስታና እርካታ ሊደርሱ ይችላሉ። በተላጠ ወይም በተቈረጠ ቆዳ ውስጥ የወሲብ ፈሳሽ ዘልቆ እንዳይገባና ቫይረሱ እንዳይተላለፍ ሰውነታቸውን ወይም አጃቸውን ፈሳሽ በማያስተላልፍ መሸፈኛ መጠቅለል እንዳለባቸው ምክር ሊያገኙ ይገባል። አንድ ሰው በቫይረሱ ከተያዘ በኋላ ባሉት በመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራት የወሲብ ጓደኛውን በኤች አይ ቪ የማስያዙ አጋጣሚ እጅግ ከፍተኛ ነው። በተጨማሪም በቫይረሱ የተያዘው ሰው ሕይወት ወደማብቃቱ ሲዳረስ አደጋው ከፍተኛ ነው፤ ይህም በበሽተኛው ደም ወይም የወሲብ ፈሳሽ ውስጥ የሚኖረው ቫይረስ ቊጥር እጅግ ስለሚጨምር ነው።

በቫይረሱ ለተጉዳው ሰው ተግባራዊ ርዳታና እንክብካቤ ሊደረግለት የሚያስፈልግ ጊዜ ሲደርስ፣ የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ የሚያደርገውን ለማድረግ ፈቃደኛ መሆን አለባት። በኢየሱስ ስም፣ ቤተ ክርስቲያን ለሚሠቃየው ግለሰብና ቤተሰብ በክርስቶስ ያለውን የዘላለም ሕይወት ተስፋ፣ እርሱ ስለ ኀጢአት መሥዋዕት በመሆን የሰጠንን

የጎጢአት ይቅርታ እንዲያገኝ ማድረግ፤ እንዲሁም እንዝብካቤና አገልግሎት በመስጠት ተግባራዊ ፍቅርን መግለጽ አለባት። ክርስቲያን እንደ መሆናችን እንደ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ባለ አጥፊ በሆነ ነገር መካከል እንኳን ብንሆን በኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ ተስፋ አለን።

በቫይረሱ ለተያዘው ሰው ትክክለኛ ያልሆነ ተስፋ በመስጠትና እግዚአብሔር እንደሚፈውሰው በእርግጠኝነት በመናገር ራሳችንን ፈተና ውስጥ ልንከት አይገባንም። በርግጥ እግዚአብሔር መፈወስ ይችላል። እርሱ ሁሉን ቻይ አምላክ ስለሆነ፤ አንዳንድ ጊዜ በኤድስ የሚሠቃዩትን ሰዎች ይፈውሳል። እግዚአብሔር እንዲህ ዐይነቱን ፈውስ እንዲያደርግ መጸለይ ያስፈልገናል። ይሁን እንጂ ሁልጊዜ ፈውስ አይሆንም፤ እኛም የእግዚአብሔርን ፈቃድ መሉ በሙሉ እንደምናውቅ በማሰብ መናገር የለብንም፤ ስለ ፈውስ ጸሎት ሲደረግም ሁሉም ለእግዚአብሔር ፈቃድ መተው ይኖርብናል። መጋቢው ጤናማ በሆነ መንገድ ኑሮአቸውን ይመሩ ዘንድ ጥንዶቹን ለመምከር የሚነሳበት እንዲህ ዐይነቱ ጊዜ ነው። ከቫይረሱ ጋር የሚኖር ወገን በኤች አይ ቪ የመጀመሪያው የሕመም ደረጃ ላይ የሚገኝ ከሆነ እስከ ዐሥር ዓመት መኖር ይችላል። እድሜ ማራዘሚያ መድኃኒት አግኝቶ በአግባቡ ከወሰደ ደግሞ ከዚያም በላይ መኖር ይችላል።

ኤች አይ ቪ በደማቸው እንዳለ ያወቁ ሰዎች ምላሽ

በራሴ ተመክሮ እንደማውቀው ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ብዙ ሰዎች የደም ምርመራ ውጤታቸውን አለማመናቸው ነው። እጅግ ከመደንገጣቸውም የተነሣ ድጋሚ ምርመራ ማድረግ ይፈልጋሉ። ከማረጋገጫ ምርመራውም በኋላ ያሉበትን ሁኔታ ሳይቀበሉት ለተወሰኑ ጊዜያት ይቁያሉ። በርግጥ ውለው አድረው እውነታውን መከድ እንደማያዛልቅ «ያውቃለሁ»። አብዛኛውን ጊዜ እግዚአብሔርንና በቫይረሱ እንዲያዙ ምክንያት የሆናቸውን ሰው ያማርራሉ። ተደጋጋሚ ምርመራ ካደረጉ በኋላ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ለመፈወስ ወዲያና ወዲህ ይሯሯጣሉ። እፈወሳለሁ በሚልም ተስፋ ለተለያዩ የባህል መድኃኒቶች፤ ትክክለኛ ላልሆኑ ክትባቶች ወይም በሕክምና ላልተረጋገጠ መድኃኒት ብዙ ገንዘብ ያፈሳሉ። ከዚህም በላይ እግዚአብሔር ከፈወሳቸው ለሥራው ለመጸለይ፤ ገንዘባቸውን ለመስጠትና ሌላም ሥራ በመሥራት ለማገልገል ቃል በመግባት ከእርሱ ጋር መደራደር ይጀምራሉ።

በእንዲህ ዐይነት ድንጋጤ፤ ብስጭትና አለማመን ውስጥ እያሉ መጋቢው በእርጋታና በጽናት በማገልገል ቀስ በቀስ ሁኔታውን ወደሚቀበሉበት ደረጃ ላይ እንዲደርሱ ማድረግ አለበት። ሰዎች ያሉበትን ሁኔታ የሚቀበሉት በሂደት ጊዜያቸውን ጠብቀው ስለሆነ፤ አማካሪው ይህንን ጊዜ ማስተዋል አለበት። በቅጣቸው ወይም በሚያሳዩት

ጭንቀት ብትቸገርም በራስህ የጊዜ ሰሌዳ ሁኔታቸውን እንዲቀበሉት አታስገድዳቸው። ከእነርሱ ጋር በመሆን፤ እነርሱንም በማድመጥና ያሉበትንም ሁኔታ በመቀበል በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ እንዲደገፉ ወደሚያስችላቸው ብስለት ልታደርሳቸው ትችላለህ። የሰው አእምሮና ልብ አስቸጋሪ ሁኔታዎችን ለመቀበልና በሚገባ መርምሮ ለመረዳት ጊዜ ያስፈልጋቸዋል።

በአካላችን ብንሠቃይም እንኳ ተስፋ መቀረጥ እንደሌለን መጽሐፍ ቅዱስ በ2ኛ ቆሮንቶስ 4፥16-18 ላይ ያስተምረናል። እግዚአብሔር ዕለት በዕለት ውስጣችንን ያድሳል። በዚህ ሁኔታ ውስጥ ያለ ሰው ብቸኝነት ሲሰማው፤ ሲናቅ ምናልባትም ተስፋ ሲቈርጥ የክርስቲያን ወዳጆቹን ድጋፍ ማግኘት እጅግ አስፈላጊ ነው። ውሎ ሲያድር፤ ኤች አይ ቪ ያለባቸው ሰዎች በቅርቡ በኤድስ እንደማይሞቱ ሲረዱ፤ የቀረውን የሕይወታቸው ዘመን እግዚአብሔርን በማገልገል ማሳለፍ ይችላሉ፤ እውነተኛ ተስፋም ከእርሱ ያገኛሉ። በእንዲህ ዐይነቱ አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ እንበረታ ዘንድ የጸሎትንና የክርስቲያናዊ ኅብረትን ጥቅም እንዲሁም የመንፈስ ቅዱስን ኀይል ድጋፍ ዝቅ አድርጎ መገመት አይገባንም።

በግል እንደምመስክረው፤ በኤድስ ከሚሠቃይ ሰው ጋር አብሮ በመዘመርና የእግዚአብሔርን ቃል በማንበብ ያንን ሰው ወደ ልዩ ብርታት እንዲሁም ከክርስቶስ ፍቅር ምንም ሊለየው እንደማይችል ወደሚረዳበት እውነታ

ማምጣት እንደሚቻል በተደጋጋሚ አይቻለሁ።

የሁለቱም የኤች አይ ቪ ምርመራ ውጤታቸው በሽታው እንዳለባቸው አመልካች የሆነ ወንድና ሴት እጮሞችን ማማከር

ባለፈው ክፍል የተጠቀሰው ሐሳብ በአብዛኛው እዚህም ላይ ተግባራዊ ሊሆን ይችላል። ሰውየውም ሆነ ሴትየዋ ኤች አይ ቪ ያለባቸው ከመሆናቸው የተነሣ ጋብቻቸውን ለመፈጸም ያላቸውን ፍላጎት እንደሚገፋበት ሊወስኑ ይችላሉ። ሁለቱም በቫይረሱ መያዛቸው ሁለቱም አብረው የግብረ ሥጋ ግንኙነት ስለፈጸሙ ሊሆንም ላይሆንም ይችላል። መጋቢው ፈጥኖ ወደ ድምዳሜ መድረስ አይኖርበትም። ነገር ግን መጋቢው በእግዚአብሔር ፊት ትክክል መሆኑ ወይም አለመሆኑ ተሰምቶት የእነዚህን ሁለት ሰዎች ጋብቻ ለመፈጸም ወይም ላለመፈጸም ውሳኔው የራሱ ነው፤ ውሳኔው ምንም ይሁን ምን የሰዎቹን ሁኔታ ከእርሱ በስተቀር ማንም ማወቅ የለበትም።

ጋብቻውን ለመሠረዝ አትቸኩል . . .

በቫይረሱ የተያዙት ሰዎች አካሄዳቸው ከእግዚአብሔር ጋር እንደ ሆነ ሳይረጋገጥ፤ እውነተኛ ክርስቲያን መሆን አለመሆናቸው ሳይታወቅ፤

በሕይወታቸው የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ መኖር አለመኖሩ ሳይገለጥ የቤተ ክርስቲያንን ቅድስና ለማስከበር በሚል ስሜት ብቻ ጋብቻቸውን በችኩላ መሠረዙ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም፤ ብስለት የጎደለውም ውሳኔ ነው። ደግሜ እናገራለሁ፤ እነዚህ ጥንዶች በቫይረሱ የተያዙት በግብረ ሥጋ ግንኙነት ሳይሆን ይችላል። የተያዙትም በዚህ ምክንያት ከሆነ ንስሐ ከመግባታቸውና ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን የግል አዳኞቻቸው አድርገው ከመቀበላቸው በፊት ያደረጉት ሊሆን ይችላል። በመጋቢውና በእነርሱ ብቻ ሊታወቅ የሚገባው ምስጢራዊ ጉዳይ አደባባይ ወጥቶ ሕዝብ እንዲያውቀው ከተደረገ እጅግ አሳዛኝ ነው። ይህም ጥንዶቹም ሆኑ ሌሎች ምእመናን በመጋቢው ላይ እምነት እንዲያጡ ያደርጋል።

እንደገና መጋቢው በታላቅ ፍቅር፣ በጨዋነትና በእውነተኛ ርኅራኄ ማገልገል አለበት። በየዕለቱ ኑሮአቸው ይበረቱ ዘንድ በክርስቶስ የሚገኘውን የኅጢአት ይቅርታና ወደፊት የሚመጣውን የመንግሥተ ሰማያትን ተስፋ ማሳወቅ ይኖርበታል። መጋቢው በዚህ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ሥራ ቢሠራ፣ ጥንዶቹን ገፍቶ አያስወጣቸውም፤ ነገር ግን በዚህ ፈንታ እነርሱን ወደ ክርስቶስ አካል እንዲገቡ ያደርጋል። ከምንም ጊዜ ይልቅ መጋቢው የእርሱን ርዳታ የሚሹትን እነዚህን የአካሉን ብልቶች በቀጣይነት የማገልገል ትልቅ ሥራ ይጠበቀዋል።

ባለፈው ክፍል እንደተጠቀሰው፣ በቫይረሱ በተጉዳች

ሴት ማሕፀን ስለተፀነሰውም ሕፃን መጋቢው ማንሳት ይኖርበታል፤ ሕፃኑ በቫይረሱ ሊያዝ እንደሚችል ወይም ወላጅ አልባ ሊሆን እንደሚችልም መነጋገር አለበት።

ሌላው እጅግ አስፈላጊ የሆነው ጉዳይ፣ ጥንዶቹ ለመጋባት የወሰኑ ከሆነ፣ በማንኛውም የግብረ ሥጋ ግንኙነት ኮንዶም መጠቀም እንዳለባቸው ምክር መስጠቱ ነው። ይህንን የሚያደርጉትም እርግዝናን ለመከላከል ወይም አንዳቸው ሌላኞቻቸውን ለተጨማሪ ኤች አይ ቪ ጉዳት እንዳይዳረጉ ለማድረግ ነው። ቫይረሱ በየጊዜው በሰው አካል ውስጥ በተለያዩ ፍጥነት ይለዋወጣል፤ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ወቅት በተደጋጋሚ አንዳቸው ሌላኞቻቸውን ለተጨማሪ ቫይረስ ባጋለጡ ቊጥር እድሜያቸውን ያሳጥራሉ። በረጅም ጊዜ የጋብቻ ትስስር ውስጥ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመቁጠብ ማሰብ ተግባራዊነቱ አጠራጣሪ ነው፤ ይሁን እንጂ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ከማድረግ ውጭ አንዳቸው ለአንዳቸው ያላቸውን ፍቅር የሚገልጹበት ሌላ መንገድ እንዳለ ያውቁ ዘንድ ምክር ሊሰጣቸው ይገባል።

ኤች አይ ቪ ያለባቸው ጥንዶች የተመጣጠነ ምግብ እንዲመገቡ፣ በቂ ዕረፍት እንዲያደርጉ፣ ለሚያጋጥማቸው ችግር ሁሉ በፍጥነት የሕክምና ርዳታ እንዲያገኙ የተመቻቸ ሁኔታ በመፍጠር በተቻለ መጠን ጥሩ ዐይነት ኑሮ እንዲኖሩ ጥረት ማድረግ ይገባል። እነዚህ ጥንዶች ጥሩ የጤና አጠባበቅ ልምድ ማዳበር አለባቸው፤

የራሳቸውን፣ የልብሶቻቸውን፣ የአልጋ ልብሶቻቸውንና የመኖሪያ ቤታቸውን ገጽሕና መጠበቅ አለባቸው።¹¹²

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች የሚደረግ ሥነ ልቦናዊና መንፈሳዊ ርዳታ

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖር ሰው ያለው «በሞት ሽለቆ ውስጥ ነው።» ከማንኛችንም ይልቅ ለሞት የቀረበ ሰው ነው። እርሱ ሕይወትን፣ ሞትን፣ እግዚአብሔርን፣ ደህንነትን እንዲሁም በከፍተኛ ደረጃ የሚታሰቡ የሕይወት ጉዳዮችን በተመለከተ ጥያቄ፣ ጭንቀትና ፍርሃት አለበት። መጋቢው በእነዚህ ጥያቄዎች ዙሪያ ሊረዳው ይችላል። የሰውየውን ችግር በተመለከተ በፍርድ ስሜት ሳይሆን በአክብሮት ሊያደምጠውና ሊረዳው ይገባል። በዚህ መንገድ መጋቢው በተሻለ ሁኔታ የክርስቶስን ፍቅር ለሰውየው በመግለጽ የተስፋንና የምሕረትን መልእክት ያቀርብለታል። ሰውየው የእግዚአብሔርን ጸጋ በእውነት እንዲያውቅና ሞትን ደግሞ ወደ መንግሥተ ሰማይ ማለፊያ በር አድርጎ እንዲመለከት ሊረዳውና ሊመራው ይችላል። በሥቃይ ውስጥ ካለው ሰው ጋር የእግዚአብሔርን ቃል ማንበብ፣ አብሮ መጸለይ እንዲሁም የሰውየውን ጥያቄዎች ሁሉ ለመመለስ ጥረት ማድረግ እጅግ አስፈላጊ ነገር ነው። የሚሠቃዩ ሰዎችን ሕይወት ለመለወጥ ጸሎት

የሚሠራውን ታላቅ ሥራ ብዙ ጊዜ በቀላሉ እናየዋለን። እግዚአብሔር የመጽናናትና የፈውስ አምላክ ነው። የእርሱ ፈቃድ ከሆነ፣ የኤድስ ሕመማንን ለመፈወስ የቅዱሳንን ጸሎት ሊጠቀም ይችላል።

ንስሐ መግባትና ምሕረትን መቀበል

በኤድስ የታመመው ሰው በበሽታው ከመሞቱ በፊት እንዲሁም የእግዚአብሔርን ምሕረትና ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ የመቀላቀልን በረከት ከማግኘቱ በፊት ንስሐ መግባት ይኖርበታል። ንስሐ መግባትና በእግዚአብሔር ማመን ሁላችንንም ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመግባት የሚያስችሉን ብቸኛ መንገዶች ናቸው። የኤድስ ሕመምተኛው ንስሐ መግባት እንዳለበት ሁሉ፣ ሁላችንም ንስሐ መግባት ይኖርብናል። ሰዎች በኤድስ ምክንያት በመሞታቸው አስከፊ ንጢአት የሠሩ እንደሆኑ አድርገን መቀጠር የለብንም፤ ሁላችንም ንጢአተኞች ነንና (1ዮሐ 1÷8:9)።

ንስሐ መግባት ማለት ምን ማለት ነው? ሰዎች የእግዚአብሔርን ሕግ መጣሳቸውንና እግዚአብሔርም መሐሪ አምላክ መሆኑን በእውነት ማወቃቸው ነው። በንጢአት ምክንያት ከሚመጣው የእርሱ ቍጣ የምናመልጥበትን መንገድ እግዚአብሔር እንዳዘጋጀልን የተረዱ ናቸው። ይኸውም በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ነው። ንስሐ የሚገቡ ሰዎች ሙሉ በሙሉ ከልባቸው ለእግዚአብሔር ታዛዥ መሆንን በመፈለግ ከንጢአታቸው

¹¹²The ECWA AIDS Ministry leaflet, "Home Based Care for the Person with HIV/AIDS."

ዘወር በማለት በጎዘንና ኅጢአታቸውን በመጥላት ወደ እግዚአብሔር ፊታቸውን መመለስ አለባቸው። እግዚአብሔር ጻድቅና ቅዱስ ስለሆነ ኅጢአትን ይቀጣል። እግዚአብሔር ስለ ሁላችን ኅጢአት ኢየሱስ ክርስቶስን ቀጥቶታል፤ አንድ ጊዜ ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኛችን አድርገን ስለተቀበልን፤ እርሱ እኛን መቅጣት አያስፈልገውም።

ኅጢአተኞች ብንሆንም እግዚአብሔር እንደሚወደን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል (ሮሜ 5÷8)፤ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ለማድረግ ብቸኛው መንገድ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን እንደ ሆነ ያስተምረናል (ዮሐ 14÷6)። የእግዚአብሔርን ስም የሚጠሩ ሁሉ እንደሚድኑም መጽሐፍ ቅዱስ ያረጋግጥልናል (ሮሜ 10÷13)። የእርሱ ልጆች እንደሚሆኑም አስረግጦ ይነግረናል (ዮሐ 1÷12)።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ባለትዳሮችን ማማከር

አንዳቸው ወይም ሁለቱም በኤች አይ ቪ መያዛቸውን ከማወቅ የሚብስ ምንም ዐይነት የሚጉዳ ወይም የሚያም ነገር ሊኖር አይችልም። የተሻለ ሆኖ አንዳቸው ብቻ ቢያዙ፤ ችግሩ ለቀሪው ይሆናል፤ ይህም አንደኛው ከመሞቱ በፊትና በኋላ ያለውን ሁኔታ የመጋፈጥ ጉዳይ ነው። እጅግ የከፋ የሚሆነው፤ ሁለቱም

በተጨማሪ ደግሞ ልጆቻቸው በቫይረሱ የተያዙ እንደሆነ ነው። እንዲህ ከሆነም የሚጠባበቁት የጠቅላላውን ቤተሰብ ፍጻሜ ወይም ሞት ነው። አንዳንድ ነገሮች የበለጠ አስደንጋጭ ይሆናሉ። እንዲህ ዐይነቱ ቤተሰብ ያጋጠመውን ችግር ለመፍታት መንፈሳዊ የሆነ አማካሪ፤ ወዳጅ ወይም መጋቢ አዎንታዊ በሆነ መንገድ ጥረት ማድረግ ይኖርበታል።

አንዳቸው ለአንዳቸው የሚኖራቸው ምላሽ

በመጀመሪያ ካጋጠማቸው አስደንጋጭ ነገር በኋላ ባልና ሚስቱ የሚሰማቸው ጭንቀት እጅግ ከባድ መሆኑ የታወቀ ነው። ሁኔታው ለእነርሱ የቱን ያህል ከባድ ሊሆንባቸው እንደሚችል መረዳት ለእኛ ቀላል ነው። የአንደኛቸው ወይም የሁለቱም ባሕርይ ኤች አይ ቪን በማስከተሉ ከርሱም ጋር ተያይዞ የሚመጣው ነገር ይህን ውጤት እንዲከሰት በማድረጉ ነው። ይህም የበደለኝነት ስሜት፤ የቁጣ፤ ራስን ያለመቀበልና የፍርሃት ድምር ውጤት ነው።

ሁኔታው በርግጥ አማካሪውንም ጭምር የሚያስቸግር ነው። ትልቁ ችግር ሰዎቹ ሁኔታውን እንዳይቀበሉት ወይም ፈጥኖ ያሉበትን ሁኔታ ለመሸፋፈን መከራ የማድረጉ ጉዳይ ነው፤ ለምሳሌ ሁሉም ነገር በቀላሉ እንደሚስተካከል መናገር በራሱ ትልቅ ፈተና ነው። ይሁን እንጂ ይህ ለባልና ለሚስቱ የሚጠቅም ነገር

አይደለም። ከፊት ለፊታቸው ረዥምና አስቸጋሪ መንገድ ይጠበቃቸዋል፤ የስሜታቸውን ውጣ ውረድ ለማርገብና ሁኔታቸውን ለመቀበል የሚያስችላቸውን ነገር መጀመር ይኖርባቸዋል። ይህም ለስሜታቸው ሙሉ በሙሉ መሸነፍ አለባቸው ማለት አይደለም። ለምሳሌ ቊጡነታቸውን በቅንነት በመቀበል በእግዚአብሔር ፊት ማኖር ይገባቸዋል። ነገር ግን ስሜታቸው በሚጉዳ ነገር የሚገለጽ ወይም በቀልን ዐላማ በማድረግ የሚፈጸም መሆን የለበትም። ፍርሃታቸውን ፊት ለፊት በመጋፈጥ በእግዚአብሔር ፊት ማቅረብ አለባቸው፤ ነገር ግን ራሳቸውን ለፍርሃት መንፈስ አሳልፈው ሊሰጡ አይገባም።

አማካሪው እነዚህን ነገሮች ለባልና ለሚስቱ በመግለጽ ይበልጥ ሊረዳቸው ይችላል። በእነርሱ ላይ የታዩ ስሜቶች የተለመዱና የታወቁ እንደሆኑ እንዲሁም እግዚአብሔር ስሜታቸውን እንደሚረዳቸው ሊነግራቸው ይገባል። ደግሞም ልባቸው በሰላም እስኪሞላ ድረስ የተወሰነ ጊዜ ሊፈጅ እንደሚችል፤ በእነዚህ ነገሮች ሁሉ መካከልም እግዚአብሔር አብሮአቸው እንደሚሆን ያውቁ ዘንድ ሊረዳቸው ይገባል። አማካሪው ከመዝሙረ ዳዊት አንዳንድ ክፍሎችን ለእነዚህ ሰዎች በማንበብ መጀመር ይችላል። በመዝሙረ ዳዊት ውስጥ የተጻፉት አብዛኛዎቹ መልእክቶች እነዚህ ጥንዶች በሚያልፋቸው ተመሳሳይ በሆኑ የጨለማ ሁኔታዎች ውስጥ ባለፉ ሰዎች የተጻፉ ናቸው።

የግብረ ሥጋ ግንኙነት በማድረግ የሚገኘው ደስታ በሌላ መንገድ ማግኘት

ከባልና ከሚስት መካከል አንዳቸው ወይም ሁለቱም ሌች አይ ቪ ያለባቸው ሆነው ቢገኙ ወሲባዊ ርካታን ለማግኘት የተሻለው መንገድ ምንድን ነው? ይህ ለእነዚህ ባለትዳሮች እጅግ ከባድ ችግር ነው። አንዳንድ ጊዜ

ሰዎች በእንዲህ ዐይነት ችግር ውስጥ ያሉ ባለትዳሮችን ፈጽሞ የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንዳያደርጉ ይመክሩአቸዋል። ነገር ግን እንዲህ ዐይነቱ ምክር ያሉበትን ውስብስብና አጣብቂኝ ችግር አይፈታም፤ እንዲያውም እንዲህ ዐይነቱ ምክር ለምተው ተግባራዊ የሚያደርጉ ባለትዳሮች በጣም ጥቂት ናቸው። ሊሆን የሚችለው ደግሞ ደጋግሞ የግብረ ሥጋ ግንኙነት አለማድረግ፤ በግብረ ሥጋ ግንኙነት ጊዜ ኮንዶም መጠቀምና ሴቲቱ በወር አበባዋ ጊዜ ግንኙነቱን አለማድረግ ነው። ምናልባት ሌች አይ ቪ ካለባት ደምዋ ውስጥ ቫይረሱ ሊኖር ይችላል። በተጨማሪም አብዝተው መሳሳም የለባቸውም

ምክንያቱም ከንፈራቸው ከተሰነጠቀ ወይም የሚደማ ድድ ካላቸው፣ ቫይረሱ በቀላሉ ሊተላለፍባቸው ይችላል፤ ይሁን እንጂ በዚህ መንገድ የሚመጣው ጉዳት አነስተኛ ነው።

አብዛኛውን ጊዜ ስለ «ወሲብ» ስናስብ፣ ባልና ሚስት በግብረ ሥጋ ብልቶቻቸው አማካይነት የሚያደርጉት ግንኙነትና በዚህም ወደ ከፍተኛ የእርካታ ደረጃ የመድረሳቸው ሁኔታ እንደሆነ እንገምታለን። በርግጥ በእግዚአብሔር ዕቅድ መሠረት የግብረ ሥጋ ግንኙነት አንዱ ግብ ይኸው ነው። ነገር ግን ግንኙነቱ ሌሎችንም ነገሮች ሊያካትት ይችላል፤ ማካተትም አለበት። ጥንዶቹ ፍቅራቸውንና ግንኙነታቸውን የበለጠ ለማሳደግ፣ አካላዊና ወሲባዊ ደስታ ለማግኘት ሌሎች መንገዶችን ሊጠቀሙ ይችላሉ። እነዚህ መንገዶች የሚከተሉትን ያካትታሉ፡-

- በንግግርና በአካላዊ እንቅስቃሴ ስሜትን መግለጽ
- ርስ በርስ መነጋገርና አብሮ ጊዜን ማሳለፍ
- ወሲባዊ ያልሆነ መነካካትን ማድረግ (ለምሳሌ እጅ ለእጅ መያያዝ፣ አንዱ የሌላውን ጀርባ ማሻሸት)
- የወሲብ ብልትን ለማነሳሳት ማናቸውንም ዐይነት መነካካት መፈጸም ለምሳሌ በጣም መተቃቀፍ፣ መሳሳም፣ ወሲባዊ ርካታንና ደስታን ለማምጣት ርስ በርስ መነካካት።

በኤች አይ ቪ ከመያዝ ሁኔታ ውጭ እንኳ ቢሆን

በጋብቻ በተጣመሩ ሰዎች ሁሉ የበለጠ ርካታንና ጥልቅ የሆነ ግንኙነትን ለመፍጠር፣ አንዳቸው ለአንዳቸው ልዩ ደስታንና ስሜትን ለመስጠት የተለያዩ መንገዶችን መማር ይኖርባቸዋል። እያንዳንዱ ነገር እንዴት ቢደረግ እንደሚችል እያንዳንዱ ባለትዳር የራሱ የሆነ መንገድ ይኖረዋል። አንዳቸው አንዳቸውን ደስ ሊያሰኙ የሚችሉበትን መንገድ ከሚያጠኑበት ሁኔታ አንዱ ይህ ነው። ከባለትዳሮቹ አንዳቸው ወይም ሁለቱም ኤች አይ ቪ ያለባቸው ቢሆኑ፣ ያለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት አንዳቸው ሌላኛቸውን በወሲብ ሊያረኩ የሚችሉበትን መንገድ መማር በጣም የሚያስፈልግ ነገር ነው። አንዳቸው የሌላኛቸውን የግብረ ሥጋ ግንኙነት ብልት በመነካካትና በማሻሸት እንዲሁም በወሲባዊ የፍቅር ስሜት በመተቃቀፍ ከፍተኛ የርካታ ደረጃ ላይ ወይም ፍጽመተ ወሲብ ላይ ሊደርሱ ይችላሉ። ጥንዶቹ የትኛውንም መንገድ ይምረጡ፣ ያለ ግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍጽመተ ወሲብ ደረጃ ላይ ሊደርሱ ከባልየው ብልት የሚወጣው ፈላሽ ወደ ሚስቲቱ ብልት አካባቢ እንዳይደርስ መጠንቀቅ ይኖርባቸዋል። ችግር እንደሚያስከትልባቸው ቢረዱም አንዳንድ ጊዜ ምናልባት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሊፈጽሙ ይችሉ ይሆናል። ነገር ግን ሙሉ በሙሉ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሳያደርጉ፣ ከላይ በጠቀስናቸው መንገዶች ፍቅራቸውን ለመግለጽ ቢሞክሩ ሊያጋጥማቸው የሚችለውን አደጋ ሊቀንሱ ይችላሉ።

የተጋቡ ጥንዶች በኮንዶም ስለ መጠቀማቸው

ከኤች አይ ቪ ጋር የሚኖሩ ባልና ሚስት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሊያደርጉ ቢወስኑ፤ ምዕራፍ ዐሥራ ሦስት ላይ በተገለጠው መሠረት በሚገባ የተዘጋጀ ኮንዶም ቢጠቀሙ ለጥንቃቄ ሊረዳቸው ይችላል።

የተጋቡ ጥንዶችን የሚመለከቱ ሌሎች ጉዳዮች

ከኤች አይ ቪ ጋር የሚኖሩ ባልና ሚስትን በተመለከተ ሊያጋጥሙ የሚችሉ ሌሎች ጉዳዮች ከዚህ በታች ተዘርዝረዋል። በዚህ ቦታ እነዚህን ጉዳዮች በጥልቀት ማየት አይቻልም። ይሁን እንጂ መጋቢው ወይም አማካሪው እነዚህንና ሌሎችን ጉዳዮች በተመለከተ ሊነሱ በሚችሉ ሐሳቦች ላይ የተሻለ ውጤት ለማምጣት በጥበብና ቅድስና በተሞላበት መንገድ ሊመራቸው ይገባል።

- ከሁለት አንዳችን በሞት ብንለይ ልጆቻችንን ማን ያሳድግልናል? ሁለታችንም ብንሞትስ?
- ከዚህ ጊዜ በፊትስ የልጆቻችንን ፍላጎት ለማሟላት የሚያስችል ሌላ መንገድ ይኖር ይሆን?
- ከልጆቻችን አንዳቸው ወይም ብዙዎቹ በቫይረሱ ቢጉዱ፤ ያንን ለእነርሱ መግለፅ ይኖርብን ይሆን? መቼና እንዴት እንገልፅላቸዋለን?
- እኛ በኤች አይ ቪ መያዣችንን ለልጆቻችን

የምንገልፀው መቼና እንዴት ነው? ከሌሎች ከሚሰሙት ይልቅ ከእኛ ቢሰሙት የተሻለ ነው (ገጽ 460 ይመ)።

- በሕይወት ያለው ወላጅ ንብረትንና ልጆችን መጠበቅና መንከባከብ እንደሚችል እንዴት ማረጋገጥ እንችላለን? የኑዛዜ ቃሉን ለመሰጠትም ሕግ አዋቂን ማማከር የተሻለ ሐሳብን ይሰጣል።
- በሥቃይ መካከል እግዚአብሔርን የሚያስከብር ግንኙነት መፍጠርና ያንንም መጠበቅ እንዴት እንችላለን?

የቤተሰብ ውሳኔዎች

ኤድስ ያለባቸው ባልና ሚስት በሚሞቱበት ጊዜ የንብረታቸው ነገር ምን መሆን እንዳለበት መወሰን እንዲችሉ ለመርዳት የተሻለው ሰው መጋቢው ነው። ለምሳሌ የግል መሬት ቢኖራቸው ሲሞቱ የሚወርሰው ማን ነው? ሌላ ንብረት ወይም ገንዘብ ቢኖራቸው በጽሑፍ የተናዘዙለት የቤተሰብ አባል የትኛው ነው?

ሌላው ውሳኔ የሚጠይቀው ጉዳይ ለመሞት በሚቃረብበት ጊዜ የሚሞትበት ስፍራ የት መሆን እንዳለበት ማሳወቅ ነው። የሕክምና ርዳታ በሚገኝበት በሆስፒታል አቅራቢያ ይሻላል? ወይስ ከሆስፒታል ቢርቅም

የቤተሰብ ርዳታ ባለበት ይሻል ይሆን?

በተጨማሪም ሰዎች ስለሚቀበሩበት ስፍራ ትልቅ ግምት ይሰጣሉ። መቀበር ስለሚፈልጉበት ስፍራ የራሳቸው ውሳኔ አላቸው። ቤተሰብም ይህን ፍላጎታቸውን ማክበር ይኖርበታል።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሕፃናት

በአንዳንድ የአፍሪካ አካባቢዎች በተለይም በደቡብ ክፍል ኤድስ ያለባቸው ሕፃናትን በተመለከተ እጅግ ከፍተኛ ችግር አለ። በአንዳንድ አካባቢ በችግሩ መጀመሪያ ደረጃ ላይ ያለውን ሁኔታ እየተጋፈጡ ይገኛሉ። በየትኛውም ስፍራ ቤተ ክርስቲያን በማኅበረ ሰቡ ውስጥ ወላጅ አልባ የሆኑ ሕፃናትን ፍላጎት ለማሟላት ጥረት ማድረግ ይኖርባቸዋል። መጋቢው ወይም አማካሪው በኤድስ የተያዙ ሰዎች ልጆቻቸውን በተመለከተ ሊኖራቸው በሚገባ ዕቅድ ሊረዱአቸው ይገባል። ይህ በቅድሚያ የሚደረግ ዕቅድ የልጆቻቸውን የወደፊት ዕጣ ፈንታ የሚወስን ነው። (ኤድስ ያለባቸውን ልጆች በተመለከተ በምዕራፍ ዐሥራ ስድስት ላይ ያለውን ይመ)።

የቤተሰብ ዕርቅ

ኤች አይ ቪ/ኤድስ አብዛኛውን ጊዜ በቤተሰብ መካከል ግጭት ይፈጥራል፤ አንዳንድ ጊዜም ፍቺን ሊያስከትል ይችላል። ምናልባትም በተፈጠረው ችግር ባልና ሚስት ርስ በርሳቸው ሊወነጃጅሉ ይችሉ ይሆናል።

ወይም የበሽታው ትክክለኛ ምክንያት ምን እንደሆነ ርስ በርሳቸው ስላልተነጋገሩበት፤ በመካከላቸው የልዩነት ግድግዳ አበጅተው ሊሆን ይችላል፤ ወይም ደግሞ ለምግብና ለትምህርት ቤት ክፍያ የሚሆን ገንዘብ ስለማይተዉላቸው ልጆቻቸው ተበሳጭተውባቸው ሊሆን ይችላል። ከቤተሰቡ ውጭ እንደ መሆኑ፤ መጋቢው በእነዚህ ጉዳዮች ላይ ቤተሰቡን መርዳት ይችላል። ጥሩ ግንኙነትና ዕርቅ ከተፈጠረ፤ ሰውየው በኤድስ ከመሞቱ በፊት ሰላማዊ በሆነ መንገድ እንዲሞት ይረዳዋል። በሕይወት የተረፉትም በጎዘን የተሞላውን የኑሮ ሂደት ጤናማ በሆነ መንገድና በተሻለ ሁኔታ እንዲገፉት ያስችላቸዋል።

የቤተሰብ ድጋፍ

ኤድስ ያለበት ሰው በሕመም ላይ ሳለም ሆነ ከሞተ በኋላ፤ መጋቢው ቤተሰቡን መግብኘት ይኖርበታል። ኤድስ ያለባቸው ሰዎች ከሚደርስባቸው መገለል ጋር በተያያዘ እንክብካቤ ስለጉደለባቸው ቤተሰቦች አያሌ አላዛች ታሪክ እንሰማለን። መጋቢው ለእንደዚህ ዐይነት ሰዎች እግዚአብሔር የገለጠውን ፍቅር፤ ምሕረትና ወደፊትም ስለሚኖራቸው የሕይወት ተስፋ ለማሳየት የሚችልበትን ሁኔታ መፍጠር አለበት። መጋቢው በዚህ ጉዳይ መልካም ምሳሌ ሆኖ ከተገኘ፤ ሌሎች የእርሱን ምሳሌነት ይከተላሉ። ባልንጀራችንን መውደድ እንዳለብን የሚያስተምረን የጌታ

ትእዛዝ እዚህ ላይ በተግባር መግለጽ ይቻላል (ሉቃ 10÷27):: መጋቢው በችግር ላይ ያሉትን ቢወድና እንክብካቤ ቢያደርግላቸው፣ ሌሎች የእርሱን አርአያ ይከተላሉ:: ይሁን እንጂ የእግዚአብሔር ዐላማ ክርስቲያኖች ሁሉ የተቸገሩትን በተለይም በዓለም የተጠሉትን እንዲወዱና እንክብካቤ እንዲያደርጉላቸው ነው (ማቴ 25÷31-46)::

የሚሞትን ሰውና በገዝን ብዛት እየተጨነቀ ያለን ቤተሰብ መስማት ጊዜን ይፈጃል፤ ይሁን እንጂ መጋቢውና በቤተ ክርስቲያን ያሉ ሌሎች መሪዎች ጊዜአቸውን ሰጥተው እንዲህ ዐይነት ሰዎችን ማዳመጥና መስማት ይገባቸዋል (2ቆሮ 1÷3:4)::

የፓን አፍሪካን ክርስቲያን ኤድስ ኔትወርክ (ፒ.ኤ.ሲ.ኤ ኔት)፣ ቤተ ክርስቲያን ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች ልታደርግ የሚገባውን ነገር በተመለከተ የሚከተለውን ውሳኔ አስተላልፎአል:-

የስብሰባው ተሳታፊዎች ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩት ሰዎች (People living with HIV/AIDS) ያላቸውን ሰብአዊ ክብርና መብት ለማወቅና ለማክበር ተስማምተዋል:: እነዚህን ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ሰዎች ለመደገፍና እነርሱንም ኤች አይ ቪ/ኤድስን ለማስወገድ በሚደረግ ጥረት ለማሳተፍ በሚከተሉት መንገዶች አብረው ለመሥራት

ተስማምተዋል:-

- ማግለልና መድልዎ ማድረግ ኅጢአት መሆኑን ፊት ለፊት መናገር::
- ፍቅርን፣ ጸጋን፣ ርኅራኄን፣ ክብካቤን፣ ተስፋን፣ ተግባራዊ ድጋፍንና ምሕረትን ለማሳየት መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነውን ትእዛዝ መከተል::
- የፈጠራ ወሬን ለመቀነስ እንዲሁም ማግለልንና መድልዎን ለማስወገድ ቤተ ክርስቲያንን ትክክለኛ እና ወቅታዊ በሆነ እውነታ ማስታጠቅ::
- ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የተያያዙ ርኅራኄን፣ ምሕረትን፣ ማግለልንና መድልዎን በመሳሰሉ ጉዳዮች ላይ ሥነ መለኮታዊ ጥናቶችን ማድረግና ይህንንም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መፈተንና በተግባር ማሳየት::
- ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ሰዎች በማሰባሰብና በማበረታታት የሕዝብን አመለካከት ለመለወጥ እንዲሁም የቤተ ክርስቲያንን ትክክለኛ ምላሽ ለማጥፋት በተገቢው ሁኔታ መጠቀም::
- «እነርሱ» ወይም «እኛ» የሚለውን ግድግዳ ማፍረስና «እኛ» የሚለውን ሐሳብ ብቻ ማጥፋት:: እንደዚህ ከሆነም የክርስቶስ አካል በኤድስ

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. ከጋብቻ በፊት ምክር መስጠትና የሕክምና ምርመራ ማድረግ የግድ አስፈላጊ መሆኑን በመተላለፍ የቤተ ክርስቲያናችሁ አመራር ያለው አቋም ምንድነው? ይህንን አቋም የያዙት ለምንድነው?
2. የኤች አይ ቪ/ኤድስ ወረርሽኝ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነውን አስተሳሰብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ወደ ሆነው አስተሳሰብ ለመለወጥ የሚያስችል አጋጣሚ እንዴት ሊሆን ይችላል?
3. ብዙ ሰዎች ኤድስን ርግማን አድርገው የሚቈጥሩት ለምንድነው? ኤድስ በክፉ ሰዎች ላይ የመጣ ርግማን ነው የሚለው እምነት ስህተት ነው ብላችሁ የምታስቡት ለምንድነው?
4. ቤተ ክርስቲያናችሁ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ሰዎች ለመርዳት ምን እያደረገች ትገኛለች? አሁን እየተደረገ ባይሆንም ወደፊት ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸውን ሰዎች ለመርዳት ቤተ ክርስቲያናችሁ ምን ልታደርግ ትችላለች?

5. በገንዘብ ከመርዳት ባሻገር ቤተሰቦቻቸው በኤድስ የሞቱባቸውን ለመርዳት ቤተ ክርስቲያናችሁ ሌላ ምን ዐይነት መንገድ መጠቀም ትችላላች? ተወያዩበት።
6. በኤድስ የተያዘን ሰው ጉብኝታችሁ ቢሆን ምን ዐይነት መንፈሳዊ መጽናናት መስጠት ትችሉ ነበር?
7. አባቶቻቸው ወይም እናቶቻቸው ሞተውባቸው በገዘን ላይ ያሉትን ሕፃናት በተለይ ምን እንደሚያስፈልጋቸው ተወያዩበት። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ምእመናን እንዴት ሊረዱላቸው ይችላሉ?
8. ኤች አይ ቪ ያለባቸውን ሰዎች የሚመለከት ክብብ አቋቁማችሁ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲሰበሰብ ብታደርጉ፣ በስብሰባው ላይ ምን ታደርጋላችሁ? ምን ዐይነት ተቃውሞ ከጉባኤው ትጠብቃላችሁ? ተቃውሞውንስ ለመከላከል ምን ጥረት ታደርጋላችሁ?

¹¹³Symposium on HIV/AIDS, Nairobi, 2003.

የጸጋ ቤተሰብ ብቻውን እያለቀሰ መሆኑ

ጸጋ በትንሽ መንደር ተወልዳ ያደገች ልጅ ናት። ወደ ከተማ ለሥራ በሄደችበትና እዚያም በቁየችበት ወቅት በኤድስ ተይዞ ታመመች። የመጨረሻ ጊዜዋን ከቤተሰቦችዋ ጋር ለማሳለፍና እዚያም ለመሞት ወደ መንደርዋ ተመለሰች። በመጀመሪያ ቤተሰብዋ ምን እንደነካት ሊያውቅ አልቻለም። ነገር ግን ጊዜ ባለፈ ቍጥር እያደር ሰውነቷ መክላትና መድከም ጀመረ። በኋላም በኤድስ የተያዘች መሆንዋ ታወቀ። በዚህ ጊዜ ቤተሰብዋ እጅግ ተደናገጠ። የመንደርዋ ሰዎችም በመደናገጥ ርስ በርሳቸው መነጋገር ጀመሩ። የጸጋ ቤተሰብንም ሰላም ማለት ተዉ፤ ስለዚህ

ጉዳይም በተነሣ ጊዜ ርስ በርስ በሽ-ክሹክታ መነጋገራቸውን ቀጠሉ። አንዳንዶቹ ቤተሰብዋን በገበያ መካከል ሲያገኙም ሰላምታ ይነፍጉአቸውና እጆቻቸውንም ለመጨበጽጥ ይጸዩአቸው ነበር።

የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ ይህንን ቤተሰብ ለመጉብኘት በመጣ ጊዜ ጸጋን ቀርቦ ሰላም ለማለት እንኳ አይደፍርም ነበር። ወደ ክፍሏ ገባ እንደማለት ብሎ ከአንገት በላይ የሆነ ሰላምታ ሰጣት። የጸጋ እናት ውሃ በብርጭቆ ቀድተው ሲሰጡት ለመጠጣት አልፈለገም። በአእምሮው ውስጥ ጸጋን ለዚህ አስከፊ በሽታ የዳረጋትን ቀደም ሲል ትኖረው የነበረውን ሕይወት ያሰላሰል ነበር። ምንም ነገር ሳያውቅ በእርሷ ላይ ፈረደ። ከእርስዋ ይልቅ እርሱ እንደሚሻል ገመተ። ጸጋ ለሠራቸው ኅጢአት የሚገባትን እንዳገኘች አሰበ። የመንደርዋ ሰዎች ደግሞ መጋቢውንና የሚያሳየውን ባሕርይ ሲመለከቱ፤ ይበልጥ የጸጋን ቤተሰብ ማግለል ተገቢ እንደሆነ አመኑ።

በቀብርዋ ቀን የተገኙት ጥቂት ሰዎች ብቻ ነበሩ። ከቀብርዋም በኋላ ቤተሰብዋ ያዘጋጀውን ምግብ ለመብላት ወደ ቤት የተመለሱት እጅግ ጥቂት ሰዎች ነበሩ። ዝማሬ ጫወታ እንዲሁም ምንም ዐይነት ተስፋ የሚሰጥ ንግግር አልነበረም። ጸጋ ሰው ሁሉ እንደፈረደባት በብቸኝነት ሞተች። የቀብሩ ሥነ ሥርዐት ከተደረገ ከአንድ ሰዓት በኋላ ግቢው ጭር አለ። ሁሉም ወደቤቱ ሄደ ነበር። የጸጋ ቤተሰብ በሐዘን ብቻውን ቀረ፤ ልጃቸውን ብቻ ሳይሆን

ያጡት በመንደሩ የነበራቸውን የከበሬታ ስፍራም ጭምር ነበር። ከሚፈርዱባቸው ሰዎች ዐይን ለማምለጥና እንዲሁም የሐሜተኞችን ሹክሹክታ ለማሳለፍ ለብዙ ጊዜ ወደ ገበያ ሳይሄዱ መቆየት ነበረባቸው።¹¹⁴

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. ጸጋንና ቤተሰብዋን ማጎበረሰቡ ማግለሉ የሚደገፍ ነውን? መልሳችሁ አዎን ከሆነ፣ ለምን? አይደለም ከሆነም ለምን?
2. አንተ የጸጋ መጋቢ ብትሆን፣ ማጎበረሰቡ ከዚህ በተለየ መንገድ እንዲመለከታት ምን ታደርግ ነበር?

¹¹⁴በደረጃ ካጋጠመ እውነተኛ ታሪክ የተወሰደ።

ምዕራፍ ዐሥራ አምስት ለኤድስ ሕመምተኛ የሚደረግ የቤት ውስጥ ክብካቤ

የዚህ ምዕራፍ ዐላማ በኤች አይ ቪ ተይዞ እየታመመ ያለን ሰው ወይም በመጨረሻው የኤድስ ደረጃ ላይ ደርሶ ሊሞት የተቃረበን ሰው እንዴት መንከባከብ እንደምትችሉ ለማሳየት ነው። በበሽታው ከተያዘ ከአያሌ ዓመታት በኋላ አንድ ሰው ኤች አይ ቪ በደሙ ውስጥ እንዳለ ይታወቃል፤ ይህንንም ግለሰቡ ላያስተውለው ይችላል። በመጨረሻም በሰውነቱ ውስጥ ያለው በሽታን ለመቋቋም የሚያስችለው የመከላከያ ሥርዐት ይዳክምና ሰውየው በሽተኛ ይሆናል፤ የመጀመሪያው የበሽታው ምልክትም ይታይበታል ወይም በኤድስ በሽታ ክፉኛ ይጎዳል።

ኤድስ መላ አካልን ይጎዳል። ፍርሃት፣ ቊጣ፣ ጎፍረትና መሸማቀቅ አብዛኛውን ጊዜ ስሜትን ይቆጣጠራሉ። ኤድስ ያለባቸው ሰዎች በጓደኞቻቸውና በወዳጆቻቸው ብዙውን ጊዜ ገሽሽ ይደረጋሉ። የትዳር ጓደኞቻቸው ከቤት ሊያስወጧቸው፣ ቤተሰቦቻቸው ከክፋ ሊያባርሩአቸው የተሻሉም ከሆኑ ሊያገሉአቸው ይችላሉ። ከዚህም በላይ የሕክምናውንና የእንክብካቤውን ወጪ የመሸፈን ሽክም ለባለጉዳዩ እጅግ ከባድ ይሆናል። በቂ የሆነ የእረኝነት ክብካቤ ከሌለ ተስፋ መቀራረጥና ከባድ ሕዘን

በሰውየው ላይ ሊጫን ይችላል፡፡

በቤት የሚደረግ ክብካቤ ዐላማ ታማሚውን ወይም የሚሞተውን ሰው የማጽናኛ መንገድ ብቻ ሳይሆን፤ በተቻለ መጠን ከኤች አይ ቪ ጋር የሚኖረውን ሰው ጤናማና ሠራተኛ እንዲሆን ማስቻል ነው፡፡ ቀጥሎ ያለውን የእስማኤልንና የጴጥሮስን ታሪክ ልብ ይበሉ፡-

እስማኤል ብረት በያድ ነበር፡፡ ማሳል ሲጀምረውና ክብደቱ ሲቀንስ ወደ ክሊኒክ ሄደ፡፡ እዚያም እንደሄደ ኤች አይ ቪ እና ቲ ቢ እንዳለበት ተነገረው፡፡ እያዘነም ወደ ቤቱ ተመለሰ፡፡ የቲ ቢ መከላከያ መድኃኒት ለአንድ ወር ያህል ወስዶ፤ መድኃኒቱን ለመግዛት ዐቅም ስላነሰው ተስፋ ቈርጦ አቁመ፡፡ በሽታው ስለጠናበት ሥራውን ለማቁም ተገደደ፡፡ ሰዎችም ኤድስ እንዳለበት ስለ ሰሙ፤ የሚጠይቀው ሰው አልነበረም፡፡ በዚህ ጊዜ ገንዘብ ስላልነበረው ልጆቹም ትምህርታቸውን ሊቀጥሉ አልቻሉም፡፡ ቤተ ሰቡ የሚበላው እንኳ አልነበረውም፡፡ ቆይቶም በእስማኤል ሰውነት ላይ ቊስል ወጣ፡፡ ባለቤቱ ልትረዳው ሞከረች፤ ይሁን እንጂ ምን ማድረግ እንዳለባት አታውቅም ነበር፡፡ እርሷም ቈይቶ ማሳል ጀመረች፤ ያተኩሳትም ነበር፡፡ የሚያጽናናው ሰው ስላልነበረ፤ ተገቢውንም ምግብ ስላላገኘና ምንም ዐይነት ሕክምና ስላልተደረገለት እስማኤል ብዙ ማቆ ከስድስት ወር በኋላ ሞተ፡፡

እስማኤል በሚኖርበት ከተማ ጴጥሮስ የሚባል

ታክሲ ነጂ ነበር፡፡ እርሱም ኤች አይ ቪ እና ቲ ቢ እንዳለበት ዐወቀ፡፡ የጴጥሮስ የኤች አይ ቪ አማካሪ ይህን ጉዳይ ከሚስቱ ጋር እንዲነጋገርበት መከረውና ሁለቱም በኤች አይ ቪ/ኤድስ ለተያዙ ሰዎች ድጋፍን ወደሚሰጡ ቡድኖች እንዲቀላቀሉ ተደረገ፡፡ ጴጥሮስም ወደዚህ ቡድን መሪዎች ቀርቦ፤ «እባካችሁን በጸሎት እርዱን» አላቸው፡፡ እነዚህም ድጋፍ ሰጭ አካላት ጴጥሮስንና ቤተሰቡን እንዴት መርዳት እንዳለባቸው ይወያዩም፤ ይጸልዩም ጀመር፡፡

ደጅኔ በየቀኑ ለጥቂት ጊዜ ያህል ጴጥሮስን ለመጎብኘት ወሰነ፡፡ ጴጥሮስና ደጅኔ አብረው መጸለይ ጀመሩ፤ ደጅኔም በየዕለቱ ጴጥሮስን እያሳሰበ የቲ ቢ መከላከያ መድኃኒቱን እንዲወስድ አደረገው፡፡ አንድ ወቅት መድኃኒቱን ለመግዛት ገንዘብ ስላልነበረ በድጋፍ ሰጪ ቡድኑ ውስጥ ያለው እያንዳንዱ ሰው ጥቂት ገንዘብ አዋጣ፤ የተገኘውም ገንዘብ መድኃኒቱን ለመግዛት የሚበቃ ሆነ፡፡ እንዲሁም የደጅኔ ባለቤት ዲቦራ የምትባለውን የጴጥሮስን ባለቤት መጎብኘት ጀመረች፡፡ ደጅኔን በጤንነት ለማቁየት ስትመግበው የነበረውን የተመጣጠነ ምግብ ለዲቦራም ነገረቻት፡፡ እንዲህም አለቻት፡- «አይዘሽ በርቺ! ለጴጥሮስ ብዙ ነገር ልታደርግለት ትችያለሽ፡፡ እግዚአብሔር ይመስገን አሁን ጴጥሮስ ከቲ ቢ በሽታው ድኖአል፤ ወደ ሥራውም ሊመለስ ይችላል፡፡»

እንዲህ ዐይነቱን እንክብካቤ በማግኘታቸው፤

የሚጸልዩ ወዳጆችም በመኖራቸው ጴጥሮስና ዲቦራ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር መሆኑን ዐወቁ። እኛ አይ ቪ በደሙ ውስጥ ቢኖርም ጴጥሮስ አሁን ጤነኛ ነው። እንዲያውም ጴጥሮስና ዲቦራ አሁን በእኛ አይ ቪ/ኤድስ የተጉዳን ሌላ ቤተሰብ በመገባቸው ላይ ይገኛሉ። የተቀበሉትን መጽናናትና ድጋፍ ሁሉ ለሌሎች በማስተላለፍ ላይ ናቸው። ጴጥሮስና ዲቦራ ስለ ወደፊት ኑሮአቸው ዕቅድ እያወጡ እንዲሁም ጴጥሮስ የዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒት ማግኘት ይችላል ዘንድ ተስፋ በማድረግ እየጸለዩ ናቸው።

ኤድስ ያለባቸው ሰዎች ተቀባይነትንና ተወዳጅነትን ማግኘት ይፈልጋሉ። በክርስቶስ የማደጋችን ውጤቱ በሥቃይ ላይ ያሉትን ወንድሞችና እጎቶች በተግባር መውደድና መቀበል መቻላችን ነው።¹¹⁵ በሌላ አነጋገር ኤድስ ያለባቸውን ሰዎች እንደሚገባን መውደድ ካልቻልን በክርስቶስ አላደግንም ማለት ነው። ሙሉ እንክብካቤ

¹¹⁵ «ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወቱን ስለ እኛ አሳልፎ ስለ ሰጠ፣ ፍቅር ምን እንደ ሆነ በዚህ አናውቃለን፤ እኛም ሕይወታችንን ስለ ወንድሞቻችን አሳልፈን ልንሰጥ ይገባናል» (1ዮሐ 3÷16)። «ማንም በእርሱ እኖራለሁ የሚል፣ ኢየሱስ እንደ ተመላለሰ ሊመላለስ ይገባዋል» (1ዮሐ 2÷6) በርግጥ ኢየሱስ ለበሽተኞችና ለሚሠቃዩት ርኅራኄንና እንክብካቤን አሳይቶአል። «በብርሃን አለሁ የሚል፣ ወንድሙን ግን የሚጠላ አሁንም በጨለማ ውስጥ አለ» (1ዮሐ 2÷9)። «... ታምሜ አስታምማችሁኛል ... ከእነዚህ አነስተኛ ከሆኑት ወንድሞቼ ለአንዱ ያደረጋችሁት ለእኔ እንዳደረጋችሁት ነው» (ማቴ 25÷36:40)።

ለማድረግ ብዙ ጊዜ ይወስዳል፤ ይሁን እንጂ በቀላሉ የሚደረጉና በሽተኛውን ደስ የሚያሰኙ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ ለሽርሽር አብሮ በመውጣት፣ በመነጋገር ወይም አብሮ በመቀመጥና እጅን በመያዝ በሽተኛውን ደስ ማለኝ ት። እንክብካቤ በሚደረግበት ጊዜ እኛ አይ ቪ ያለባቸውን ሰዎች መንካትና ማሻሻት ወይም እጃቸውን መጨበጥ እጅግ አስፈላጊ ነው። ይህ ቢደረግ ማንም እንዳልናቃቸው ይረዳሉ። ከእኛ አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ሰዎች በፍቅርና በአክብሮት ልንንከባከባቸው ይገባል።

በኤድስ የታመሙ ሰዎች በምንሰጣቸው ምክርና በምናደርግላቸው አካላዊ እንክብካቤ ብቻ የረከ ሊመስሉ ይችላሉ፤ ይሁን እንጂ በውስጣቸው የመጽናናትንና የተስፋን ቃል አጥብቀው የሚሹ ናቸው። መንፈሳዊ እንክብካቤን መስጠት ቸል በማለት እጅግ ውድ የሆኑ ቁሳቁሶችን በማቅረብ ብንንከባከባቸው ተገቢውን አገልግሎት እየሰጠናቸው አይደለም። በክርስቶስ ላይ ያለንን እምነት ለመንገር ፈጽሞ ማፈር የለብንም።

አንድ ሰው በኤድስ በሚያዝበት ጊዜ ቤተሰቡ በቤት እንክብካቤ ሊያደርግለት ይችላል። በሽታኛውን ከጀርም ጥቃት ለመጠበቅ፣ ንጹሕ አየር ማስገባትና አካባቢውን ንጹሕ ማድረግ ያስፈልጋል። ቤት፣ በሽተኞቹ ከፍተኛውን ፍቅርና ድጋፍ የሚያገኙበት ስፍራ ሊሆን ይገባል። የበሽታው ምልክቶች ከበድ እያሉ ሲሄዱ፣ አንዳንድ ጊዜ ሆስፒታል ሄዶ መታከምና እንክብካቤ ማግኘት ሊያስፈልግ

ይችላል።

ማንም ሰው ሕክምና ያልተደረገለትና ወደ ሌላው ሊተላለፍ የሚችል የሳንባ ነቀርሳ ይዞት የሚያስል ከሆነ፤ ከሌላው ሊለይ ይገባል። ሰውየው ኤች አይ ቪ ኖረበትም አልኖረበትም የሳንባ ነቀርሳ ባሕርይ ስለሆነ ይህ ሊሆን የሚችል ነገር ነው። ይህንን ጥንቃቄ ከማድረግ በቀር በኤድስ የታመመውን ሰው ከቤተ ሰቡ ማግለል ተገቢ አይደለም። በመንካት ወይም ከበሽተኛው ጋር ዕለት በዕለት በሚሆን በማንኛውም እንቅስቃሴ የሚቀራረቡ ሰዎች ኤች አይ ቪ አይተላለፍባቸውም። በመጠኑም ቢሆን የሚያሰጋው እንክብካቤ የሚያደርጉ ሰዎች በእጃቸው ላይ ቊስል ወይም ስንጥቅ ኖሮ በኤድስ ከታመመው ሰው ጋር ሲቀራረቡ ደም ወይም ከብልት የሚወጣ ፈሳሽ ከነካቸው ነው። ይህም ቢሆን ዐደጋው እጅግ አነስተኛ ነው።

በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ፈቃደኛ ሰዎች የቅርብ ዘመዶቻቸውን የሚንከባከቡ ቤተሰቦችን ሊረዱ ወይም ሊደግፉ ይችላሉ። እርሱም በቤት ውስጥ ከሚጠቀሙባቸው ቀለል ያሉ የመጀመሪያ ርዳታ ዕቃዎች ውስጥ የእጅ ጓንትን፣ መርዝ ማጥፊያ መድኃኒትንና ሌሎች መሠረታዊ መድኃኒቶችን ይዘው በመሄድ በችግር ላይ ላሉ ቤተሰቦች ቢሰጡ ይህ ትልቅ ድጋፍ ነው። እነዚህን ፈቃደኛ ሰዎች የበለጠ ለማበረታታት የትራንስፖርት ወጪያቸውን ለመሸፈን እንኳ መጠነኛ የገንዘብ ድጉማ ማድረግ ይገባል።

ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ሰዎችም ቤት ውስጥ እንክብካቤን የሚጠባበቁ ሰዎችን በመርዳትና በመግብኘት ሥራ ውስጥ መሳተፍ ይችላሉ። ርስ በርስ መደጋገፍ ደግሞ የተሻለ ውጤትን ያስገኛል።

ከኤች አይ ቪ ኤድስ ጋር ለሚኖር ሰው እንክብካቤ የምታደርግ ከሆነ፤ በተለይም የበሽተኛውን የግል ንጽሕና በተመለከተ ርዳታ ካደረግህ ምንጊዜም ቢሆን እጅህን በሳሙናና

በውሃ መታጠብ ይኖርብሃል። በእጅ ላይ ቊስል ወይም የተላጠ ነገር ቢኖር፤ ፈሳሽ በማያስገባ ፋሻ መሸፈን አለብህ። ከተቻለ ፕላስቲክ ጓንት ወይም ለዚሁ አገልግሎት የተዘጋጁ መሸፈኛዎችን ማድረግ ይኖርብሃል።

ቤተ ክርስቲያን እንዲህ ዐይነት ዕቃዎችን ለማዘጋጀት ተሳትፎ ማድረግ ይኖርባታል። እነዚህ ዕቃዎች ርዳታውን የሚያደርጉ ሰዎች በደም ንክኪ እንዳይጉዱ ይረዳሉ። ይህ ቢደረግ ኤች አይ ቪ በእጅ ላይ ባሉ ቊስሎች ሊተላለፍ አይችልም። ውድ ባልሆነ ጋጋ የእጅ ጓንቶችን ከፋርማሲ መግዛት ይቻላል።

በቤት ውስጥ ያለ ማንኛውም ማንጫ መርዝ በወለል ላይ ወይም በአልጋ ልብስ ላይ ያለን ኤች አይ ቪ መግደል ይችላል። አንድ እጅ ማንጫ መርዝ ከዘጠኝ እጅ

ውሃ ጋር ብታሃህዱት ውጤታማ ነው። የውሃ ባልዲ የምትጠቀም ከሆነ፤ አንድ የሻይ ኩባያ ማንጫ መርዝ በግማሽ ባልዲ ውሃ ውስጥ በጥብጥ። ይህን አዲሱን የተዋሃደ መድኃኒት በየቀኑ እርጭ በተጨማሪም ይህን ማንጫ መርዝ በያዘው ብልቃጥ ላይ የተጻፈውን ጥቅም የሚሰጥበትን ማብቂያ ጊዜ አንብብ። መርዙ በተረጨበት ስፍራ መቄየት ያለበት ለ20 እና ለ30 ደቂቃ ብቻ ነው።

በተቻለ መጠን

የሚጥምና ትንሽ ምግብ
ቶሎ ቶሎ መስጠት
ይበልጥ ይረዳል

የኤድስ ሕመምተኛው ሰውነት፤ የመኝታ ልብሱና ክፍሉ በንጽሕና መጠበቅ ይኖርበታል። ክፍሉ ሳይቋረጥ መጠረግ ወይም መታጠብ ይኖርበታል፤ ያልጋ ልብሱም መታጠብ አለበት። የበሽተኛውን ሰው ገላ ቶሎ ቶሎ ማጠብና በፎጣ ማድረቅ ያስፈልጋል። ይህ እጅግ አስፈላጊ የሚሆነው በተለይ በሽተኛው ተቅማጥ ካለበት ነው። የበሽተኛውን ገላ ካጠባችሁ በኋላ በባዝሊን ማሸት፤ ቈዳው ተሰነጣጥቆ እንዳይቁስል ይረዳል። ንጽሕና ያረጁ እራፊ ጨርቆችን እንዳልጋ ልብስ መጠቀምና ፍራሹን በወፍራም ፕላስቲክ መሸፈን ያስፈልጋል። በቀን አንድ ጊዜ ወይም ሁለት ጊዜ ከበድ ያለ ምግብ ለበሽተኛው ከመስጠት ይልቅ የሚጥምና ትንሽ ምግብ ቶሎ ቶሎ መስጠቱ ይበልጥ ይረዳል።

በተቻለ መጠን የኤድስ ሕመምተኛውን በጤንነት ለመጠበቅ እነዚህ ምግቦች ሰውነትን የሚገነቡ ምግቦችን

(ፕሮቲኖችን) ያካተቱ መሆን አለባቸው። እነዚህም ባቄላ፤ አቾሎኒ፤ ዕንቁላል፤ ሥጋ፤ ዓላ ወይም ወተት ናቸው። እንዲሁም ጎይል ሰጪ የሆኑ ምግቦችን (ካርቦሃይድሬትስ) ማለትም እንደ በቆሎ፤ ሩዝ፤ ድንች፤ ስኳር ድንችና የመሳሰሉትን መጨመር አለባቸው። አካልን ከጥቃት የሚከላከሉ ምግቦች ጠቃሚዎች ናቸው። እነዚህም ፍራፍሬዎችና አትክልቶች ናቸው።

የአፍ ቀሳል

አንዳንድ ጊዜ ኤድስ ያለበት ሰው አፋ ክፋኛ ሊቁስልበት ይችላል። በጨው በተበጠበጠ ሙቅ ውሃ አፋን ማጠብ ይቻላል። የውሃው ጣዕም እምባ እምባ እስኪል ድረስ በቂ ጨው ሊጨመርበት ይገባል። ከዚያም አፋን ለመጥረግ የጂ.ቪ. (GV) ፈላሽ ተጠቀሙ። ይህንንም ለማዘጋጀት በሁለት ኩባያ ውሃ ሁለት የሻይ ማንኪያ ጂ.ቪ. በጥብጡ። በቀን ውስጥ ብዙ ጊዜ የቁሰለውን አፍ በውሃ ያልተበረዘ ጂ.ቪ. ልትቀቡት ትችላላችሁ።

ተቅማጥ

ብዙውን ጊዜ ተቅማጥ ኤድስ ላለባቸው ሰዎች ከባዱ ምልክት ሲሆን፤ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ የሚያስፈልገው ነው። ንጽሕ የፈላ ውሃ በብዛት መጠጣት በተቅማጥ ምክንያት ከሚመጣ ውሃ አነስነት መዳን ይቻላል። ተቅማጡ የማያቋርጥ ከሆነና በሽተኛው እየተዳከመ ከሄደ ኦ አር ኤስ መስጠት ያስፈልጋል።

በሁለት የኮካ ኮላ ጠርሙስ የፈላ ውሃ ውስጥ አንድ የሻይ ማንኪያ ጨውና ዐሥር የሻይ ማንኪያ ስኳር በመበጥበጥ አ. አር. ኤስን ማዘጋጀት ይቻላል።¹¹⁶ ውሃ ማፍላት የማይቻል ከሆነ የተገኘውን ንጹሕ ውሃ መጠቀም ይቻላል። በሽተኛው ባስቀመጠው ቊጥር በየዕለቱ ከሚጠጣው ውሃና ሻይ በተጨማሪ ቢያንስ ቢያንስ ግማሽ ኩባያ የተዘጋጀውን ኢ.አር.ኤስ መጠጣት ይኖርበታል። በሽተኛው ትውከት ቢኖረው ወይም ይህን ውሃ መጠጣት ባይፈልግ፣ ዐቅም እስኪያገኝ ድረስ በየደቂቃው በትልቅ ማንኪያ ሙሉ መስጠት ተገቢ ነው። እስከ ሁለት ዓመት ላሉ ሕጻናት ባስቀመጣቸው ቊጥር ግማሽ ማንኪያ ኢ.አር.ኤስ ስጡላቸው። ከሁለት ዓመት በላይ ለሆኑት ከመደበኛው ውሃ በተጨማሪ አንድ ኩባያ ኢ.አር.ኤስ ስጡላቸው።

ብዙ ጊዜ ከመተኛት የተነሣ የሚከሰት የገላ ቊሰል

ሰውነታቸው ቀጭን ለሆነና ለታመሙ ሰዎች ለረዥም ጊዜ በአልጋ ላይ መተኛት ከፍተኛ ጉዳትን ያመጣል፤ ይኸውም የገላ ቊሰል (አልሰር) በቀላሉ ሊመጣ ስለሚችል ነው። በሽተኞችን ከተቻለ በየቀኑ ለተወሰነ ሰዓት በወንበር ላይ እንዲቀመጡና በክፍሉ ውስጥ እንዲዘዋወሩ ማድረግ ጥሩ ነው። የገላ መቊሰልን

¹¹⁶በዙ አገሮች በብሔራዊ ደረጃ ወይም እንደ አካባቢያቸው ኢ.አር.ኤስ የሚያዘጋጁበት የራሳቸው መገንድ አላቸው። ከፈለጋችሁ ይህንን መመሪያ ለአካባቢያችሁ ልትጠቀሙበት ትችላላችሁ።

ለማስወገድ፣ ለዐጥንታቸው ቅርብ የሆነን የሰውነት ቁዳ ለምሳሌ ወደመቀመጫቸው አካባቢ ያለውን ቁዳቸውን በሻዝሊን ማሻሽት ይገባል። በሽተኛው ፈጽሞ ከአልጋው ላይ መነሣት የማይችል ከሆነ፣ የሰውነቱ ክብደት በዐጥንቱ አካባቢ ላይ እንዳይሆን ማገላበጥ ይበጃል። ይህ እንዳይከሰት መከላከል እጅግ ያስፈልጋል፤ አለበለዚያ ቁዳው ከተጉዳ ቊሰሉ ወደ አልሰርነት ይለወጥና የሚድን አይሆንም።

ሕመም ማስታገሻ

ሕመም ማስታገሻ መድኃኒት የሆኑት እንደ አስፕሪንና ፓራሴታሞል ወይም ፓናዶል የመሳሰሉት መድኃኒቶች በኤድስ ሕመም የሚሠቃየውን ሰው ለመርዳት በእጅጉ የሚጠቅሙ ናቸው። በሽተኛው ከፍተኛ ትኩሳት ካለበት ፓራሴታሞል ትኩሳትን ያበርዳል፤ ነገር ግን በሽተኛው ብርድ የሚያንቀጠቅጠው ከሆነ ባይደረግለት ይሻላል። በኤድስ በሽታ ለሚሠቃይ ሰዎች አንቲባዮቲክ የበለጠ ሊረዳቸው ይችላል። ሐኪሙ ወይም የጤና ባለሙያው በሽተኛውን ለመርዳት ስለሚጥሩ፣ እነርሱ የሚያዙትን መድኃኒት በሙሉ እንዲወስድ ማድረግ ይገባል። ከመድኃኒቶቹ የአንዱ ዋጋ ውድ ሆኖ ከተገኘ፣ ሌላ ረከስ ያለ መድኃኒት መጠቀም ይቻል እንደሆነ ሐኪሙን ማማከር ይጠቅማል።

ሳልና ሳንባ ነቀርሣ

ሳንባ ነቀርሳ (ቲ.ቢ) በአፍሪካ፣ በሩሲያ፣ በምሥራቅ አውሮፓ፣ በአብዛኛው በእስያና በሌሎችም ቦታዎች የተለመደ በሽታ ነው። ታማሚው ሕክምና ካላደረገ፣ በሽታው አደገኛና ለሞት የሚያደርስ ነው። ከኤች አይ ቪ ጋር የሚኖሩ ሰዎች ብዙውን ጊዜ ቲ. ቢም ይኖርባቸዋል። ሳንባ ነቀርሣ አያሌ ሕመሞችን ሊያስከትል ይችላል፤ ነገር ግን ወደ ሌሎች በቀላሉ የሚተላለፈውና ሳልን የሚያስከትለው የሳምባ ቲቢ ነው። ለሦስት ሳምንት ወይም ከዚያ በላይ የሚያስል ማንም ሰው በተለይም ሳሉ የሚያስጨንቅ ዐይነት ከሆነ የሳምባ ቲቢ ይዞታል ማለት ነው። ሳል በአየር ላይ የተሰራጨትን የቲቢ ጀርሞች ሊስብ ይችላል። ስለዚህ ትንንሽ ሕፃናትና ነፍስ ጡር ሴቶች ለዚህ ከባድ አደጋ የተጋለጡ ናቸው።

የሳንባ ነቀርሳ በሽታን ሥርጭት ለመከላከል የሚቻልበት የተሻለው መንገድ የክፋ ሳል ያለበትን ሰው እንዲታከምና ሙሉ ምርመራ እንዲያደርግ ማበረታታት ነው። ሰዎች ከመታከማቸው በፊት በሽታውን በቀላሉ ወደ ሌሎች ማስተላለፍ ይችላሉ። አንድ ጊዜ ለሁለት ወይም ለሦስት ሳምንት ያህል ተገቢውን ሕክምና ካደረጉና ሕመሙ ከተሻላቸው ወደ ሌላ ሰው ሊያስተላልፉ አይችሉም።

በአክታ የሚተላለፈውን የሳንባ በሽታ ለመቀነስ በቲቢ የተያዘውን ሰው አክታውን በለስላሳ ወረቀት

ሲያስልም በመሐረብ አፋን እንዲይዝ፣ አክታውን ክዳን ባለው ዕቃ ውስጥ ወይም በፕላስቲክ ኮሮጆ ውስጥ እንዲተፋው መምከር ያስፈልጋል። መሐረቡ ወይም ሲስል አፋ ላይ የሚያደርገው ጨርቅ መታጠብ ይኖርበታል።¹¹⁷ አሮጌ ጋዜጣ ወይም የማይጠቅም ወረቀት ለአክታ መቀበያነት ሊያገለግል ይችላል፤ ከዚያም መቃጠል አለበት። በቲቢ የተያዘው ሰው ንጹሕ አየር ባለበት ክፍል ቢሆን፣ የሚንቀሳቀሰው አየር ብናኝ ጠብታውን ሊወስደው ይችላል።

በቲቢ የተያዙ ሰዎች የጤና ባለሙያ በሚሰጣቸው ትእዛዝ መሠረት የቲቢ መከላከያ መድኃኒቱን መውሰዳቸው በጣም አስፈላጊ ነው። ይህም የሚሆነው ቢያንስ ለስድስት ወር ያህል ነው። ብዙውን ጊዜ ጥሩ ሕክምና ከተደረገላቸው፣ ከበሽታው ድነው ብርቱና ጤነኛ መሆን ይችላሉ። ተገቢው ሕክምና ከተሰጠ ደግሞ ቲቢ ወደ ቤተሰብና ወደ ወዳጆች ላይተላለፍ ይችላል።

ከኤድስ ጋር የሚኖሩ ሕፃናት

ከኤድስ ጋር የሚኖሩ ዐዋቂ ሰዎችን ከመንከባከብ አንጻር የተባለው ሁሉ ለሕፃናትም ይጠቅማል። አብዛኛውን ጊዜ ከስድስት ወር በላይ ካልሆኑና በጣም ካልታመሙ በቀር፣ ሕፃናት በኤች አይ ቪ/ኤድስ ስለመያዛቸው ምርመራ ሊደረግላቸው አይችልም። እንደዚያም ቢሆን

¹¹⁷ ሆፕ አት ሆም፣ ወርልድ ሪሊፍ፣ በአፍሪካ ክርስቲያን ቤተ መጻሕፍት በናይጄሪያ ታተመ፤ ቲ.ቢ.ኤን.ኤን፤ በኩሩ

ሕክምናው መደረግ ያለበት በደም ምርመራ ላይሆን በሚታዩ በአንዳንድ ምልክቶችና ሁኔታዎች አማካይነት መሆን አለበት። የተለመደው የደም ምርመራ ከ15-18 ወር በፊት ያሉትን ሕፃናት ኤች አይ ቪ እንዳለባቸው የሚያመለክት አይሆንም (ገጽ 64 ይመ)። ሕፃናት አልሚ ምግብ ያስፈልጋቸዋል (ገጽ 66 ይመ)፤ በእንክብካቤ መያዝና መወደድም ይኖርባቸዋል፤ እንዲሰሟቸውና እንዲያቅፏቸው ይፈልጋሉ። ሌሎችን ሕፃናት እንደምትንከባከቡት እነርሱም አብራችኋቸው እንድትጫወቱና እንድታስደስቱአቸው ይፈልጋሉ። ከሌሎቹ ይልቅ ዕድሜያቸው አጭር ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን በተለየ ሁኔታ በመንከባከብና እንዲባረኩ በማድረግ ልትረዱአቸው ትችላላችሁ።

ኤች አይ ቪ ያለባቸው ሕፃናት ለልጆች ሊለጥ የሚገባውን ማንኛውንም ዐይነት የበሽታ መከላከያ ሊያገኙ ይገባል፤ ነገር ግን የኤድስ ምልክት ያለበት ሕፃን የቢ.ሊ.ጂ ክትባት መሰጠት የለበትም። ሐኪሙ ወይም የጤና ባለሙያው ኤድስ ላለባቸው ሕፃናት ወይም በሰውነታቸው ውስጥ በሽታን የሚከላከለው ንይል መዳከሙን የሚያሳይ ምልክት ላለባቸው ልጆች ከትራይሞክሳዞል (ሴፕትሪን ወይም ባክትሪም) ሊያዝላቸው ይችላል። ይህ ከአንዳንድ በሽታዎች ሊጠብቃቸው ይችላል። የጤና ሠራተኞች በኤች አይ ቪ ከተያዙ እናቶች የተወለዱ ዕድሜያቸው ከአራት ሳምንት እስከ ስድስት ወር ወይም እስከ ዓመት የሆናቸው

ልጆች ጤነኞች ቢመስሉም እንኳ ከትራይሞክሳዞል ሊያዙላቸው ይገባል። ይህ አብዛኛውን ጊዜ ኤች አይ ቪ ያለባቸውን ሕፃናት ከሚጉዳው ከሳምባ ምች ይጠብቃቸዋል።

እንክብካቤ ለሚያደርጉ ሰዎች ጥንቃቄ ማድረግ

በኤድስ ለተያዙ ሰዎች እንክብካቤ የሚያደርጉ ቤተሰቦች ወይም ሌሎች ሰዎች በሽተኞቹ በሚያቀርቡት የማያቋርጥ ጥያቄ ሊሰላቹ ይችላሉ። እንክብካቤ ለሚያደርጉ ሰዎች አገልግሎት ለመስጠት ይህ ሁኔታ በአካባቢው ላላች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጥሩ አጋጣሚ ይሆናል። ፈቃደኛ የሆኑ ሰዎች በሽተኞች ወዳሉበት ቤት በመሄድ እንክብካቤ የሚያደርጉ ሰዎች ወደ ገበያ፣ ትምህርት ቤት፣ ቤተ ክርስቲያን ወዘተ እንዲሄዱ በማድረግ ሊያሳርፏቸው ይገባል። መጋቢዎች፣ ሽማግሌዎችና የቤተ ክርስቲያን አባላት በማጽናናት፣ በመጸለይ፣ በመምከርና ተግባራዊ ድጋፍ በማድረግ ሊረዱ ይችላሉ።

የቀብር ሥነ ሥርዓትን ቀለል ባለ ሁኔታ መፈጸም

በአሁኑ ጊዜ በኤድስ የሚሞቱ ሰዎች ቍጥር በሁሉም አገር እየጨመረ በመሆኑ ሥርዓተ ቀብር መፈጸሙ አስቸጋሪ እየሆነ መጥቶአል። አብዛኛዎቹ ድሾች የሆኑት ቤተሰቦች ለምግብ፣ ለቤት ኪራይ፣ ለትምህርት ቤት አልፎ አልፎም ለሕክምና የሚያስፈልጋቸውን ገንዘብ

ለቀብር ሥርዓት ማስፈጸሚያ ያውሉታል። በተለይም እጅግ ውድ ለሆነና ላጌጠ የሬሣ ሣጥን፣ ለእዝን ምግብ፣ ለተለዩ የሬሣ ማጓጓዣ መኪናዎች፣ ለፎቶግራፍና ለቪዲዮ እንዲሁም ለሌሎች ቅንጦት አዘል ጉዳዮች ብዙ ገንዘብ ያወጣሉ።

በማኅበረሰባችን መካከል ክርስቲያኖች እንደ መሆናችን መጠን በቀላል ወጪ የሚደረግ፣ ውድ ያልሆነ፣ በጸሎት የተደገፈና የተከበረ የቀብር ሥነ ሥርዓት የሚከናወንበትን መንገድ ማሳየት አለብን። ይህንን ስናደርግም ለሚሞቱት ሰዎች ያለንን ፍቅርና ክብር እንዲሁም በእግዚአብሔር ያለንን እምነት እንገልጻለን። ለቀብር ሥርዓት ብዙ ገንዘብ ማውጣታችን እግዚአብሔር እንደማይፈልግም እናምናለን። ከፍተኛ ገንዘብ ወጪ እድርጉ የቀብር ሥርዓት መፈጸም የሞቱትን ሰዎች ጨርሶ አይረዳም፤ እንዲያውም ወጪው ለቀሪው ቤተሰብ ብዙ ችግር የሚያስከትል ይሆናል።

ቤተሰቡ በተለይም የሚቺ የትዳር ጓደኛ ወይም ወላጆች የቀብር ሥርዓቱን እያስፈጸመ ያለውን አገልጋይ ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ለመናገር ቢፈቅዱለት፣ ትምህርቱን ለመስጠት ይህ ጥሩ አጋጣሚ ይሆናል። ይህ ደግሞ ሁልጊዜ በጨዋነት መካሄድ ይኖርበታል። ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ የሚደረግ እንዲህ ዐይነቱ ግልጽ ውይይት ሌሎች ስለ ራሳቸው ሕመም በግልጽነት እንዲናገሩ፣ የሚያስፈልጋቸውን ርዳታ እንዲያገኙ፣ በኤች አይ

ቪ/ኤድስ ሳቢያ በኅብረተሰቡ መካከል ያለው መገለልና አድልዎ እንዲቀንስ ያደርጋል።

በአጠቃላይ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች የሚገለጽ የቤተሰብና የባልንጀሮች ፍቅር፣ ድጋፍና ክብካቤ በጤንነት ለረዥም ጊዜ እንዲኖሩና ይበልጥ ፍሬያማ እንዲሆኑ ያደርጋቸዋል። ልብ ማለት የሚገባን በኤድስ ለተያዘ ሰው የምናደርገው እንክብካቤ ኤድስን ሊያሰዝን እንደማይችል ነው።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. ለኤድስ በሽተኛ እንክብካቤ ማድረግን ወይም ኤድስን መከላከልን በተመለከተ በማኅበረሰባችሁ ምን ዓይነት ጠቃሚ ባህላዊ ልምድ አለ? ይህንን ልምድ ምን ያህል ታበረታታላችሁ?
2. ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖርና በብቸኝነት ያለ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን አባሎች የማይጉበኝ አንድ የምታውቁት ሰው ካለ፣ ይህንን ሁኔታ ልትለውጡ የምትችሉበትን መንገድ ተወያዩ።
3. እስቲ የራሳችሁን የቀብር ሥርዓት የምታቅዱ ሰዎች እንደሆናችሁ ገምቱ። ዕቅዳችሁ ከምታምኑበትና እጅግ የከበረ ነገር ነው ከምትሉት ጋር በትክክል መሄድ አለመሄዱን መዝኑ። ቤተሰባችሁ ብዙ ገንዘብ ለቀብር ሥርዓታችሁ እንዲያወጣ ትፈልጋላችሁ?

በመዝሙር ሊያጽናናኝ የመጣም ሰው የለ!

የሆስፒታሉ ክፍል ጠባብና የታፈነ ነው። በጥግ በኩል ሰውነቱ የመነመነና ጠቆር ያለ በሽተኛ በአልጋው ላይ ተኝቶአል። በደረቱ ላይ ግማሽ ያህሉ የተበላ ዳቦ አለ። በሽተኛው አየር ለመሳብ ሲተነፍስ የጭንቀት ድምፅ እያሰማ ደረቱ በፍጥነት ወደታችና ወደላይ ይላል። አፉ ደርቆአል፤ የዳቦ ፍርፋሪም በተሰነጣጠቀው ከንፈሩ ላይ ተጣብቆል፤ ሰውነቱም እጅግ ከማተኩሱ በላይ መንካት አይቻልም።

ለዎች ብቻቸውን
እንዲሞቱ የሚያደርግ
በአፍሪካ ቤተ ክርስቲያን
ውስጥ የተፈጠረው ነገር
ምንድነው?

ይህ ሰውነቱ የመነመነና ማንም ሊለየው የማይችለው ሰው ውድ ወዳጄ ጴጥሮስ ነው። እርሱም ጨዋና ሰፊ አስተሳሰብ ያለው ወጣት ነው። በሥነ መለኮት

ትምህርት ዲግሪ ያገኘ አንዲሁም ጤነኛ በነበረ ጊዜ ስብከት የሚወድና ብዙዎችንም ወደ ክርስቶስ የመራ ሰው ነበረ።

ዛሬ በኤድስ ሊሞት ነው። እንዴት ቫይረሱ ሊተላለፍበት እንደቻለ አላወቀም፤ ይሁን እንጂ ይህ የሆነው ከብዙ ዓመት በፊት ነው። ወጣት ሳለ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፈጽሞ ይሆን? ወይስ ቫይረሱ ያለበት ሰው በተወጋበት መርፌ ተወግቶ ይሆን? ይህን የሚያውቀው እግዚአብሔር ብቻ ነው። የትኛውስ ቢሆን አሁን ምን ለውጥ ያመጣል።

የሆነው ሆኖ የጴጥሮስ ባልንጀሮችና የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ይህን ጉዳይ ግምት ውስጥ አላስገቡም። በእነርሱ አመለካከት ጴጥሮስ ኤድስ ስላለበት ከባድ ኅጢአተኛ መሆኑ ነው። ስለዚህ ጴጥሮስን ላለመቅረብ ባደረጉት ውሳኔ ራሳቸውን አጽድቀው እርሱን ኩነት። በዚህ በተሳሳተ አመለካከታቸው ጴጥሮስ በቤተ ክርስቲያንና በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ውርደትን እንዳመጣ ቈጠሩ። አንዳንድ ጊዜም ይህንኑ በአፋቸው አውጥተው ይናገሩ ነበር። ልክ እንደ ፈረሳውያን ራሳቸውን ከፍ ከፍ

በማድረግ፤ እንደ እርሱ ባለመሆናቸው እግዚአብሔርን አመሰግኑ።

ጴጥሮስ ኤች አይ ቪ እንዳለበት በታወቀ ጊዜ ከነበረበት ቤተ ክርስቲያን ከሥራ ተባረረ። ሌላ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ሄዶ ተቀጠረ፤ እነርሱም ኤድስ እንዳለበት ወሬ በሰሙ ጊዜ አባረሩት። የቅርብ ቤተሰቦቹም ሳይቀሩ አውጥተው ጣሉት። ሆስፒታል በገባ ጊዜ አልጠየቁትም፤ የሆስፒታል ክፍያውንም በመሸፈን አልረዱትም። አጎቱ ለቤተሰቡ ውርደት እንደሆነና እነርሱም ለእርሱ የነበራቸውን ከፍተኛ ግምት ባለማግኘታቸው ጎፍረት መሆኑን ነገረው።

ዛሬ በሆስፒታል ተኝቶአል። የማያቋርጥ ተቅማጥና ትኩሳት ስላለበትም ሰውነቱ ደክሞ አካሉ መንምኖአል። እጅን ያዝ በማድረግ እንዲህ አላኝ፤ «እዚህ መጥቶ በመዝሙር እንኳ ያጽናናኝ ሰው የለም» እኔም ዝቅ ብዬ እንደገና ያልተሰማውን ድምፁን ሰማሁ፤ «ሊዘምርልኝ የመጣ ሰው የለም» የሚል ነበር። ይህ ወጣት ብቻውን ሊሞት ነው። ማንም ሰው ብቻውን ሆኖ ሊሞት አይገባውም። ሰዎች ብቻቸውን እንዲሞቱ የሚያደርግ በአፍሪካ ውስጥ የተፈጠረ ነገር ምንድነው? ሰዎች ብቻቸውን እንዲሞቱ የሚያደርግ በአፍሪካ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተፈጠረው ነገር ምንድነው?

በኤድስ ላይ በጣም እበላጫለሁ፤ ሕይወትን፤ ጤናን፤ ተስፋንና ዝናን የሚዘርፍ ክፉ በሽታ ነው።

ጴጥሮስን ያጠፋበት መንገድ ክፉኛ እጠላለሁ፤ ሌሎች እርሱን የተፀየፉበትን ሁኔታ ሳስብ እጅግ አዝናለሁ። በእርሱ ምክንያት ልቤ ተሰብሮአል። ራሳቸውን «ክርስቲያን» እያሉ የሚጠሩ ሰዎች የጸጋንና የምሕረትን ወንጌል ባለማወቃቸው አዝናለሁ። አንዳችንም የእግዚአብሔር ምሕረት የማይገባን ሰዎች መሆናችንን አልተረዱ ይሆን? ማንኛችንም ሊያድነን የሚችለው ማመናችን ብቻ እንደ ሆነ ልነግራቸው አፈልጋለሁ። ባልንጀራዬ በጎጢአት ምክንያት በኤድስ ቢጎዳ እንኳ እንዴት ሊንቁት ይችላሉ? እነርሱ ከእርሱ የተሻሉ ሆነው ተገኝተው ነውን? እኔ ከእርሱ እንደማልበልጥ አውቃለሁ። «ለእኔ ለጎጢአተኛው እግዚአብሔር ምሕረቱን ያብዛልኝ»

ጋዕደኖቼ በእንባ ብዛት ተቃጠሉ፤ ፈራ ተባ እያልሁ በተንተባተብ ቃል በሰዎች ሰተናቀው፤ የሐዘንና የጭንቀት ሰው ለሆነው ለጴጥሮስ ስለ አዳኝ ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መናገር ጀመርሁ። ኢየሱስ ለእኛ በሞተ ጊዜ ጎጢአታችንን በሙሉ እንደ ተቀበለ ለጴጥሮስ እንደ ገና አስረገጫ ነገርሁት። ጴጥሮስ የኢየሱስን አዳኝነት የሚያውቅ በመሆኑ ተጽናንቻለሁ። ከኢየሱስ በቀር ሌላ የምሰጠው ነገር የለኝም። ታዲያ

በሞት ጉዳና ላይ ያለ ሰው ከዚህ ሌላ ምን ያስፈልገዋል? ከክርስቶስ ፍቅር ምንም ነገር ሊለየው እንደማይችል ለጴጥሮስ

እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ማን ይቃወመናል?

አስረገጩ በመናገር መጽሐፍ ቅዱሴን ከፍቼ ከሮሜ ውስጥ የሚከተለውን ቃል አነበብሁለት፤ «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ማን ሊቃወመን ይችላል? ለገዛ ልጁ ያልሳሳለት ነገር ግን ለሁላችንም አሳልፎ የሰጠው እርሱ፣ ሁሉ ነገር ከእርሱ ጋር እንደምን በልግስና አይሰጠን? እግዚአብሔር የመረጣቸውን የሚከስ ማነው? የሚያጸድቅ እግዚአብሔር ነው፤ ታዲያ የሚኩንን ማን ነው? የሞተው እንዲሁም ከሞት የተነሣው በእግዚአብሔር ቀኝ የተቀመጠው ክርስቶስ ኢየሱስ፤ ስለ እኛ ይማልዳል። ከክርስቶስ ፍቅር የሚለየን ማነው? ችግር ነው ወይስ ሥቃይ? ወይስ ስደት? ወይስ ራብ? ወይስ ራቂትነት? ወይስ ዐደጋ? ወይስ ሰይፍ? ይህም ስለ አንተ ቀኑን ሙሉ ከሞት ጋር እንጋፈጣለን፤ እንደሚታረዱ በጎች ተቁጠርን ተብሎ እንደ ተጻፈ ነው። በዚህ ሁሉ ግን በወደደን በእርሱ ከአሸናፊዎች እንበልጣለን። ይህን ተረድቻለሁ ሞት ይሁን ሕይወት፤ መላእክትም ይሁኑ አጋንንት፤ ያለውም ይሁን፤ የሚመጣው፤ ወይም ማንኛውም ጎይል፤ ከፍታም ይሁን ጥልቀት ወይም የትኛውም ፍጥረትም (ኤድስንም ጨምሮ) በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ካለው ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን አይችልም (ፍጹም እርግጠኛ ሆኛለሁ)።»

ጴጥሮስ የሐዘን እንባ ባቀረሩ ዐይኖቹ ወደ ላይ እየተመለከተኝ፤ «እባክህ ደግሜ ደጋግሜ ማንበብ እችል ዘንድ እነዚህን ጥቅሶች ጻፍልኝ» አለኝ።

ይህን ማድረግ እችላለሁ፤ ይሁን እንጂ ጴጥሮስ ነገ

በሕይወት ቁይቶ እነዚህን ጥቅሶች ያነባቸው እንደሆነ እርግጠኛ ለመሆን አልቻልኩም። ሥቃይ በሌለበት በላይ ከኢየሱስ ጋር ይሆናል። ይህ ስፍራ ጴጥሮስ ፍጹም ጤና የሚሆንበትና ደስ የሚሰኝበት ነው።

የጴጥሮስ ጤንነት ለጥቂት ጊዜ ተሻሽሎ ነበር፤ እኔ ይህን ታሪክ ከጻፍኩ ከአራት ወር በኋላ ግን ዐረፈ። በየቀኑ በሮሜ 8 ላይ ያሉትን ከላይ የተጻፉትን ጥቅሶች ጮክ ብላ እንድታነብለት ይጠይቃት እንደነበር ባለቤቴ ነግራኛለች። እርሷም ይህንን እስከሞተበት ዕለት ታነብለት ነበር። ሁልጊዜ እነዚህን ጥቅሶች በመደጋገም ያሰላስል ነበር። ባለቤቴንም፤ «ባለቤቴ ሆይ ይህ ኤድስ እንኳን ከኢየሱስ ፍቅር አልለየኝም» ይላት ነበር። ጴጥሮስ ይህን ዘላለማዊ ዋስትና ይዞ አንቀላፋ።¹¹⁸

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጴጥሮስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለእግዚአብሔር የሚፈጽመውን አገልግሎት እንዲቀጥል አልፈቀዱለትም። ለምን እንዲህ ያደረጉ ይመስላችኋል? አንተ የቤተ ክርስቲያን መሪ ብትሆንና ተመሳሳይ ሁኔታ ቢያጋጥምህ ምን ታደርግ ነበር?

¹¹⁸በግል ካጋጠመኝ ሁኔታ የተወሰደ ነው (ጁን ጋርላንድ)

2. በኢድስ ታሞ በሞት አፋፍ ላይ ያለን ሰው ሊረዳ የሚችል ከሮሜ 8 ሌላ የምታስቡት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አለ? ለወደፊት መጥቀስ ትችሉ ዘንድ በመጽሐፍ ቅዱሳችሁ ላይ ምልክት አድርጉበት።